

[Επιστροφή στην αρχική σελίδα](#)

Ικαριακά και Φουρνιώτικα Νέα

Ηλεκτρονική έκδοση αναπτυξιακού χαρακτήρα της Επαρχίας Ικαρίας
εκδότης: [Ηλίας Γιαννίρης](#)

Τεύχος 21 Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2009 και Ιανουάριος 2010 [σε PDF](#)

προηγούμενα τεύχη σε word
σε pdf <http://www.nikaria.gr/pages/Ικαριακά%20και%20Φουρνιώτικα%20νέα.html>

Περιεχόμενα

Σημείωμα της σύνταξης

Επίκαιρο θέμα: Αξιοκρατία και Διαφθορά

[Ο Ι. Καποδίστριας για την αμοιβή των βουλευτών](#)

[65 εκατ. ευρώ ο ελληνικός αυτοκινητόδρομος, 20 ο ευρωπαϊκός](#)

[Γρίπη των Χοίρων: Η Γαλλία παραπέμπει Φαρμακευτικές Εταιρείες στο Διεθνές Διακαστήριο της Χάγης](#)

Αρθογραφία

[το «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ειδών» που επικαιροποιήθηκε έπειτα από 17 χρόνια](#)
[Φορείς Διαχείρισης: ανοίγει μία νέα σελίδα για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος? του Β. Παράβα](#)

[Νέα εμπόδια στον αγωγό πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης \(2 άρθρα\)](#)

[Ο αγωγός πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη: Το Αιγαίο στο πλαίσιο της “μαύρης”](#)

[ανάπτυξης του Θ. Τσιμπίδη](#)

[«Απειλή τα τοξικά του Sea Diamond»](#)

[Τα 20 επαγγέλματα του μέλλοντος](#)

Αφιέρωμα 1: Οικονομική κρίση, Ελλάδα και Επαρχία Ικαρίας

Από το προηγούμενο τεύχος: [Να σπάσει η μήτρα που παράγει σπατάλες και καθυστερήσεις στα δημόσια έργα](#)

Από το προηγούμενο τεύχος: [Μαύρη τρύπα οι ΟΤΑ για το δημόσιο χρήμα](#)

Από το προηγούμενο τεύχος: [Υδροκέφαλο τέρας το ελληνικό κράτος Έκθεση του ΟΟΣΑ](#)

[Οι Έλληνες πρέπει να αντιπαλέψουν τη νεοφιλελεύθερη Ευρωπαϊκή Ένωση](#)

[Η φορολογική εξαπάτηση του Νίκου Καραγεώργου](#)

[Μια βιοκλιματική κατοικία από το... μέλλον «Δεν χρειάζομαι ΔΕΗ και μανάβικο»](#)

[Τα μαλλιά της κεφαλής μας θα πληρώσουμε για τα απόβλητα](#)

[Φούρνοι: Τοπίο και αειφόρος ανάπτυξη, του Γιώργου Βιτσαρά](#)

τέλος αφιερώματος 1

Αφιέρωμα 2: Αιολική Ενέργεια-Φωτοβολταϊκά και προστασία του περιβάλλοντος στα νησιά

[Χωρίς... άδεια παραγωγής φωτοβολταϊκά έως 500 Kw](#)

[Σήμα Αειφορίας σε οκτώ νησιώτικους δήμους \(2 άρθρα\)](#)

[Διαμαρτυρία από το Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών προς την Υπουργό ΠΕΚΑ](#)

[ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ: ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΟΠΡΟΑΙΡΕΤΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ](#) Δίκτυο Οικολογικών
Οργανώσεων Αιγαίου

[Η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων... καταπίνει το περιβάλλον](#)

[Τοπικιστικά και «αριστερά» μπαϊράκια εναντίον των ανεμογεννητριών Λ. Τσικριτζής](#)

[Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Μεγαλοεπενδυτές και μικροκαταναλωτές- Ο ΕΝΑΣ ΚΑΝΕΝΑΣ](#)
[παίρνει συνέντευξη από τον ΓΙΑΝΝΗ ΑΓΙΑΝΝΗ](#)

[Εκτροπή Αχελώου και αστυνομικές πρακτικές στη Μεσοχώρα](#)

[Ενέργεια Μηδενικού Σημείου](#) Μια πολύ ενδιαφέρουσα καινοτόμα πληροφορία

[Δημόσια Διαβούλευση του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων -](#)

[Η θέση της GREENPEACE- 16.000 νέες θέσεις εργασίας στα επόμενα 4 χρόνια](#)

[Αυτόνομες Ενεργειακά Εγκαταστάσεις και Κτίρια- Θέσεις BIOZΩ για τις ΑΠΕ και τον ΚΕΝΑΚ](#)

τέλος αφιερώματος 2

Ειδήσεις από τη γειτονιά μας

Χρήσιμα blogs για τα αιολικά πάρκα στη Νάξο
Υδροδότηση των νησιών με τη μέθοδο της αφαλάτωσης
Τυροκομικές μάντρες στο Αιγαίο
Αποδημίες- Ταξιδιάρικα πουλιά του Τέου Ρόμβου
Νέο τεύχος: Εύπλοια: 24ο Τεύχος, Γενάρης 2010

Ενημερωτικά κείμενα - Χρήσιμες πληροφορίες

[προετοιμασία της 3ης Μεσογειακής έκθεσης ελιάς και ελαιολάδου «ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ 2010»](#)
[ΜΙΑ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ...ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ](#)

Χορηγίες: τα «παγκάρια» αρχαίων θεάτρων

Η «Χρυσή Τομή», ο μαγικός αριθμός 1,618033... που ορίζει την αρμονία και την ομορφιά
«Κερκυραϊκό» το ημερολόγιο στον Μηχανισμό των Αντικυθήρων;

[Την πραγματικότητα μπορούμε να την δούμε με πολλούς τρόπους](#)

Προτείνουμε: [Διαβάστε για την ΑΠΟ-ΑΝΑΠΤΥΞΗ-DEGROWTH στο 23ο τεύχος ΕΥΠΛΟΙΑ](#)
Ιστορία

Ειδήσεις από την Επαρχία Ικαρίας

ακούσαμε ότι...

Οι περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 της Επαρχίας Ικαρίας

Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων ΣΧΟΟΑΠ- Στο δρόμο του Διαλόγου

Σ Χ Ο Ο Α Π- Εισήγηση της ΑΣΥΣΠ

Εφημερίδα «Κάβο Πάπας»

αλληλογραφία

επιστροφή

Αγαπητοί αναγνώστες,

Τρεις μήνες καλύπτει το σημερινό 21ο τεύχος. Όπως έχουμε ξαναγράψει, το περιοδικό μας δεν έχει σκοπό να καλύπτει την τρέχουσα ενημέρωση, την τρέχουσα ειδησιογραφία. Εμείς σκοπό έχουμε να μεταδίδουμε αναπτυξιακή -κυρίως- πληροφορία.

Μετά την παράδοση της κυβέρνησης από τη ΝΔ στο ΠΑΣΟΚ, φάνηκε καθαρά ότι η εξουσία παραμένει στα χέρια της δεξιάς. Το ΠΑΣΟΚ άλλα είπε προεκλογικά και άλλα κάνει μεταεκλογικά. Αυτό που κάνει είναι να εφαρμόζει τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές της ΝΔ. Και μάλιστα με έναν πρωθυπουργό που είναι και πρόεδρος της Σοσιαλιστικής Διεθνούς! Μάλιστα, επειδή δεν μπήκαν οι Οικολόγοι Πράσινοι στη Βουλή, το ΠΑΣΟΚ πήρε 160 (πλειοψηφικές) έδρες αντί για 151-152. Με 160 έδρες είναι παντοδύναμο για τα ελληνικά πράγματα.

Τα «οριζόντια» και γενικευμένα μέτρα που εφαρμόζονται με πρόσχημα την αντιμετώπιση της κρίσης είναι αναμενόμενο να πλήξουν ιδιαίτερα τις απομακρυσμένες, παραμεθόριες και νησιώτικες περιοχές της χώρας. Τις «Ικαρίες» της Ελλάδας. Δεν έχουν ίχνος «χωροταξικής» δικαιοσύνης. Και το μόνο που θα σώσει τις περιοχές αυτές είναι ότι υπάρχουν ακόμη κάποιοι κήποι και κάποιες αγροτικές δραστηριότητες που διατηρούν ένα ασφαλές έδαφος επιβίωσης, μέσω της αυτοσυντήρησης των νοικοκυριών. Το ότι η κρίση θα έρθει και στην Ελλάδα το είχαμε δημοσιεύσει αρκετά νωρίς, στο Τεύχος 17 (<http://www.asda.gr/ikariaka/hlekd17.htm>), όταν ακόμη μας μίλαγαν για τις παχιές αγελάδες.

Αυτό όμως που δυσκολεύει την κατάσταση στις τοπικές κοινωνίες είναι ότι υπάρχουν διαμορφωμένες τοπικές εξουσίες που δρουν κατά εικόνα και ομοίωση της κεντρικής εξουσίας. Που νέμονται το δημόσιο πλούτο και δρουν ως τοπικές μαφίες. Γράφαμε για αυτές στο προηγούμενο τεύχος. Θα τις ξαναδούμε μπροστά μας στις αυτοδιοικητικές εκλογές τον Οκτώβρη. Η υπόθεση των κάθε εκλογών είναι στα χέρια των πολιτών. Όσο αυτοί είναι ένας-ένας τόσο το χειρότερο. Όσο συναντιούνται, συζητούν για τα πραγματικά ζητήματα, σκέφτονται και δρουν μαζί, τόσο το καλύτερο. Γιατί, αν προσέξετε, αυτοί που συντηρούν τις τοπικές εξουσίες, συναντιούνται συστηματικά, μεθοδεύουν διακομματικά και δρουν μαζί για να λυμαινούνται την τοπική εξουσία. Μάλιστα, επιτίθενται οργανωμένα (προπηλακίζουν, λαιμάκωσαν, απομονώνουν) σε εκείνους που αρθρώνουν φωνή και δράση για τα πραγματικά ζητήματα του τόπου.

Στην Ικαρία τα δεδομένα είναι πολλά:

- Αντιμετωπίστηκαν με το χειρίστο τρόπο οι δημότες του Αγ. Κηρύκου που εναντιώθηκαν στην καύση των σκουπιδιών της χωματελής.
- Προπηλακίστηκε και δάρθηκε παρουσία και των τριών δημάρχων του νησιού ο Καθηγητής Δάμαλος στην πλατεία Ευδήλου σε δημόσια συγκέντρωση γιατί έκφρασε αντίθετη γνώμη. Ο ίδιος λαιμάκωσαν και ως καθηγητής, για το εκπαιδευτικό του έργο. Όλοι όσοι είχαν την ίδια γνώμη με αυτόν απομονώθηκαν, απειλήθηκαν, πιάστηκαν. Διαστρεβλώθηκαν τα επιχειρήματά τους.
- Λαιμάκωσαν το «Αρχιπέλαγος» γιατί έκανε αγώνα για την προστασία του Δάσους του Ράντη, αλλά και γιατί δημοσιοποίησε αποτελέσματα έρευνας για τις παραλίες του Αιγαίου που έβγαζαν πρώτες σε ρύπανση σε ένα συγκεκριμένο δείκτη τις παραλίες της Ικαρίας.
- Ξυλοφορτώνονται οι ελεύθεροι κατασκηνωτές τα καλοκαίρια χωρίς να υπάρχει στο νησί κάποιο οργανωμένο κάμπινγκ (οπότε είναι σαν να τους λένε να πάνε στα ξενοδοχεία του νησιού), ή ακόμη χωρίς να υπάρχει κάποια μη κερδοσκοπική υποδομή που να διευκολύνει τους επισκέπτες-κατασκηνωτές της Ικαρίας. Οι οποίοι είναι «νεολαία», τα παιδιά μας. Που όμως αντιμετωπίζονται όλοι ως παραβατικοί, βρωμιάρηδες, κλέφτες και ναρκωμανείς.
- Λαιμάκωσαν όσοι αντιστέκονται στην υπερβόσκηση της Ικαρίας, στην ερημοποίηση, στην καταστροφή της φυσικής βλάστησης. Καμιά υποστήριξη δεν παρασχέθηκε από τους Δημάρχους στις συνελεύσεις που έγιναν σε πολλά χωριά, ζητώντας υπογραφές. Καμιά υποστήριξη στη μήνυση που κατατέθηκε κατά παντός υπευθύνου. Δείχνει έτσι η αυτοδιοίκηση το στενό εκλογικό-πελαταιακό δεσμό που έχει με όσους κτηνοτρόφους λυμαινονται το δημόσιο πλούτο του νησιού. Σε αυτούς τους ίδιους αύριο θα αναγνωρίσει και ιδιοκτησιακά δικαιώματα στις κοινοτικές και δημόσιες εκτάσεις της Ικαρίας.
- Κατανηφίστηκε ακόμη και η πρόταση να γίνει Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στην Ικαρία από το Υπουργείο Παιδείας.

Ας σταματήσουμε εδώ. Ας μη μιλήσουμε για αυτά που δεν έγιναν καθόλου, ή έγιναν καθυστερημένα και κάτω από κοινωνική πίεση, όπως η ανακύκλωση. Ας μη μιλήσουμε για τη συστηματική κοινωνική διαίρεση που καλλιεργείται μεταξύ των Ικαρίων που ζούν στο νησί και εκείνων που ζούν εκτός Ικαρίας. Και κυρίως, για τη συστηματική υποβάθμιση των ρεμάτων, των ακτών, των βουνών, των χωριών. Έτσι, με τέτοια χάλια θα πορευτεί η Επαρχία Ικαρίας προς τις εκλογές της αυτοδιοίκησης.

Ως το επόμενο τεύχος, καλή ...Σαρακοστή.

επιστροφή

Επίκαιρο θέμα: Αξιοκρατία

Ο Ι. Καποδίστριας για την αμοιβή των βουλευτών

Το πολιτικό σύστημα της χώρας έχει τα χάλια του.

Οι πολιτικοί των κομμάτων εξουσίας (ΝΔ ΠΑΣΟΚ) είναι κανονικοί ενόρχηστωτές της διαφθοράς με συνεχείς ρεμούλες και σκάνδαλα. Ο λαός τους έχει πάρει χαμπάρι. Το ίδιο συμβαίνει και με την αυτοδιοίκηση, γράφαμε επίσης στο προηγούμενο τεύχος.

Ας θυμηθούμε τι έλεγε ο πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδας:

«Ελπίζω ότι όσοι εζ' υμών συμμετάσχουν εις την Κυβέρνησιν θέλουν γνωρίσει μεθ' εμού ότι εις τας παρούσας περιπτώσεις, όσοι ευρίσκονται εις δημόσια υπουργήματα δεν είναι δυνατόν να λαμβάνουν μισθούς αναλόγως με τον βαθμό του υψηλού υπουργήματός των και με τας εκδουλεύσεις των, αλλ' ότι οι μισθοί ούτοι πρέπει να αναλογούν ακριβώς με τα χρηματικά μέσα, τα οποία έχει η Κυβέρνησις εις την εξουσίαν της.»

«εφ' όσον τα ιδιαίτερα εισοδήματά μου αρκούν διά να ζήσω, αρνούμαι να εγγίσω μέχρι και του οβολού τα δημόσια χρήματα, ενώ ευρισκόμεθα εις το μέσον ερειπίων και ανθρώπων βυθισμένων εις εσχάτην πενίαν».

Ιωάννης Καποδίστριας

πρώτος Κυβερνήτης της Ελλάδος, προς την Δ' Εθνοσυνέλευση.

Σχόλιο: ΦΥΣΙΚΑ ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗΚΕ!

(ελήφθη από rozaperakis@hotmail.com στις 6-2-2010)

επιστροφή

65 εκατ. ευρώ ο ελληνικός αυτοκινητόδρομος, 20 ο ευρωπαϊκός

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΔΔΑ

Πανευρωπαϊκό ρεκόρ υπερβάσεων κόστους αλλά και ακρίβειας χαρακτηρίζει συγκεκριμένα ελληνικά έργα υποδομής, σύμφωνα με κοινοτική έκθεση που ολοκληρώθηκε πριν από λίγες ημέρες και αξιολογεί την «αποδοτικότητα και το κόστος των μεγάλων έργων» που χρηματοδοτήθηκαν από κονδύλια του Γ' ΚΠΣ.

Αποκαλύπτονται υπερβάσεις ακόμη και κατά 100% του κόστους ελληνικών έργων υποδομής. Υπολογίζεται επίσης ότι στη χώρα μας ένα χιλιόμετρο αυτοκινητόδρομου αξίζει έως και 65 εκατ. ευρώ, όταν το πιο ακριβό έργο στα υπόλοιπα κοινοτικά κράτη πληρώνεται από το αντίστοιχο Δημόσιο το πολύ με 20 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο!

Την ίδια στιγμή οι πιο πολλές από αυτές τις επενδύσεις ανά την Ε.Ε. στοίχισαν το πολύ 5 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο. Μάλιστα, τα στοιχεία αναδεικνύουν τεράστιες διαφορές στο κόστος μεταξύ των ελληνικών έργων, ακόμη και σε υπεργολαβίες του ίδιου άξονα. Κάποια από αυτά μάλιστα ήταν τελικά φθηνότερα και από τον αρχικό σχεδιασμό.

Σύμφωνα με αρμόδια στελέχη, η κακή αξιοποίηση των κοινοτικών κονδυλίων όχι μόνο αύξησε το κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό (που συμμετέχει με 25%-50% σε αυτά), αλλά και στέρησε από την Ελλάδα άλλες υποδομές που είχε ανάγκη και έμειναν στα χαρτιά. Ηδη το ΕΣΠΑ έχει «φορτωθεί» με έργα 6 δισ. ευρώ που «περίσσεψαν» από το ΚΠΣ...

Τα βασικά σημεία της μελέτης είναι:

Εγνατία 1 προς 20

Το πιο ακριβό «μεγάλο» έργο που μελετήθηκε είναι η Εγνατία Οδός (τμήμα Ιωάννινα-Μέτσοβο), το οποίο, σύμφωνα με τις κοινοτικές μετρήσεις, κόστισε περίπου 65 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο. Επεται

σε ακρίβεια τμήμα του Κηφισού (αξία: 60 εκατ. ευρώ ανά χιλ.). Αντιθέτως, υπάρχουν τουλάχιστον 4 έργα υποδομής που ήταν πολύ πιο φθηνά από άλλα κοινοτικά. Μεταξύ αυτών, τμήμα της Εγνατίας Οδού (γέφυρα Νέστου) κόστισε περίπου 5 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο, ενώ τμήμα της Εγνατίας, Σιάτιστα - Κρυσταλλοπηγή, ήταν από τα πιο φθηνά στην Ε.Ε. (περί το 1 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο οδικού άξονα).

Το κοινοτικό όργανο επισημαίνει ότι για πολλά έργα οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν έδωσαν επαρκή στοιχεία για να εξαχθούν αποτελέσματα. Πολλά επίσης (28 από τα 173) αποδείχθηκαν από τα στοιχεία ημιτελή (θα ολοκληρωθούν στο ΕΣΠΑ). Σε μία περίπτωση αποδείχτηκε ότι δεν υπήρξε πραγματικά ενιαίο έργο. Δηλαδή, σύμφωνα με την Κομισιόν, απλά «δημιουργήθηκε» για να κλείσει «τρύπες» άλλων οδικών συμβάσεων έργων που χρηματοδοτούνταν από τα κοινοτικά κονδύλια. Σε κάποιες περιπτώσεις σημειώνεται ότι η πρόσβαση στους διάφορους ελληνικούς οργανισμούς ήταν προβληματική.

Αττική Οδός: Από 9 στα 20 εκατ.

Όσο για τις υπερβάσεις κόστους, κι αυτές ήταν μεγάλες σε κάποιες επενδύσεις. Ο Κηφισός αρχικά είχε υπολογιστεί σε αξία στα 26-27 εκατ. ευρώ ανά χιλιόμετρο και... κατέληξε στα 36 εκατ. ευρώ (υπολογίζεται εδώ μόνο το κατασκευαστικό κόστος, χωρίς φόρους, εδαφικές εργασίες κ.λπ.). Ομοίως, στην Αττική Οδό από 9 εκατ. ευρώ ανά χιλμ. το τελικό «μπουγιουρντί» έφτασε στα 20 εκατ. ευρώ, δηλαδή η αύξηση ξεπέρασε το 100% του αρχικού προϋπολογισμού (υπολογίζονται μόνο κατασκευαστικές δαπάνες). Και στις δύο περιπτώσεις καταγράφονται οι μεγαλύτερες υπερβάσεις κόστους ανά την Ε.Ε. Αντιθέτως, στα υπόλοιπα υπό εξέταση έργα ανά την Ελλάδα, η τελική αξία τους ήταν μικρότερη από τον αρχικό προϋπολογισμό ή οι τελικές αποκλίσεις ήταν μικρές.

Όσο για τις χρονικές καθυστερήσεις, φτάνουν στο 24,4% του αρχικού χρονοδιαγράμματος στα σιδηροδρομικά δίκτυα, στο 17,8% στις οδικές υποδομές, στο 13,2% στο τραμ και στο μετρό και στο 12,6% στις ενεργειακές επενδύσεις. Συνολικά οι καθυστερήσεις δεν είναι μεγάλες σε σχέση με άλλα κράτη, διότι τα στοιχεία δείχνουν ότι το πρόβλημα εντοπίζεται και πάλι σε συγκεκριμένα έργα.

<http://www.enet.gr/?i=issue.el.home&date=21/12/2009&id=114147>

[επιστροφή](#)

Η Φούσκα έσκασε! Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας κήρυξε πανδημία υπό τις εντολές των φαρμακευτικών εταιριών...

Η φούσκα της πανδημίας έσκασε. Και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας είναι έκθετος καθώς φαίνεται πως κινήθηκε βάση της πίεσης των φαρμακευτικών εταιριών.

Υπενθυμίζω ότι ο ΠΟΥ είναι ο ίδιος που μας βεβαιώνει ότι τα όρια ακτινοβολίας κεραιών και κινητών τηλεφώνων είναι ασφαλή.

Διαβάστε για την μεγάλη απάτη:

Την ώρα που η κα. Ξενογιαννακοπούλου μας κάνει πλύση εγκεφάλου σε καθημερινή βάση ώστε να εμβολιαστούμε, Η Γαλλία παραπέμπει τις Φαρμακευτικές Εταιρείες Baxter, Roche & Pharma στο Διεθνές Διακαστήριο της Χάγης

Πρωτοφανής διασυρμός των εταιριών με τα εμβόλια της γριπης.

Νοέμβριος 3, 2009 από mypharm

Le Monde - Diplomatique, Ιούλιος 2009

Η Γαλλία ταρακουνά το κατεστημένο των Φαρμακευτικών Εταιρειών στην Ευρώπη με την παραπομπή των φαρμακευτικών εταιριών Baxter, Roche & Pharma στο Διεθνές Διακαστήριο της Χάγης στις 12 Ιουλίου 2009 διότι έχει αποκαλυφτεί το μέγεθος αυτής της νέας τακτικής, που θέλει νέους πελάτες, που να νομίζουν ότι κινδυνεύουν, για να πωλούνται τα νέα πανάκριβα και επικίνδυνα φάρμακα κατηγορώντας τις 3 εταιρίες ότι σπέρνουν σκόπιμα τον πανικό και πως σκόπιμα σε εργαστήρια δημιούργησαν τον εν λόγω ιό καθώς και οι Γαλλικές αρχές ασκούν δριμύ κατηγορώ ως προς την σκόπιμη απελευθέρωσή του στον αέρα με έναν και μοναδικό σκοπό το κέρδος.

Επίσης, εξετάζονται ταυτόχρονα σοβαρές και βάσιμες καταγγελίες από δικηγόρους του United States Department of Justice καθώς και γιατρών και επιστημονικού προσωπικού του Amercian Medical Association η εμπλοκή στην όλη υπόθεση της γρίπης των χοίρων, δίκτυο καναλιών και επιχειρήσεων μέσω μαζικής ενημέρωσης οι οποίες όπως υποστηρίζεται χορήγησαν ή αλληλοχορηγήθηκαν με φαρμακευτικές εταιρίες έτσι ώστε να πάρει το θέμα διαστάσεις διεθνούς εμβέλειας.

...Οι πρώτες χώρες που απαγορεύουν την χορήγηση εμβολίων για την γρίπη απάτη είναι η Νέα Ζηλανδία, Σκωτία, Ιρλανδία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Ολλανδία, Σουηδία και το Μεξικό. Βλέπε και <http://www.enet.gr/?i=issue.el.home&date=01/11/2009&id=97348>

[επιστροφή](#)

Αρθρογραφία

το «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ειδών» που επικαιροποιήθηκε έπειτα από 17 χρόνια

Χάνονται σπάνια είδη ζώων

Κύριες αιτίες: λαθροθηρία, δηλητηριασμένα δολώματα, εκτεταμένες πυρκαγιές

Τα σπάνια είδη της Ελλάδας κινδυνεύουν. Περισσότερα από τα μισά ασπόνδυλα είδη και αξιόλογο ποσοστό των σπονδυλόζων που συναντώνται στη χώρα μας βρίσκονται υπό απειλή, θέτοντας σε κίνδυνο ένα σημαντικό κομμάτι της φυσικής μας κληρονομιάς. Αυτό προκύπτει από το «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Ειδών» που επικαιροποιήθηκε έπειτα από 17 χρόνια από πέντε περιβαλλοντικές οργανώσεις και παρουσιάστηκε χθες σε σχετική συνέντευξη Τύπου.

Στο «Κόκκινο Βιβλίο» αξιολογείται η κατάσταση περισσότερων από 1.000 είδη ζώων. Όπως προκύπτει, το 15% των σπονδυλόζων εντάσσεται σε κατηγορία κινδύνου, με το 47,4% εξ αυτών να χαρακτηρίζονται κινδυνεύοντα, το 29,8% τρωτά και το 22,8% κρισίμως κινδυνεύοντα.

Στα ασπόνδυλα το ποσοστό των απειλούμενων αγγίζει το 50,2%, με τη μεγαλύτερη απειλή να διαφαίνεται για τα ψάρια του γλυκού νερού και τα αμφίβια, με το 37% και το 27% του πληθυσμού τους αντίστοιχα να εντάσσεται σε κατηγορία κινδύνου.

Κυριότερη απειλή για όλα τα είδη θεωρείται η απώλεια και η υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων τους, ενώ για συγκεκριμένες κατηγορίες, όπως τα θηλαστικά, ενοχοποιήθηκαν η λαθροθηρία, δηλητηριασμένα δολώματα, οι εκτεταμένες πυρκαγιές κ.ά.

Αξίζει να σημειωθεί πως σημαντικός αριθμός των απειλούμενων ζώων αποτελούν ενδημικά είδη της Ελλάδας, γεγονός που συνεπάγεται την ενδεχόμενη εξαφάνιση του είδους από τον πλανήτη σε περίπτωση που δεν ληφθούν μέτρα για την προστασία τους.

Φιλοδοξία των συντελεστών της προσπάθειας, όπως επεσήμανε ο πρόεδρος της ελληνικής ζωολογικής εταιρείας κ. Σίνος Γκιώκας, είναι «να αποδειχθεί το «Κόκκινο Βιβλίο» εξαιρετικά χρήσιμο στην προσπάθεια προστασίας, διατήρησης και διαχείρισης της βιοποικιλότητας στη χώρα μας».

Στο ίδιο πλαίσιο κινήθηκε και η Π. Μαραγκού, συντονίστρια του προγράμματος εκ μέρους της WWF Ελλάς, η οποία χαρακτήρισε το «Κόκκινο Βιβλίο» «εργαλείο ώστε να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν οι αναγκαίες δράσεις».

Το «Κόκκινο Βιβλίο» συντάχθηκε από τις περιβαλλοντικές οργανώσεις Ελληνική Ζωολογική Εταιρεία, Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, Ελληνική Ερπετολογική Εταιρεία, Ινστιτούτο Σπηλαιολογικών Ερευνών και WWF Ελλάς με τη συμβολή 100 ζωολόγων, πανεπιστημιακών ιδρυμάτων και ινστιτούτων.

Κατερίνα Ροββά

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=11900&subid=2&pubid=9834916> 27-1-2010

[επιστροφή](#)

Στο τέλος του περασμένου Δεκέμβρη το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ανακοίνωσε τους νέους Προέδρους των Διοικητικών Συμβουλίων των Φορέων Διαχείρισης για το σύνολο των Προστατευόμενων Περιοχών της χώρας. Η διαδικασία που ακολούθησε το ΥΠΕΚΑ για τον διορισμό τους υπήρξε ανοικτή και διαφανής, καθώς στηρίχθηκε στη δημόσια προκήρυξη των θέσεων τους και στη συγκέντρωση βιογραφικών από τους ενδιαφερόμενους μέσω της γνωστής πια ιστοσελίδας orengon.gr.

Για πρώτη φορά από τη θεσμοθέτηση των Φορέων Διαχείρισης το 2003, οι επιλογές της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου μας εξέπληξαν ευχάριστα, καθώς οι νέοι Πρόεδροι έχουν στην πλειοψηφία τους μεγάλη εμπειρία στη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.

Η εξέλιξη αυτή φαίνεται να δίνει μία νέα πνοή ζωής στους Φορείς Διαχείρισης, οι οποίοι τα τελευταία χρόνια είχαν μείνει στα αζήτητα της πολιτικής και των προτεραιοτήτων του τότε Υ.Πε.Χω.Δ.Ε. Δυστυχώς, τα τελευταία 7 χρόνια το Υ.Πε.Χω.Δ.Ε. δεν υποστήριξε ικανοποιητικά το νέο θεσμό των Φορέων Διαχείρισης με αποτέλεσμα να μην λειτουργήσουν πλήρως και ουσιαστικά, αφού οι περισσότεροι Φορείς δεν έχουν ακόμη σχέδια διαχείρισης για τις περιοχές τους, ενώ σε πολλές περιπτώσεις δεν υλοποιήθηκαν σημαντικές δράσεις όπως η φύλαξη η καταγραφή και παρακολούθηση της πανίδας και χλωρίδας των πιο σημαντικών φυσικών περιοχών της Ελλάδας. Σήμερα μάλιστα, πολλοί Φορείς έχουν συσσωρεύσει χρέη ακόμη και προς το ίδιο τους το προσωπικό.

Σήμερα το ΥΠΕΚΑ, ξεκινώντας μια νέα προσπάθεια, προκρίνει και προτείνει ως λύση στα χρονίζοντα προβλήματα των Φορέων το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς, και ειδικά το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη, στηρίζοντας τη χρηματοδότηση των Φορέων σχεδόν αποκλειστικά σε Ευρωπαϊκούς πόρους. Ακόμα κι αν όλα πάνε καλά και οι Φορείς μπορέσουν να διαμορφώσουν τη βασική τους λειτουργία, παραμένουν χωρίς κεντρικό προγραμματισμό και συντονισμό, ενώ δεν έχει ακόμα απαντηθεί το ερώτημα πως θα λειτουργήσουν μετά την ολοκλήρωση του ΕΣΠΑ.

Για να μπορέσουν οι Φορείς να λειτουργήσουν με επιτυχία θα πρέπει να εξασφαλιστεί η οικονομική τους βιωσιμότητα και η δυνατότητά τους να υλοποιούν ουσιαστικές δράσεις προστασίας και διαχείρισης, ειδάλλως φοβούμαστε ότι η νέα αυτή προσπάθεια δεν θα αποδώσει.
Βαγγέλης Παράβας

Υπεύθυνος Τομέα Προστασίας και Πολιτικής ΜΟm
ΠΗΓΗ ΜΟm newsletter, Νοέμβρης - Δεκέμβρης 2009

[επιστροφή](#)

Νέα εμπόδια στον αγωγό πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολης

1.

ΠΕΡΙΠΛΕΚΕΤΑΙ όλο και πιο πολύ ο γρίφος γύρω από την τύχη του πολυθρύλητου αγωγού Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολης, που βρίσκεται πάντα στον «αέρα», 15 χρόνια μετά τις αρχικές εξαγγελίες της τότε κυβέρνησης. Βουλγαρικά μέσα ενημέρωσης αναφέρουν ότι λόγω των αιτιάσεων που προβάλλει η κυβέρνηση της Σόφιας (περιβαλλοντικά ζητήματα κυρίως), η υπομονή της Ρωσίας εξαντλείται με συνέπεια η προσοχή της να στρέφεται σε εναλλακτικά ενεργειακά σχέδια, όπως ο αγωγός Σαμψούντα- Τσειχάν.

Σύμφωνα, μάλιστα, με δημοσίευμα της εφημερίδας «Παρί», ο πρόεδρος της ρωσικής Transneft, Νικολάι Τοκάρεφ, επικεφαλής της κοινοπραξίας του ελληνικού ενδιαφέροντος αγωγού, έχει προτείνει οι εταιρείες των δύο αγωγών να συγχωνευθούν σε μια κοινοπραξία. Η πρόταση αυτή κρίνεται ως μη ρεαλιστική, από τη στιγμή που διαφέρουν οι επενδυτές των δύο σχεδίων και μάλιστα αφορούν δύο διαφορετικές χώρες. Το γεγονός όμως ότι έχει υποβληθεί τέτοια πρόταση, δείχνει πως η Μόσχα θεωρεί τα δύο έργα ίσης σημασίας, υποστηρίζει η εφημερίδα.

Ωστόσο, κύκλοι της ελληνικής ενεργειακής αγοράς υποστηρίζουν πως απλώς η Μόσχα θέλει να «τρίξει τα δόντια» στη Σόφια, ώστε η τελευταία να πάψει να προτάσσει συνεχώς εμπόδια. Άλλωστε, όπως επισημαίνει και το δημοσίευμα, η Ρωσία διαθέτει μερίδιο 51% στον Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης και κανένα μερίδιο στον Σαμψούντα- Τσειχάν μέχρι στιγμής. Είναι πιθανό ότι η ρωσική πλευρά προσπαθεί να ανταποδώσει τη χειρονομία στην Τουρκία, η οποία συμφώνησε να περάσει ο South Stream από τα ύδατά της. Αυτό σημαίνει, σύμφωνα με τους αναλυτές, πως η πιθανότητα συγχώνευσης των δύο σχεδίων παρουσιάζει τεράστιες δυσκολίες λόγω της φαινομενικής αδυναμίας δημιουργίας ενός ενιαίου κοινοπρακτικού σχήματος.
<http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&artid=4557658&ct=3> (27-1-2010)

επιστροφή

2.

Νέα εμπόδια βάζουν οι Βούλγαροι στον πετρελαιοαγωγό του Μπουργκάς
Και τέταρτο επενδυτή για να είναι βιώσιμο το έργο ζητούν οι γείτονες
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Νέα προσκόμματα στην κατασκευή του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολης βάζουν οι Βούλγαροι: οι γείτονες εκτιμούν τώρα ότι στο σχήμα πρέπει να συμμετάσχουν και άλλοι επενδυτές πλην των Ρώσων, Ελλήνων και Βουλγάρων, παρ' όλο που το επενδυτικό σχήμα έχει διαμορφωθεί. Αντίθετα, στο φυσικό αέριο οι Βούλγαροι επείγονται να τροφοδοτηθούν από την Ελλάδα.

Χθες από τη Σόφια ο κ. Πλάμεν Ντιμιτρόφ, κορυφαίο στέλεχος του βουλγαρικού Οργανισμού Γεωπολιτικής, μιλώντας για τη θέση της Βουλγαρίας στον ενεργειακό χάρτη της περιοχής, επεσήμανε ότι μόνο με τρεις εταίρους το έργο πολύ δύσκολα θα είναι βιώσιμο, ουσιαστικά επαναλαμβάνοντας τις θέσεις της βουλγαρικής κυβέρνησης. Υπενθυμίζεται ότι η ρωσική πλευρά εγγυήθηκε την προμήθεια όλων των ποσοτήτων πετρελαίου, οπότε δεν υπήρχε θέμα να συμμετάσχουν άλλες εταιρείες, όπως η αμερικανική Chevron και η κρατική KazMunaiGas του Καζαχστάν.

Στο αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας Transbalkan Pipeline του αγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης έχουν μερίδια κατά 51% η ρωσική Κοινοπραξία Αγωγού Πετρελαίου Μπουργκάς Αλεξανδρούπολης, κατά 24,5% η βουλγαρική Αγωγός Πετρελαίου Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολης και κατά 24,5% οι έλληνες συμμετοχοί, δηλαδή η κοινοπραξία ΕΛΠΕ ΑΕ-Θράκη ΑΕ (23,5%) και το ελληνικό Δημόσιο (1%). Έδρα της εταιρείας είναι το Ρότερνταμ της Ολλανδίας.

Στη ρωσική «πλειοψηφική» κοινοπραξία του αγωγού συμμετέχουν τελικά η Transneft, με 33,34%, και η Rosneft και η Gazpromneft, οι οποίες έχουν από 33,3%. Η ρωσική κοινοπραξία που θα κατέχει το 51% του αγωγού ονομάζεται Pipeline Consortium Burgas Alexandroupolis Limited (PC-BA). Το έργο θα πραγματοποιηθεί με χρηματοδοτική μορφή project finance, βασιζόμενη στην εγγυημένη παροχή των αναγκαίων ποσοτήτων διέλευσης. Ο αγωγός θα έχει δυναμικότητα μεταφοράς 35 εκατομμύρια τόνους πετρελαίου ετησίως, με δυνατότητα επέκτασης στα 50 εκατομμύρια.

Όσον αφορά το φυσικό αέριο, ο κ. Ντιμιτρόφ είπε: «Δεν πρέπει να περιμένουμε ότι ο αγωγός Ναμπούκο θα ξεκινήσει τη λειτουργία του πριν από το 2016». Σύμφωνα με τον ίδιο, η Βουλγαρία χρειάζεται να εξασφαλίσει ότι οι «δρόμοι του φυσικού αερίου» που συνδέουν τη Βουλγαρία με την Ελλάδα και τη Ρουμανία θα αναπτυχθούν πιο γρήγορα, αφού και η ΕΕ έχει δεσμευθεί για χρηματοδότηση αυτών των συνδέσεων.

Όπως είπε ο βούλγαρος αξιωματούχος, η εταιρεία που επηρεάζεται περισσότερο από τη μείωση της κατανάλωσης αερίου είναι η Gazprom, αφού οι εξαγωγές της προς τις ευρωπαϊκές χώρες έχουν μειωθεί λόγω της κρίσης.

«Η αγορά φυσικού αερίου θα ανακάμψει πιο αργά από ό,τι η υπόλοιπη Ευρώπη, συνεπώς το πρόβλημα τα επόμενα χρόνια θα είναι η ανεύρεση νέων πελατών παρά νέων πηγών αερίου» εκτιμούν στη Σόφια.

επιστροφή

Ο αγωγός πετρελαίου Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη: Το Αιγαίο στο πλαίσιο της “μαύρης” ανάπτυξης

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Σε μία εποχή όπου η λεγόμενη «πράσινη ανάπτυξη» κατέχει υψηλή θέση στα επενδυτικά πλάνα των επιχειρήσεων και στην κρατική πολιτική επικοινωνία, στην πραγματικότητα κυριαρχεί η επιλογή της μαύρης ανάπτυξης, με στόχο να αυξήσουν ορισμένοι το μέγεθος της κερδοφορίας τους, αδιαφορώντας για το συνεπακόλουθο περιβαλλοντικό ρίσκο.

Η ενδεχόμενη κατασκευή του αγωγού πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη είναι δεδομένο πως θα θέσει σε δραματική περιβαλλοντική υποβάθμιση την ευρύτερη περιοχή του Έβρου.

Ο αγωγός προβλέπεται να γειτνιάζει με (αν δεν διαπερνά) μοναδικά οικοσυστήματα όπως το δάσος της Δαδιάς και τους υδροβιότοπους του ποταμού Έβρου (το Δέλτα του Έβρου αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους της Ευρώπης) . Παράλληλα όμως, η κατασκευή του θα θέσει σε κίνδυνο εκτεταμένης καταστροφής τις κοινωνίες και τα οικοσυστήματα του Αιγαίου.

Καθώς ξεθωριάζει η αρχική έπαρση και το αίσθημα εθνικής ικανοποίησης που προσέδωσαν οι συναντήσεις κορυφής και το άρτιο επικοινωνιακό μάρκετινγκ σχετικά με τη δημιουργία του αγωγού, οι τοπικές κοινωνίες έχουν αρχίσει να συνειδητοποιούν ότι ο αγωγός δεν πρόκειται να τους φέρει καμία ανάπτυξη, (όπως άλλωστε δεν έχει φέρει κανένας άλλος αγωγός στον πλανήτη).

Πολυάριθμα είναι τα παραδείγματα παγκοσμίως όπου οι δρόμοι του πετρελαίου φέρουν δεινά στα κράτη και τους πολίτες: πολέμους, χειραγώγηση των τοπικών κοινωνιών και καταστροφή του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Το Αρχιπέλαγος, ΙΘΑΠΕΑ (www.archipelago.gr) θεωρεί πως το μόνο βέβαιο αποτέλεσμα από τη λειτουργία του αγωγού Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη, πέρα από τα κέρδη των επενδυτών του (που φυσικά δεν αφορούν τους Έλληνες ή Βούλγαρους πολίτες), είναι η περιβαλλοντική καταστροφή σε γη και θάλασσα, όπως επίσης η τουριστική, οικονομική και κοινωνική απαξίωση της ευρύτερης περιοχής, καθώς και ο σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Με βάση το χωροταξικό μοντέλο που πρότεινε η προηγούμενη κυβέρνηση για την «ανάδειξη της Αλεξανδρούπολης ως διεθνής ενεργειακός κόμβος» - προωθείται το «επιτυχημένο;» μοντέλο ανάπτυξης που βλέπει κανείς σήμερα στο Πέραμα, την Ελευσίνα και τους Αγ. Θεοδώρους.

Το δέλεαρ που προσφέρεται στις τοπικές κοινωνίες είναι οι 250 θέσεις εργασίας που εξαγγέλλεται ότι θα δημιουργηθούν, αλλά ποτέ δεν έχει γίνει καμία αναφορά για τις πολλές εκατοντάδες θέσεων εργασίας που θα χαθούν σε μία περιβαλλοντικά υποβαθμισμένη περιοχή. Η δημιουργία του αγωγού, θα αναιρέσει όλους τους σχεδιασμούς αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης της περιοχής, με άξονα τον οικοτουρισμό, το Δέλτα του Έβρου, το δάσος της Δαδιάς, τον εναλλακτικό τουρισμό, την αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και του λιμανιού της Αλεξανδρούπολης, καθώς και την ανάπτυξη της γεωργίας και της κτηνοτροφίας.

Αναφορικά με το Αιγαίο, μία από τις πιο βιοποικίλες θάλασσες της Ευρώπης, αλλά και παγκοσμίως, το περιβαλλοντικό ρίσκο που θα επιφέρει ο αγωγός και φέρονται έτοιμοι να αναλάβουν με περισσή ευκολία οι συμβαλλόμενες πλευρές είναι πραγματικά τεράστιο. Πριν ακόμα γνωρίσουμε την ιδιαίτερη βιοποικιλότητα του Αιγαίου, η οποία κατάφερε να επιβιώσει για χιλιάδες χρόνια και αποτελεί παγκόσμια κληρονομιά, κινδυνεύουμε να φανούμε ανάξιοι να την προστατεύσουμε και να την παραδώσουμε στις επόμενες γενιές. Με τη λειτουργία του αγωγού, πέραν του ότι θα πολλαπλασιαστεί ο αριθμός των δεξαμενόπλοιων που θα διαπλέουν το Αιγαίο, θα προστεθεί επιπλέον ένας μεγάλος αριθμός δεξαμενόπλοιων, πρωτόγνωρης χωρητικότητας για την περιοχή, που θα μεταφέρει πολλαπλάσια ποσότητα πετρελαίου. Τη στιγμή λοιπόν, που ήδη οι θαλάσσιοι δρόμοι του Αιγαίου βρίσκονται σε οριακό σημείο κίνησης, (αυτή την περίοδο το Αρχιπέλαγος υλοποιεί μελέτη για την κίνηση των πλοίων στο Αιγαίο και τη συνεπαγόμενη εκτίμηση κινδύνων θαλάσσιου ατυχήματος) η ενδεχόμενη κατασκευή του αγωγού πετρελαίου -

δίχως καμία πρόβλεψη για δημιουργία ενός πλαισίου κανόνων για την πρόληψη ή αντιμετώπιση θαλάσσιου ατυχήματος - αποτελεί κίνηση ανεύθυνη, αλόγιστη και επικίνδυνη.

Αξίζει να αναφέρουμε ότι οι ελληνικές θάλασσες χαρακτηρίζονται από την απουσία καθορισμού ελεγχόμενων διαδρόμων υποχρεωτικής πορείας (separation lanes), ελέγχου της κίνησης των πλοίων (traffic control), καθώς και μηχανισμού έγκαιρης αντίδρασης και αντιμετώπισης μικρού ή μεγάλου ατυχήματος, (μέτρα που εφαρμόζονται σχεδόν σε όλες τις κλειστές θάλασσες του κόσμου).

Η ανεπάρκεια του κρατικού μηχανισμού να διαχειριστεί στην πράξη την υπάρχουσα κατάσταση κίνησης εμπορικών πλοίων και πετρελαιοφόρων στο Αιγαίο, και η ανικανότητα να αντιμετωπίσει κάποιο μικρό ή μεγάλο θαλάσσιο ατύχημα δεν αφήνει κανένα απολύτως περιθώριο αισιοδοξίας. Το ναυάγιο άλλωστε του Sea Diamond στη Σαντορίνη, το οποίο έγινε υπό ευνοϊκές καιρικές συνθήκες αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Είναι ενδεικτικό πως σήμερα, λόγω των περιορισμών που τίθενται στα στενά των Δαρδανελίων, στο Αιγαίο κινούνται πετρελαιοφόρα (τύπου Aframax και Suez) με χωρητικότητα έως και 150.000 τόνους. Μετά την κατασκευή του αγωγού Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολης, προγραμματίζεται να μπουν στο Αιγαίο και δεξαμενόπλοια (τύπου Cape Size και VLCC) χωρητικότητας 300.000 – 400.000 τόνων.

Ακόμα και ο πιο ευφάνταστος νους αδυνατεί να συλλάβει πλήρως την καταστροφή που θα πλήξει το Αιγαίο, τις παράκτιες και νησιωτικές κοινωνίες, σε περίπτωση ατυχήματος και τη συνεπακόλουθη διαρροή καυσίμων από πλοία τέτοιου μεγέθους. Σημειώνεται πως στο ατύχημα του Exxon Valdez το 1989 στην Αλάσκα, όπου διέφυγε μία σχετικά μικρή ποσότητα πετρελαίου - περίπου 41.000 τόνοι- από το συνολικό φορτίο του πλοίου (200.000 τόνοι) καταστράφηκε μία περιοχή αντίστοιχη με το Αιγαίο σε έκταση. Σήμερα, έπειτα από 20 χρόνια, τα οικοσυστήματα της περιοχής παρουσιάζουν ακόμα την ίδια κατεστραμμένη εικόνα, ενώ η οικονομία των παράκτιων κοινωνιών συνεχίζει να υπόκειται τις δραματικές συνέπειες (συρρίκνωση, μετανάστευση, υποβάθμιση της υγείας και οικονομική καταστροφή).

Εκτός των άλλων, απαιτείται ιδιαίτερη προσπάθεια για να συλλάβει κάποιος τον αναπτυξιακό χαρακτήρα της κατασκευής του αγωγού. Αν μιλήσουμε με όρους οικονομικούς, είναι απολύτως κατανοητή η θέση και η πολιτική των εμπλεκόμενων εταιρειών. Δυστυχώς όμως η θέση αυτή, όπως άλλωστε και τα συμφέροντα των τελευταίων ποτέ δεν συμπορεύτηκαν ή ακόμα περισσότερο ταυτίστηκαν με τη βιώσιμη ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Τα παραδείγματα είναι αναρίθμητα και οι ελάχιστες εξαιρέσεις απλώς συνθέτουν στις μέρες μας τον όρο πράσινη ανάπτυξη. Στην περίπτωση του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη δεν υπάρχει επιχείρημα που να μπορεί να αλλάξει τις ιδιότητες των χρωμάτων και τον χαρακτήρα της συγκεκριμένης επένδυσης.

Το ζήτημα που εγείρεται απέναντι σε αυτό το έργο της μαύρης ανάπτυξης είναι το κατά πόσο είμαστε σε θέση να διαφυλάξουμε εμείς οι ίδιοι τα συμφέροντα μας και το δικαίωμα μας σε ένα βιώσιμο και ασφαλές περιβάλλον, τόσο για εμάς, αλλά κυρίως για τις μελλοντικές γενιές.

Μέχρι στιγμής, οι μόνες φωνές που ακούγονται είναι είτε από κοινωνίες πολιτών ένθεν κι εκείθεν των συνόρων, τα ντεσιμπέλ των οποίων μετά βίας γαργάλανε ορισμένα ώτα στην Αθήνα και τη Σόφια, είτε από υπερευαίσθητα εθνικιστικά στοιχεία που συναρμολογούνται άψογα με αυτή τη μαύρη εκδοχή της ανάπτυξης.

Πέραν τούτων, το lobby των αστικών περιβαλλοντικών οργανώσεων από τις οποίες περιμένουν πολλά οι πολίτες - περί άλλα τυρβάζουν και εξακολουθούν να μετατοπίζουν την περιβαλλοντική ανησυχία σε άλλα μήκη και πλάτη του πλανήτη. Ίσως δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι οι βασικοί χορηγοί των επικεφαλής του περιβαλλοντικού lobby, δεν είναι άλλοι από τους βασικούς επενδυτές του αγωγού Μπουργκάς- Αλεξανδρούπολη.

Τέλος, η περιβαλλοντικά ευαίσθητη πτέρυγα του ελληνικού κοινοβουλίου συνεχίζει να εγείρει χλιαρές ενστάσεις χωρίς να ορθώνει ξεκάθαρη πολιτική θέση, ενώ η δογματική αριστερά φέρεται να συντάσσεται όλως παραδόξως, με τα παραπάνω συμφέροντα και όχι με τις κοινωνίες.

Το Αρχιπέλαγος, ΙΘΑΠΕΑ υπογραμμίζει - και πρέπει να γίνει πάση θυσία κατανοητό - πως αν αφεθούν τα πράγματα στην τύχη τους, η κατασκευή του αγωγού θα μετατρέψει κάθε σκέψη για την προστασία των οικοσυστημάτων και των σπάνιων ειδών του Αιγαίου σε ευσεβή πόθο και κάθε

προσπάθεια που καταβάλλεται προς αυτή την κατεύθυνση σε γραφική ματαιοπονία. Θα πρέπει να γίνει συνείδηση στον Έλληνα πολίτη ότι το ζήτημα δεν αφορά μόνο μία περιοχή της Ελλάδας, και απαιτείται μαζί με τους κατοίκους του Έβρου, συνολική, συντονισμένη και δυναμική αντίδραση προς κάθε κατεύθυνση.

Θοδωρής Τσιμπίδης,
Διευθυντής Αρχιπελάγους, Ι.ΘΑ.Π.Ε.Α
Τηλ: 22730 37533, 6932274235, t.tsimpidis@archipelago.gr, www.archipelago.gr

[επιστροφή](#)

«Απειλή τα τοξικά του Sea Diamond»

Των ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΙΟΥΣΗ ΓΙΑΝΝΗ ΛΥΒΙΑΚΗ

«Στην περιοχή όπου ναυάγησε το Sea Diamond παρατηρείται εκτεταμένη ρύπανση από μικροσκοπικές ίνες πλαστικών. Προσδιορίστηκαν και εν μέρει εκτιμήθηκαν υψηλές συγκεντρώσεις επικίνδυνων ουσιών, οι οποίες είναι τοξικές, επίμονες και δείχνουν υψηλότετη προδιάθεση για βιοσυσσώρευση. Η κατανάλωση θαλασσινών είναι επικίνδυνη. Έχουμε ελλιπή μέτρα ουσιαστικής διαχείρισης ή προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Το ναυάγιο του Sea Diamond έδειξε την ανυπαρξία του κρατικού μηχανισμού και των θεσμών για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε σοβαρού θαλάσσιου ατυχήματος».

Αυτά μεταξύ άλλων τονίζει ο Ευάγγελος Γιδαράκος, διευθυντής και καθηγητής του Εργαστηρίου Διαχείρισης Τοξικών και Επικίνδυνων Αποβλήτων στο Πολυτεχνείο Κρήτης, στη μελέτη με θέμα «Ποιοτικός και ποσοτικός προσδιορισμός των επικίνδυνων ουσιών του ναυαγίου του Sea Diamond στην Καλντέρα της Σαντορίνης» την οποία θα παρουσιάσει με την επιστημονική ομάδα του αύριο στις 7 το απόγευμα, στο Μπελλώνειο Πολιτιστικό Κέντρο Σαντορίνης.

Το πλοίο είχε βυθιστεί τη Μεγάλη Πέμπτη τον Απρίλιο του 2007, όταν πήρε κλίση λόγω εισροής υδάτων, σε απόσταση μισού ναυτικού μιλίου ανοικτά των Φηρών. Δύο Γάλλοι επιβάτες παραμένουν αγνοούμενοι.

Όπως τονίζει ο κ. Γιδαράκος, στην έρευνα «καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για την αποφυγή κάθε είδους αβάσιμης και μη τεκμηριωμένης κινδυνολογίας. Η μεγάλη έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες μπορεί να οδηγήσει σε μια σειρά από ανεπιθύμητες επιδράσεις τόσο στην οικολογία του θαλάσσιου περιβάλλοντος όσο και στην υγεία του ανθρώπινου πληθυσμού. Οι ουσίες αυτές έχουν τη δυνατότητα να επιδράσουν σε οργανισμούς αναστέλλοντας ζωτικής σημασίας λειτουργίες (οξεία τοξικότητα) ή να αποτελέσουν απειλή για τους πληθυσμούς, εάν ο χρόνος παραμονής τους υπερβαίνει κάποιο όριο, οδηγώντας έτσι σε εκτεταμένη έκθεση (χρόνια τοξικότητα). Μπορούν να γίνουν καρκινογόνες ή να βλάψουν τη διαδικασία της αναπαραγωγής. Πολλά πετρελαιοειδή όπως π.χ. οι πολυκυκλικές αρωματικές ενώσεις, γνωστές με την ονομασία PAHs, είναι εν δυνάμει καρκινογόνες. Ουσίες με υψηλή λιποφιλικότητα, όπως π.χ. λιπαντικά έλαια, παρουσιάζουν την κλίση να βιο-συσσωρεύονται στους οργανισμούς και διαδοχικά να βιο-μεγεθύνονται μέσω της τροφικής αλυσίδας και να εγκυμονούν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία. Το σχετικά πρόσφατο ναυάγιο της Σαντορίνης έδειξε την ανυπαρξία του κρατικού μηχανισμού και των θεσμών για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε σοβαρού θαλάσσιου ατυχήματος. Δεν είμαστε σε θέση να αντιμετωπίσουμε ένα έκτακτο θαλάσσιο περιστατικό, το οποίο συμβαίνει κατά τη διάρκεια της ημέρας, με ιδανικές καιρικές συνθήκες, σε ένα λιμάνι με μεγάλη κίνηση, στην αρχή της τουριστικής περιόδου (όπου θεωρητικά ο κρατικός μηχανισμός είναι σε πλήρη ετοιμότητα). Τι θα συμβεί στην περίπτωση που θα υπάρξει ένα πραγματικά σοβαρό ατύχημα πετρελαιοφόρου, υπό δυσμενείς καιρικές συνθήκες, σε μια δυσπρόσιτη περιοχή;».

Ο ίδιος σημειώνει πως η αποκατάσταση της βλάβης του θαλάσσιου περιβάλλοντος αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση του ελληνικού κράτους, η οποία βέβαια επιβάλλεται από το άρθρο 24 του Συντάγματος, το πρωτογενές και παράγωγο Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Συνθήκες Μάαστριχτ και

Άμστερνταμ και τις σχετικές οδηγίες), καθώς και από σειρά διεθνών Συμβάσεων για την προστασία της θάλασσας, τις οποίες έχει υπογράψει και κυρώσει η χώρα μας.

Πετρελαιοειδή

«Πρέπει να τονίσουμε ότι το Αιγαίο διαπλέεται ετησίως από περισσότερα από 60.000 εμπορικά πλοία, εκ των οποίων τα 6.000 είναι πετρελαιοφόρα και μεταφέρουν από 100.000 - 200.000 τόνους βαριά πετρελαιοειδή. (Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι στο ατύχημα του Exxon Valdez το 1989 στην Αλάσκα, διέφυγε μία σχετικά μικρή ποσότητα πετρελαίου από το συνολικό φορτίο του πλοίου - περίπου 25.000 τόνοι- καταστρέφοντας όμως μία περιοχή αντίστοιχη του Αιγαίου σε έκταση. Σήμερα, έπειτα από 20 χρόνια, τα οικοσυστήματα της περιοχής παρουσιάζουν την ίδια εικόνα καταστροφής».

Η Μαργαρίτα Ρουσσάκη, εκ μέρους της Συντονιστικής Επιτροπής Αγώνα, σημειώνει:

«Διεκδικούμε την απομάκρυνση από τη θάλασσά μας αυτής της τοξικής βόμβας που λέγεται Sea Diamond. Αυτός και μόνο είναι ο σκοπός μας. Να φύγει από το νησί μας αυτό το πλοίο. Πρόσφατα πήγαμε στην υπουργό, την κυρία Κατσέλη, η οποία δυστυχώς δεν μας έδωσε καμία απάντηση».

«Δεν θα δεχθούμε την κοροϊδία» προσθέτει ο Σπύρος Καβαλάρης, κάτοικος Σαντορίνης.

<http://www.enet.gr/?i=issue.el.home&date=22/01/2010&id=123880>

[επιστροφή](#)

Τα 20 επαγγέλματα του μέλλοντος

Δημοσιεύουμε το άρθρο αυτό με τις εξής παρατηρήσεις:

Η Βρετανία έχει κάθε λόγο να κάνει προβολές στο μέλλον υπολογίζοντας ότι ο μελλοντικός κόσμος θα είναι προέκταση του σημερινού. Του κόσμου που μετά το 1990, με την τεχνολογία ως προπομπό (ψηφιακή τεχνολογία, βιοτεχνολογία, νανοτεχνολογία κλπ), στήριξε την νέα εποχή της μετανεοτερικότητας (post modern), που έβαλε την εποχή του «μαζικού» μοντερνισμού σε άλλες βάσεις.

Αυτή η νέα εποχή βασίζεται στο πολιτικο-οικονομικό μοντέλο του νεοφιλελευθερισμού (που άνοιξε επί Θάτσερ), και εκεί βασίζονται και οι εκτιμήσεις του Βρετανικού Υπουργείου που ακολουθούν. Όμως, ο νεοφιλελευθερισμός δείχνει και τα όρια του με τη σημερινή κρίση. Σήμερα, επιχειρείται ακόμη μεγαλύτερη ενίσχυση του ιδιωτικού σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος (περιβάλλον, ασφαλιστικό, φυσικοί πόροι, προσωποποιημένη ατομικοκεντρική υγεία, πατέντες των μεταλλαγμένων ιδιοτήτων της φύσης κλπ). Οι κοινωνικές αντιστάσεις είναι πολλές. Και οι νέοι εναλλακτικοί κοινωνικοί και οικονομικοί πειραματισμοί και δράσεις επίσης πληθαίνουν με την πάροδο του χρόνου.

Επομένως, στοιχειοθετείται όσο περνάει ο καιρός και άλλη λίστα επαγγελμάτων του μέλλοντος.

1. Φροντιστές υγιεινούς περιβάλλοντος, ώστε ο άνθρωπος να αντιμετωπίζεται συνολικά, ως κατάσταση φυσικής υγείας και όχι ως προς το χέρι ή το μάτι του.
2. Αγρότες βιολογικών καλλιεργειών και βιολογικής κτηνοτροφίας.
3. Καθαριστές του περιβάλλοντος από χημικά, τοξικά, φυτοφάρμακα που είχαν επιβληθεί τα προηγούμενα χρόνια.
4. Συλλογικά συστήματα εμπορίου, κοινωνικά ελεγχόμενα σε αντίθεση με το σημερινό σύστημα των μεγαλεμπόρων και των λαθρεμπόρων.
5. Τράπεζες τοπικών σπόρων και ποικιλιών.
6. Ηθικές τράπεζες.
7. Τεχνικοί ανεμογεννητριών, φωτοβολταϊκών, αντλιών θερμότητας, γεωθερμίας, τηλεθέρμανσης, ενέργειας από θάλασσα, ενέργειας από ηλιακές καμινάδες κλπ.
8. Οικοδόμοι τοπικών δομικών υλικών και σχεδιαστές δομημένων χώρων με βάση τις αρχές της βιοκλιματικής αρχιτεκτονικής και της βιοκλιματικής πολεοδομίας.
9. Τεχνικοί εξοικονόμησης ενέργειας για την αποτροπή της σημερινής ενεργειακής σπατάλης, που είναι αδιέξοδη.
10. Ανταλλακτήρια ρούχων, αναγκών, χρόνου, ως απάντηση στον υπερκαταναλωτισμό.

11. Διαχειριστές οικοσυστημάτων, βιοτόπων και οικοτόπων.
12. Διαχειριστές ολοκληρωμένης διαχείρισης παράκτιων ζωνών.
13. Παιδαγωγοί και εκπαιδευτικοί που θα φροντίζουν όχι μόνο την μετάδοση της πληροφορίας ή της γνώσης, αλλά κυρίως την μετάδοση παιδείας και σοφίας, που θα συνδέουν την οικονομία με την κοινωνία, τον πολιτισμό και το περιβάλλον, όχι μόνο στα σχολεία αλλά συνολικά στην κοινωνία.
14. Οικονομολόγοι για σχεδιασμό εμπορικών συστημάτων στη βάση της καταπολέμησης των food miles, δηλαδή της αποτροπής μεταφοράς τροφής σε μεγάλες αποστάσεις και της αντικατάστασής της με κοντινότερες πηγές παραγωγής τροφής.
15. Οικονομολόγοι που θα προωθούν τη μηδενική μεγέθυνση (zero growth)
16. Διαχειριστές νερού και υδροκριτών (λεκανών απορροής υδάτων).

Πολλά ακόμη θα μπορούσαν να καταγραφούν. Η λίστα δεν είναι πλήρης. Ορισμένα επαγγέλματα μπορεί να είναι και από τη λίστα που ακολουθεί.

Σίγουρα, αν ακολουθήσουμε τη μοίρα μας και την αφήσουμε στα χέρια των σημερινών συστημάτων εξουσίας, τότε και μόνο τότε έχει υπόσταση όλη η λίστα που ακολουθεί.

ΗΓ.

➤ *Το Βρετανικό Υπουργείο Επιχειρήσεων, Καινοτομίας και Δεξιοτήτων ζήτησε πρόσφατα από μια ομάδα επιστημόνων που ασχολούνται με τις τεχνολογίες του μέλλοντος να περιγράψουν πώς η τεχνολογική και επιστημονική πρόοδος θα επηρεάσει τα σημερινά επαγγέλματα.*

Χρήστος Κάτσικας

Τα αποτελέσματα παρουσιάστηκαν από την ομάδα Fast Future Research στην Έκθεση «Shape of Jobs to Come» και ήταν πραγματικά εκπληκτικά. Η μελέτη παρουσίασε 20 επαγγέλματα, που ενδέχεται να θεωρούνται συνηθισμένα το 2020 ή το 2030 σήμερα όμως ακούγονται σαν σενάριο επιστημονικής φαντασίας.

Χειρουργοί που θα κάνουν επεμβάσεις για να δίνουν μεγαλύτερη χωρητικότητα μνήμης στους ανθρώπους, ελεγκτές καιρού, κατασκευαστές ζωντανών ανθρώπινων μελών και «κάθετοι» αγρότες είναι μόνο μερικά από τα μελλοντικά επαγγέλματα που παρουσιάστηκαν.

Διαβάστε παρακάτω τη λίστα με τα 20 πιο ενδιαφέροντα επαγγέλματα του μέλλοντος:

1. **Κατασκευαστές μελών του ανθρώπινου σώματος.** Η τεχνολογία θα προχωρήσει αρκετά ώστε να δημιουργούνται ζωντανά ανθρώπινα μέλη με αποτέλεσμα να υπάρξει ανάγκη κατασκευαστών μελών του σώματος, καταστήματα που θα τα πωλούν και θα τα επισκευάζουν.
2. **Νανο-γιατροί.** Πρόοδοι στον τομέα της νανοτεχνολογίας για τη δημιουργία υπο-ατομικών συσκευών και θεραπειών είναι πολύ πιθανόν να φέρουν αλλαγές στην προσωπική περίθαλψη και έτσι θα χρειαστεί μια νέα γενιά νανο-ειδικών ιατρικής που θα διαχειρίζονται τις νέες θεραπείες.
3. **Αγρότες γενετικά τροποποιημένων τροφίμων.** Οι αγρότες νέας γενιάς θα καλλιεργούν φυτά και θα εκτρέφουν ζώα που θα είναι γενετικά τροποποιημένα έτσι ώστε να παράγουν περισσότερη τροφή και να περιέχουν θρεπτικές πρωτεΐνες.
4. **Διαχειριστές/ σύμβουλοι ηλικιωμένων.** Θα χρειαζόμαστε ειδικούς οι οποίοι θα διαχειρίζονται την υγεία και τις ανάγκες του πληθυσμού ηλικιωμένων. Θα μπορούν να χρησιμοποιούν μια σειρά από νέες θεραπείες φαρμάκων, ψυχικής υγείας και εκγύμνασης.
5. **Χειρουργοί αύξησης της μνήμης.** Χειρουργοί θα μπορούν να προσθέσουν επιπλέον μνήμη σε ανθρώπους και να βοηθήσουν αυτούς που είναι υπερβολικά εκτεθειμένοι σε πληροφορίες και χρειάζονται περισσότερη μνήμη για να αποθηκεύουν την ενέργεια.
6. **Ηθικιστές της Νέας επιστήμης.** Καθώς η επιστημονική πρόοδος επιταχύνεται σε τομείς όπως η κλωνοποίηση, ενδέχεται να χρειαστεί μια νέα γενιά ανθρώπων που θα καταλαβαίνουν την επιστήμη και θα βοηθούν την κοινωνία να κάνει ηθικές επιλογές εξέλιξης. Δεν θα είναι πια ζήτημα το αν μπορούμε να κάνουμε κάτι αλλά το αν πρέπει.
7. **Διαστημικοί πιλότοι, τουριστικοί ξεναγοί και αρχιτέκτονες.** Με εταιρείες ήδη πολλά υποσχόμενες στον τουριστικό χώρο, θα χρειαστούμε πιλότους και ξεναγούς του διαστήματος καθώς και αρχιτέκτονες που θα σχεδιάζουν που θα ζούμε και θα εργαζόμαστε. Τρέχοντα έργα στο

SICSA (Πανεπιστήμιο του Χιούστον) περιλαμβάνουν ένα θερμοκήπιο στον Άρη, σεληνιακά φυλάκια και οχήματα εξερεύνησης του διαστήματος.

8. **Κάθετοι αγρότες.** Τα κάθετα αγροκτήματα, σε ουρανοξύστες στο κέντρο των πόλεων θα αυξηθούν εντυπωσιακά μέχρι το 2020.

9. **Ειδικοί αντιστροφής της κλιματικής αλλαγής.** Όσο αυξάνονται οι συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, θα χρειαστούν μηχανικοί – επιστήμονες για να συμβάλουν στη μείωση ή ανατροπή των αποτελεσμάτων. Το φάσμα των επιστημών και τεχνολογιών που χρησιμοποιούν θα περιλαμβάνει, ενδεχομένως, τη συμπλήρωση των ωκεανών με ρινίσματα σιδήρου και την τοποθέτηση γιγαντιαίων ομπρελών που θα εκτρέπουν τις ακτίνες του ήλιου.

10. **Εφαρμοστές καραντίνας.** Εάν ένας θανατηφόρος ιός αρχίσει να εξαπλώνεται ταχέως, λίγες χώρες, και λίγοι άνθρωποι, θα είναι έτοιμοι. Οι νοσοκόμες δεν θα επαρκούν. Καθώς τα ποσοστά θνησιμότητας αυξάνονται και οι πόλεις θα κλείνουν, κάποιος θα αναλαμβάνει τη φύλαξη των πυλών.

11. **Αστυνομία καιρικών μετατροπών.** Η κλοπή σύννεφων για να δημιουργηθεί βροχή, είναι κάτι που ήδη συμβαίνει σε κάποιες γωνιές του πλανήτη και στο μέλλον θα χρειάζονται ειδικά σώματα που θα προστατεύουν τα σύννεφα και θα ελέγχουν ποιος έχει δικαίωμα να ψεκάσει με ιωδιδια (τα ιωδιδια με την πάροδο του χρόνου υφίστανται σε περιορισμένη έκταση διάσπαση, κατά την οποία ελευθερώνεται ιώδιο) αργύρου για να προκαλέσει βροχή από τα περαστικά σύννεφα.

12. **Εικονικοί δικηγόροι.** Όσο περισσότερο επικοινωνούμε online, τόσο θα αυξάνεται η ανάγκη για ειδικούς δικηγόρους που θα επιλύουν νομικές διαφορές μεταξύ ατόμων που ζουν σε διαφορετικές χώρες με διαφορετικά νομικά συστήματα.

13. **Εικονικοί διαχειριστές / ψηφιακοί καθηγητές.** Ευφυή είδωλα ή χαρακτήρες υπολογιστών (avatar) ενδέχεται να βοηθούν ή ακόμα και να αντικαταστήσουν τους εκπαιδευτικούς στις τάξεις.

14. **Κατασκευαστές εναλλακτικών οχημάτων.** Θα χρειαστούμε σχεδιαστές και κατασκευαστές της επόμενης γενιάς μέσω μεταφοράς, χρησιμοποιώντας εναλλακτικά υλικά και καύσιμα.

15. **Προσωπικοί παρουσιαστές ειδήσεων.** Καθώς το τηλεοπτικό, ραδιοφωνικό και διαδικτυακό περιεχόμενο γίνεται όλο και περισσότερο εξατομικευμένο, θα υπάρχουν θέσεις εργασίας για ανθρώπους που θα εργάζονται με παραγωγούς και διαφημιστές ώστε να δημιουργούν ειδήσεις και θέματα ανάλογα με τα προσωπικά ενδιαφέροντα του καθενός. Η εξατομικευση θα γίνεται από ηλεκτρονικούς υπολογιστές ενώ η παρουσίαση των ειδήσεων θα γίνεται από ανθρώπους.

16. **Καθαρίστριες δεδομένων.** Καθώς αυξάνονται τα ηλεκτρονικά δεδομένα και οι πληροφορίες για τον καθένα μας, θα χρειαζόμαστε οπωσδήποτε μια ειδικές καθαρίστριες - ές που θα ξεφορτώνεται με ασφάλεια ό,τι δεν χρειαζόμαστε.

17. **Οικιακή ηλεκτρονική βοήθός.** Οι ηλεκτρονικές βοηθί θα μας βοηθούν να οργανώνουμε την ηλεκτρονική ζωή μας, θα οργανώνουν τα email μας, θα εξασφαλίζουν την σωστή αποθήκευση των προφίλ, των δεδομένων και των passwords μας.

18. **Χρηματιστές χρόνου.** Ο χρόνος πάντα ήταν χρήμα και υπάρχουν ήδη άνθρωποι που αναλαμβάνουν διαχείριση χρόνου. Στο μέλλον, ενδεχομένως να προκύψουν και αγορές όπου ο χρόνος θα διαπραγματεύεται ως εναλλακτική νομισματική μονάδα.

19. **Υπάλληλοι κοινωνικής δικτύωσης.** Ενδεχομένως να χρειαζόμαστε εργαζόμενους που θα αναλάβουν ανθρώπους που έχουν υποστεί τραύματα ή έχουν μπει στο περιθώριο της κοινωνικής δικτύωσης.

20. **Προσωπικοί μάνατζερ.** Αυτή η δουλειά θα είναι προέκταση του ρόλου που σήμερα παίζουν οι στυλίστες και οι μάνατζερς των διασημοτήτων. Θα είναι ο υπεύθυνος για την δημιουργία της προσωπικής μας «μάρκας» χρησιμοποιώντας κοινωνική δικτύωση και άλλα μέσα.

<http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&ct=2&artId=4558353>

2-2-2010

Τώρα που το διαβάσατε, δεν σας φαίνεται εφιαλτικός ο κόσμος με τέτοια νέα επαγγέλματα; Και όμως, έρχεται και σε μια εικοσαετία θα είναι εδώ, αν συνεχίσουμε να είμαστε το ίδιο παθητικοί και ατομιστές, αν δεν γίνουμε ενεργοί άνθρωποι, και ενεργοί πολίτες. ΗΓ

Αφιέρωμα 1: Οικονομική κρίση, Ελλάδα και Επαρχία Ικαρίας

«δεν έχει πλοιο για σε
δεν έχει οδό»

Με πρόφαση την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, η Επαρχία Ικαρίας αναμένεται να χτυπηθεί ιδιαίτερα και για πολλά χρόνια. Στην αρχή αυτού του αφιερώματος ξαναθυμίζουμε τρία άρθρα από το προηγούμενο τεύχος. Περιγράφουν την κατάσταση πριν από την εκδήλωση της κρίσης και δικαιολογούν γιατί φτάσαμε ως εδώ. Ωστόσο, κανένα μέτρο αντιμετώπισης της κρίσης δεν κινείται προς την κατεύθυνση να εξυγιάνει τα σπάταλα δημόσια έργα, τους ΟΤΑ, το υδροκέφαλο κράτος. Το σχέδιο «Καλλικράτης» θα χειροτερέψει κατά πολύ την ήδη υπάρχουσα κατάσταση. Επιπλέον, θα καταφέρει άλλο ένα πλήγμα στην αυτοδιοίκηση αφού η διοικητική μεταρρύθμιση θα την θέσει εκτός των κονδυλίων του 4^{ου} ΚΠΣ, δηλαδή του ΕΣΠΑ. Ας θυμηθούμε:

Στο 2^ο ΚΠΣ υπήρξε η αναδιάρθρωση της αυτοδιοίκησης με τα Συμβούλια Περιοχής.

Στο 3^ο ΚΠΣ υπήρξε ο Καποδίστριας.

Στο 4^ο ΚΠΣ έρχεται ο Καλλικράτης. Έτσι μεσούντος του ΕΣΠΑ η αυτοδιοίκηση δεν θα προλάβει να ωριμάσει μελέτες και έργα ώστε να συμμετέχει ενεργά. Τα κοδύλια θα φαγωθούν με ανακατανομές, με τον γνωστό σπάταλο και αντιπαραγωγικό τρόπο. Φυσικά, θα επιτείνουν την κρίση.

Τώρα όμως έχουμε νέα φαινόμενα.

1. Η Ελλάδα καταδικάζεται στη γνωστή αντιδημοκρατική θεραπεία που είναι χειρότερη απ' την ίδια την κρίση.
2. Τα φορολογικά μέτρα που εξαγγέλθηκαν ευνοούν τους πλούσιους σε βάρος των φτωχών.
3. Θα πληρώσουμε τα μαλλιά της κεφαλής μας σε πρόστιμα για τα σκουπίδια και για άλλες καθυστερήσεις (προστασία λεκανών απορροής, προστασία οικοτόπων του δικτύου Natura 2000, μέτρα κατά της ερημοποίησης, κλπ)

Δύσκολα θα βγεί η Ελλάδα από αυτό το δαιμονικό κύκλο που έχει μπει. Εμείς συμπεριλάβαμε σε αυτό το αφιέρωμα και ένα άρθρο για να εξοπλιστείτε για το μέλλον και να μη χρειάζεστε ΔΕΗ και μανάβικο.

Καλή ανάγνωση

ΗΓ

"Να σπάσει η μήτρα που παράγει σπατάλες και καθυστερήσεις στα δημόσια έργα"

Δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος. Το ξαναθυμίζουμε. Ξαναδιαβάστε το στο <http://www.asda.gr/ikariaka/hlekd20.htm>

[επιστροφή](#)

Μαύρη τρύπα οι ΟΤΑ για το δημόσιο χρήμα

Δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος. Το ξαναθυμίζουμε. Ξαναδιαβάστε το στο <http://www.asda.gr/ikariaka/hlekd20.htm>

[επιστροφή](#)

Υδροκέφαλο τέρας το ελληνικό κράτος Έκθεση του ΟΟΣΑ

Δημοσιεύτηκε στο προηγούμενο τεύχος. Το ξαναθυμίζουμε. Ξαναδιαβάστε το στο <http://www.asda.gr/ikariaka/hlekd20.htm>

Περίληψη:

Η έκθεση, μεταξύ άλλων, στηλιτεύει την κακή χρήση των κοινοτικών κονδυλίων και τις αδιαφανείς διαδικασίες και κάνει λόγο για εκτεταμένη διαφθορά, κυρίως στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, που τίθεται εμπόδιο στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Ο ΟΟΣΑ καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα στη διοικητική αναδιάρθρωση της χώρας με τη σύσταση ισχυρών αποκεντρωμένων μονάδων στην περιφέρεια που θα έχουν καθαρά αναπτυξιακό χαρακτήρα.

του Κώστα Δουζίνα (καθηγητή δικαίου, Νομική Σχολή, Birkbeck College, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου)

Η Ελλάδα καταδικάζεται στη γνωστή αντιδημοκρατική θεραπεία που είναι χειρότερη απ' την ασθένεια -- και οι εργαζόμενοι πληρώνουν για άλλη μια φορά

Ο Πολ Μπρέμερ, ο πρώτος μεταπολεμικός Αμερικανός διοικητής του Ιράκ, επέβαλε στο ρημαγμένο Ιράκ μια οικονομική πολιτική που ο Economist αποκάλεσε καθεστώς που “ονειρεύονται όλοι οι καπιταλιστές”. Δύσκολα θα μπορούσε να βρει κανείς μια καλύτερη φράση για να περιγράψει τα μέτρα του προγράμματος “σταθερότητας” που υποβλήθηκε από την Ελλάδα και εγκρίθηκε εχθές [3/2] από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το πρόγραμμα προβλέπει μείωση του ελλείμματος του προϋπολογισμού της χώρας από το τρέχον 12,7% επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στο 2,8% το 2012 και υπόσχεται άμεσες περικοπές στους προϋπολογισμούς των υπουργείων κατά 10%, πάγωμα των προσλήψεων στον δημόσιο τομέα, κατάργηση των ποικίλων φορολογικών εκπτώσεων και αύξηση της έμμεσης φορολογίας. Ξαν να μην ήταν αρκετά όλα αυτά, ο σοσιαλιστής πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου ανήγγειλε την Τρίτη, με ένα δραματικό διάγγελμα προς το έθνος, κι άλλα πρωτοφανή μέτρα λιτότητας, στα οποία περιλαμβάνονται άμεσες αυξήσεις του φόρου των καυσίμων, αύξηση του συντάξιμου ορίου ηλικίας και περικοπές των επιδομάτων των δημοσίων υπαλλήλων που φτάνουν στο 10% του μισθού για τους περισσότερους και μέχρι 40% για τους ακαδημαϊκούς. Όπως στη Βρετανία, τα πανεπιστήμια είναι τα πρώτα που θα πληγούν, αφού τα θεωρούν μια δευτερεύουσα πολυτέλεια, παρά τη διατυμπανιζόμενη “οικονομία της γνώσης”.

Όλα αυτά θα εφαρμοστούν στην πιο φτωχή χώρα της παλιάς Ευρώπης που έχει ποσοστό ανεργίας των νέων της τάξης του 25%, οικονομική στασιμότητα και ενώ οι παραδοσιακοί κλάδοι της ναυτιλίας, του τουρισμού και της οικοδομής δέχονται τεράστιες πιέσεις. Αυτά τα μέτρα θα ολοκληρώσουν ένα φαύλο οικονομικό κύκλο αυξανόμενης ανεργίας, συρρικνούμενων φορολογικών εσόδων και κερδοσκοπικής αγοραίας αποτίμησης της οικονομικής πολιτικής. Θα βυθίσουν τη χώρα από την τρέχουσα κατάσταση βαθιάς κρίσης σε μια διαρκή ύφεση χωρίς ορατή διέξοδο.

“Η Ελλάδα είναι στο μάτι του κερδοσκοπικού κυκλώνα”, είπε ο Παπανδρέου στο διάγγελμά του. Αναφερόταν στη μείωση της πιστοληπτικής αξιολόγησης της Ελλάδας εκ μέρους τριών ανεύθυνων ιδιωτικών εταιρειών και την επακόλουθη αγοραία κερδοσκοπία στα ελληνικά ομόλογα για τη χρηματοδότηση του ελλείμματος, που οδήγησαν τα επιτόκια κρατικού δανεισμού σε μια αύξηση άνω του 4% από την τιμή αναφοράς. Πρόκειται για μια επανάληψη, σε ακόμη μεγαλύτερη έκταση, της επίθεσης του Σόρος στο νόμισμα της Βρετανίας, το 1992, που το οδήγησε σε μια ταπεινωτική έξοδο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών και της κερδοσκοπικής επίθεσης στο βρετανικό τραπεζικό σύστημα το 2008. Σηματοδοτεί μια ζοφερή κατάσταση πραγμάτων που γίνεται αποδεκτή από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις κυβερνήσεις: ελάχιστα κερδοσκοπικά hedge funds έχοντας ισοπεδώσει μεγάλες τράπεζες στοιχηματίζουν τώρα στη χρεοκοπία μιας ολοκληρης χώρας, ελπίζοντας να το καταφέρουν μέσω των τοποθετήσεών τους στην υποτίμηση των ελληνικών ομολόγων.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι οικογένειες Παπανδρέου και Καραμανλή, οι άρχουσες δυναστείες της μεταπολεμικής Ελλάδας, έχουν αξιοποιήσει το σύστημα ευνοιοκρατίας και την απασχόληση στον δημόσιο τομέα για να αποκομίσουν πολιτικά οφέλη, αυξάνοντας σε τεράστιο βαθμό τον δημόσιο τομέα και το χρέος του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η μεγάλη φοροδιαφυγή, η διαφθορά και οι πελατειακές σχέσεις έχουν συμβάλει ουσιαστικά στα σημερινά δεινά. Αλλά η θεραπεία είναι πολύ χειρότερη από την ασθένεια και θα γίνει εις βάρος των συνήθων θυμάτων: των μισθωτών, των

στρωμάτων που έχουν χαμηλά εισοδήματα, των αγροτών που βρίσκονται στα όρια της επιβίωσης και των ανέργων.

Γενικότερα, η Ελλάδα γίνεται το πειραματόζωο σε μια νέα φάση νεοφιλελεύθερου σφραγισμού στον απόηχο της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης. Τα μέτρα δημοσιονομικής και φορολογικής “σταθερότητας” αποτελούν έκφραση του άκρως θαυμαζόμενου οικονομικού δόγματος που οδήγησε στην καταστροφή του 2008, αλλά ακόμη κυριαρχεί στη σκέψη των Ευρωπαίων πολιτικών ηγετών. Η ιδιωτικοποίηση, η απορρύθμιση και η μαύρη μαγεία της μετατροπής των πάντων σε παράγωγα χρηματιστικά εργαλεία θεωρητικά έχουν απορριφθεί από τους παλιούς πιστούς, αλλά ακόμη είναι κυρίαρχες στα περιβάλλοντα των ελιτίστικων σχολών διοίκησης επιχειρήσεων και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο Ομπάμα εφάρμοσε το περασμένο έτος μια δημοσιονομική πολιτική τόνωσης της οικονομίας 787 δισεκατομμυρίων δολαρίων, η οποία περιλαμβάνει φορολογικές μειώσεις, επέκταση των επιδομάτων ανεργίας και αύξηση των δαπανών για την εκπαίδευση, την υγεία, την υποδομή και την ενέργεια. Η ευρωπαϊκή Ελλάδα καταδικάζεται στη δημοσιονομική λιμοκτονία. Το δημόσιο χρέος της Ιαπωνίας ανέρχεται στο 225% του ΑΕΠ και χρηματοδοτείται μέσω εσωτερικού δανεισμού, μόλις το 6% βρίσκεται σε ξένα χέρια. Η Ελλάδα είναι καταδικασμένη να δανείζεται από τις ξένες αγορές, πληρώνοντας τόκο που μόνο τοκογλυφικός θα μπορούσε να αποκληθεί. Ο επίτροπος οικονομικών Χοακίν Αλμουνία μίλησε με κυνική σαφήνεια για το στόχο του προγράμματος “σταθερότητας”, λέγοντας ότι η Ελλάδα χρειάζεται κι άλλες “μεταρρυθμίσεις του συστήματος των συντάξεων, της υγείας, των εργασιακών σχέσεων”. Πρόκειται για μια αναισχυνη προσπάθεια να χρησιμοποιήσει ένα σχετικά μικρό πρόβλημα χρέους για να αλλάξει δραστικά την ταξική ισορροπία και την ισορροπία κράτους-κοινωνίας σε μια χώρα που είναι γνωστή για τη ριζοσπαστική πολιτική και τα μαχητικά συνδικάτα της.

Η νομιμοποίηση της Ευρωπαϊκή Ένωσης βασίζεται στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης και την αλληλεγγύης. Ο Τζόζεφ Στίγκλιτς θύμισε, μέσα απ' αυτές τις σελίδες, στους Ευρωπαίους τις παραδόσεις τους, προτείνοντας την έκδοση ενός ευρωομολόγου για να βοηθηθεί η Ελλάδα και άλλες χρεωμένες οικονομίες. Ένα τέτοιο άμεσο καταπραϊντικό μέτρο θα λειτουργούσε ως από μηχανής θεός, αλλά το νεοφιλελεύθερο φάντασμα έχει εκτοπίσει το θεό από τη μηχανή.

Υπάρχει άλλη μία, ακόμη πιο ανησυχητική πτυχή σ' αυτές τις καταστροφικές εξελίξεις. Ο Παπανδρέου εξελέγη τέσσερις μήνες πριν βάσει ενός προγράμματος ανακατανομής [του πλούτου] και κοινωνικής δικαιοσύνης. Σήμερα δέχεται να κάνει το ακριβώς αντίθετο. Αυτή είναι μια μεγάλη επίθεση στην πολιτική και η πιο σαφής έκφραση του νεοφιλελεύθερου μίσους για τη δημοκρατία. Ο επίτροπος Αλμουνία συμβούλευσε τους Έλληνες πολιτικούς και το κοινό να στηρίξουν τα μέτρα, προσθέτοντας μια ελάχιστη κρυμμένη απειλή η οποία αποκάλυψε την λατρεία των αγορών και την υποκρισία ως προς τη ρυθμιστική ανικανότητα. Οι αγορές μπορούν να κερδοσκοπούν ανενόχλητες εις βάρος των ελληνικών ομολόγων, οδηγώντας το κόστος του δανεισμού σε δυσβάσταχτα επίπεδα, μόνο και μόνο επειδή η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως ανώτατο όριο στο δημόσιο έλλειμμα το μη ρεαλιστικό 3%. Το αποτέλεσμα είναι ότι η Ελλάδα πιέζεται από τη μια μεριά από την ΕΕ και από την άλλη από τις αγορές. Αυτή είναι μια θύελλα που την προκαλούν οι ίδιοι. Οι πολιτικοί και οι ευρωκράτες έχουν αποδεχθεί το ρόλο των ασήμαντων παικτών σε μια οικονομία-καζίνο που έχει τοποθετηθεί πάνω από την πολιτική.

Η βίαιη εκπτώχευση πολύ μεγάλου αριθμού ανθρώπων, η εντατική ιδιωτικοποίηση των υπηρεσιών και των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας μέσω της δραστικής μείωσης του δημόσιου τομέα και η ένταση της εξάρτησης από τις ξένες αγορές για την εξυπηρέτηση του χρέους ισοδυναμούν με απώλεια κυριαρχίας που είναι παρόμοια μ' αυτή ενός κράτους υπό κατοχή, ισοδυναμούν με μια εκτεταμένη αναδιάταξη των εθνικών περιουσιακών στοιχείων προς όφελος του κεφαλαίου και με μια βαθιά κρίση νομιμοποίησης της ΕΕ.

Οι Έλληνες είναι υπερήφανος λαός. Βομβαρδίζονται συνεχώς και αδιαλείπτως από τα ΜΜΕ, την κυβέρνηση και ευεπηρεαστους ακαδημαϊκούς που αποσκοπούν να τους κάνουν να πιστέψουν πως είναι υπεύθυνοι για τις αποτυχίες ενός συστήματος υπέρ του οποίου ουδείς ψήφισε ποτέ. Εδώ στη Βρετανία χρησιμοποιούμε επίσης τη φράση “δεν υπάρχει άλλη λύση”. Όμως πάντα υπάρχει άλλη λύση. Η σημερινή δύσκολη κατάστασή τους θέτει τους Έλληνες στην πρώτη γραμμή μιας

ευρύτερης επίθεσης βασισμένης στις ευρωπαϊκές αρχές της δημοκρατίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης, που πάντα είχαν μια δόση ρητορείας αλλά τώρα παραβιάζονται σε όλο το εύρος τους. Το ιδανικό θα ήταν η κυβέρνηση να ξεχάσει την ψεύτικη ορθοδοξία που καθιστά την Ελλάδα τόσο κυρίαρχη όσο είναι το Ιράκ και να καλέσει στη δημιουργία ενός εθνικού μετώπου αντίστασης στη βάρβαρη επίθεση. Μια τέτοια κίνηση θα μπορούσε να διεγείρει την εθνική υπερηφάνεια και μια αίσθηση αδικίας. Θα μπορούσε να εκτρέψει τον ελληνικό εθνικισμό από την πρόσφατη ακραία, δεξιά, ξενοφοβική παθολογία του προς κάτι πλησιέστερο προς την ελληνική παράδοση: την υπεράσπιση της δημοκρατίας. Η Ισλανδία κάλεσε σε δημοψήφισμα για να αποφασίσει την αποπληρωμή του χρέους της. Το ίδιο θα έπρεπε να κάνει και η Ελλάδα. Αυτό είναι απίθανο να συμβεί ωστόσο, επειδή το κυβερνών κόμμα είναι κι αυτό δέσμιος των παλιών πελατειακών σχέσεων και του νεοφιλελευθερισμού. Η απουσία μιας κυβερνητικής αντίδρασης δίνει πιο μεγάλη διάσταση στο ρόλο της Αριστεράς, μιας από τις πιο ισχυρές στην Ευρώπη. Η Αριστερά έχει την ιστορική ευθύνη να κινητοποιήσει το κοινό των Ελλήνων ενάντια σ' αυτό το τσουνάμι της αντιδημοκρατικής ηλιθιότητας και αδικίας. Οι Έλληνες έχουν δείξει πως ξέρουν να αντιστέκονται, από την κλασική Αντιγόνη μέχρι τον αθηναϊκό Δεκέμβρη του 2008. Ήδη οι αγρότες έχουν μπλοκάρει τους δρόμους που οδηγούν στο βορρά και στη Βουλγαρία, κάνοντας τον Μπαρόζο να απειλεί με νομικά μέτρα. Οι δημόσιοι υπάλληλοι απεργούν και έχει προκηρυχθεί γενική απεργία προς το τέλος του τρέχοντος μήνα.

Επίσης, η Αριστερά οφείλει να κινητοποιήσει την ευρωπαϊκή κοινή γνώμη. Εάν η επίθεση στους Βρετανούς ανθρακωρύχους και στα συνδικάτα τους ήταν το εμβληματικό γεγονός του πρώιμου νεοφιλελευθερισμού, η επίθεση στην Ελλάδα είναι η αρχή της δεύτερης φάσης του. Εάν πέσει η Ελλάδα, οι αγορές, αναμφίβολα, θα επιτεθούν στην Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ιταλία και μετά στη Βρετανία, με την ευρωπαϊκή Επιτροπή, σαν άλλο Πόντιο Πιλάτο, να νίπτει τας χείρας της, παίζοντας το ρόλο ενός τραγικού χορού. Το μέλλον της δημοκρατίας και της κοινωνικής Ευρώπης βρίσκεται σε κρίσιμη κατάσταση – οι Έλληνες πρέπει να αγωνιστούν για λογαριασμό όλων μας. Guardian, 4/2/2010 Μετάφραση Αριάδνη Αλαβάνου (Ελήφθη στις 6-2-2010)

[επιστροφή](#)

Η φορολογική εξαπάτηση

Θα εξορθολογίσουμε προς το δικαιότερο λοιπόν το φορολογικό σύστημα, φορολογώντας περισσότερο τα μεγάλα εισοδήματα και λιγότερο τα μικρά. Μάλιστα.

Και για να μη μας πουν άδικους, θα εντάξουμε εκεί, στην ίδια φορολογική κλίμακα, όλα τα εισοδήματα. Και των μισθωτών και των επιχειρηματιών.

Μέχρι εδώ καλά;

Λάθος. Μέγα λάθος.

Γιατί μ αυτό τον τρόπο, οι επιχειρηματίες αντί να επιβαρύνονται, οφελούνται. Γιατί ενώ μέχρι τώρα τα εισοδήματά τους φορολογούνταν αυτοτελώς με 35%, από σήμερα θα φορολογούνται με την κοινή για όλους μας κλίμακα η οποία θα ξεκινάει από 0 και θα φτάνει σε 40%.

Βάλτε και το τελευταίο κόλπο που εφεύρε το ελληνικό επιχειρηματικό δαιμόνιο με τις ενδοοικογενειακές μεταβιβάσεις μετοχών και θα δείτε ότι αυτή η ελάφρυνση πολλαπλασιάζεται επί τον αριθμό των προσώπων στα οποία διαμοιράζεται τελικά το αρχικό χαρτοφυλάκιο του επιχειρηματία.

Και όλα αυτά με δεδομένη τη μείωση του φόρου των αδιανέμητων κερδών των ΑΕ από 25% σε 24% (και 1% για κάθε ένα από τα επόμενα τέσσερα έτη μέχρι να φτάσει στο 20%).

Για να μη σας κουράζω, περνάω σε συγκεκριμένα παραδείγματα:

1. Ανώνυμη εταιρεία με κέρδη 3.000.000 Ευρώ ετησίως τα οποία δε διανέμει.

Μείωση φόρου για το 2010 30.000 (1%), το 2011 60.000 (2%), το 2012 90.000 (3%), το 2013 120.000 (4%) και το 2014 150.000 (5%) Ευρώ.

2. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 600.000 Ευρώ από μετοχές.

Αύξηση φόρου κατά 21.000 Ευρώ ή 3,5%.

3. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 600.000 Ευρώ από μετοχές, ο οποίος διασπείρει ένα μέρος των μετοχών του στη μη εργαζόμενη γυναίκα του και τα δύο ανήλικα παιδιά.

Μείωση φόρου κατά 3.330 Ευρώ ή 0,56%.

4. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 234.000 Ευρώ από μετοχές.

Αύξηση φόρου κατά 3.300 Ευρώ ή 1,41%.

5. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 234.000 Ευρώ από μετοχές, ο οποίος διασπείρει ένα μέρος των μετοχών του στην εργαζόμενη γυναίκα του και τα δύο ανήλικα παιδιά.

Μείωση φόρου κατά 12.800 Ευρώ ή 5,47%.

6. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 155.000 Ευρώ από μετοχές.

Μείωση φόρου κατά 650 Ευρώ ή 0,42%.

7. Επιχειρηματίας με εισοδήματα 155.000 Ευρώ από μετοχές, ο οποίος διασπείρει τις μετοχές του στην εργαζόμενη γυναίκα του και τα δύο ανήλικα παιδιά.

Μείωση φόρου κατά 16.700 Ευρώ ή 10,77%.

8. Μισθωτός των 80.000 Ευρώ (4.000 Ευρώ καθαρά μηνιαία).

Ετήσια αύξηση φόρου κατά 1.070 Ευρώ ή 1,34%, εάν προσκομίσει βέβαια αποδείξεις αξίας 12.000 Ευρώ.

9. Μισθωτός των 30.000 Ευρώ (1.700 Ευρώ καθαρά μηνιαία).

Ετήσια αύξηση φόρου κατά 54 Ευρώ ή 0,18%, εάν προσκομίσει αποδείξεις αξίας 9.000 Ευρώ.

10. Μισθωτός των 21.000 Ευρώ (1.300 Ευρώ καθαρά μηνιαία).

Ετήσια μείωση φόρου κατά 182 Ευρώ ή 0,87%, εάν προσκομίσει αποδείξεις αξίας 6.300 Ευρώ.

11. Μισθωτός των 16.500 Ευρώ (1.000 Ευρώ καθαρά μηνιαία).

Ετήσια μείωση φόρου κατά 228 Ευρώ ή 1,38%, εάν προσκομίσει αποδείξεις αξίας 4.950 Ευρώ.

Με δυο λόγια,

οι μισθωτοί με καθαρό μηνιαίο εισόδημα 1.700 Ευρώ και πάνω επιβαρύνονται,

οι μισθωτοί με εισόδημα μέχρι 1.700 Ευρώ οφελούνται μόνο εάν προσκομίσουν ένα υπερβολικά μεγάλο ποσό σε αποδείξεις (διαφορετικά επιβαρύνονται κι αυτοί),

οι επιχειρηματίες με ποσά μέχρι 160.000 Ευρώ οφελούνται (εάν χρησιμοποιηθεί το τέχνασμα της ενδοοικογενειακής διασποράς οφελούνται ακόμα και όσοι έχουν εισόδημα μέχρι και 250.000 ή 300.000 Ευρώ),

οι μεγάλες εταιρείες (ΑΕ & ΕΠΕ) επίσης οφελούνται.

Αυτή είναι η φορολογική δικαιοσύνη σας κύριοι του ΠΑΣΟΚ, της ΝΔ, του ΛΑΟΣ, του ΣΕΒ, της ΕΕ, του ΔΝΤ και όποιων άλλων στηρίζουν αυτές τις νεοφιλελεύθερες επιλογές.

Τα υπόλοιπα στους δρόμους. Και για όσους τρέφουν την ψευδαίσθηση ότι φτάνουν μιά-δυό απεργίες και παρελάσεις στο κέντρο της Αθήνας για να ανατραπεί αυτή η κατάσταση, έχω να τους πω ότι είναι βαθιά νυχτωμένοι.

Ες αύριον λοιπόν τα σπουδαία !

12.2.2010

Νίκος Καραγεώργος

Σ.Σ. Την ώρα που γράφονται αυτά, έχουν παγώσει οι μισθοί και ακούγονται ήδη οι πρώτες κραυγές για κατάργηση του 14ο μισθού και αύξηση του ΦΠΑ.

[επιστροφή](#)

Μια βιοκλιματική κατοικία από το... μέλλον «Δεν χρειαζόμαστε ΔΕΗ και μανάβικο»

Μια βιοκλιματική κατοικία από το... μέλλον λίγα χιλιόμετρα έξω από την Αλεξανδρούπολη
Δάμων Δαμιανός

«Όταν επέστρεψα στην Ελλάδα πριν από οκτώ χρόνια, δημιουργώντας τη δική μου τεχνική εταιρεία θέλησα να δώσω απάντηση στο ερώτημα πώς θα χτίζονται τα σπίτια τα επόμενα χρόνια και πώς θα μπορούσαμε να ανταποκριθούμε στην ανάγκη για τη δημιουργία βιώσιμων κατοικιών, με μικρότερη εξάρτηση από το πετρέλαιο, και φιλικών προς το περιβάλλον».

Ο κ. Δημήτρης Δημητρακόπουλος άρχισε να συλλέγει πληροφορίες και αρχεία για τους τρόπους με τους οποίους κατασκευάζονται τέτοια σπίτια στο εξωτερικό, «στοιχεία τα οποία εφάρμοσα στην κατασκευή του δικού μου σπιτιού στη Μάκρη, λίγα χιλιόμετρα έξω από την Αλεξανδρούπολη», λέει στα «ΝΕΑ».

Με το πείραμα να δημιουργήσει ένα σπίτι που βασίζεται στον βιοκλιματικό σχεδιασμό, ο κ. Δημητρακόπουλος πρωτοπορεί στη Θράκη. Στόχος του; Να συνδέσει την ενεργειακή του αυτάρκεια, η οποία βασίζεται στη χρήση της ηλιακής ενέργειας και των φωτοβολταϊκών συστημάτων, με την παραγωγή βιολογικών προϊόντων, επιλέγοντας με αυτό τον τρόπο να κάνει τις οικολογικές πρακτικές μέρος της καθημερινότητάς του.

«Τα καινούργια σπίτια θα πρέπει να βασίζονται στα κλιματικά δεδομένα της κάθε περιοχής. Για να πετύχω στο πείραμά μου, σκέφτηκα ότι θα έπρεπε να αρχίσω αναλύοντας τις μεθόδους κατασκευής των σπιτιών της Θράκης πριν από χρόνια, όταν δεν υπήρχε το πετρέλαιο και το μπετόν. Ενώ η Θράκη μέχρι και τη δεκαετία του '50 διακρινόταν για τους τεχνίτες της που έχτιζαν με πέτρα, σήμερα ελάχιστοι είναι αυτοί που γνωρίζουν κάτι γι' αυτήν την τεχνική. Το σπίτι όπου μεγάλωσα ήταν φτιαγμένο από "κερπίτσια", δηλαδή με ξύλα και λάσπη. Το σχέδιο του σπιτιού μου βασίστηκε στη βιβλιογραφία που βρήκα για τους τρόπους με τους οποίους χτίζονταν τα σπίτια στα διάφορα γεωγραφικά διαμερίσματα της Ελλάδας τα προηγούμενα χρόνια. Σε συνεργασία με τον αρχιτέκτονα που έκανε τον σχεδιασμό προσαρμόσαμε το σπίτι και στα κλιματικά δεδομένα της περιοχής και στον αρχιτεκτονικό ρυθμό των παλιών σπιτιών της Θράκης».

Τα κλιματικά δεδομένα

Η εμπειρία και η γνώση πολλών δεκαετιών ήταν τα «όπλα» του κ. Δημητρακόπουλου για την κατασκευή του σπιτιού. Ο βιοκλιματικός σχεδιασμός εκμεταλλεύεται τα κλιματικά δεδομένα (προσανατολισμό, παράθυρα, πρόβολους, θερμική μάζα) κάθε περιοχής ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη απόδοση θέρμανσης στο εσωτερικό των κατοικιών.

«Ως προσθήκη σε αυτόν τον σχεδιασμό αποφάσισα να το κάνω και οικολογικό, χρησιμοποιώντας ως υλικά κατασκευής την πέτρα και τα τούβλα, μειώνοντας παράλληλα τη χρήση του τσιμέντου, αποφεύγοντας εντελώς το μπετόν και καταφεύγοντας σε μια σύμμεικτη κατασκευή χρησιμοποιώντας μεταλλικές κολόνες και πατώματα, ενώ τα διαχωριστικά ανάμεσα στο υπόγειο και το υπόλοιπο σπίτι είναι αποκλειστικά ξύλινα, όπως και οι οροφές».

Ο ίδιος τονίζει με ιδιαίτερη ευχαρίστηση ότι είναι ενεργειακά ανεξάρτητος από τη ΔΕΗ, βασιζόμενος στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και συγκεκριμένα στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών συστημάτων και ανεμογεννήτριας, «ένα υβριδικό σύστημα που καλύπτει όλες τις ενεργειακές μου ανάγκες και δίνει ένα μήνυμα ανεξαρτησίας και ενεργειακής αυτονομίας».

Αλλάζει ο τρόπος ζωής

Πόσο κοστίζει όμως ένα τέτοιο σπίτι και πόσο συμβατό είναι με τις δυνατότητες ενός μέσου πολίτη που θα επιζητήσει την αυτονομία του, ζώντας με αυτάρκεια σε ανάλογο χώρο;

«Ένα σπίτι στο οποίο ζει μία τετραμελής οικογένεια καταναλώνει κατά μέσον όρο δώδεκα κιλοβατώρες ημερησίως, ενώ το συγκεκριμένο σπίτι καταναλώνει μόλις επτά. Αυτό σημαίνει ότι η κατανάλωση ρεύματος είναι περιορισμένη και πως κάνεις οικονομία σε όλα τα επίπεδα, ιδιαίτερα στην ενέργεια. Παράλληλα πρέπει να λάβετε υπόψη ότι για να ζεστάνω τον χώρο χρησιμοποιώ ένα υβριδικό σύστημα υποδαπέδιας θέρμανσης και το σύστημα που παράγει το ζεστό νερό αποτελείται από 10 ηλιακά πάνελ που ζεσταίνουν το νερό όταν έχει ηλιοφάνεια, ενώ όταν δεν έχει το όλο σύστημα υποβοηθάται από το τζάκι. Το τζάκι λειτουργεί και ως λέβητας ξύλου».

Αυτάρκεια και σε είδη διατροφής

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ενδιαφέρουσα πτυχή του πρωτοποριακού αυτού εγχειρήματος είναι ότι όταν έχτιζε το σπίτι, προσπάθησε να συνδέσει την ενεργειακή του αυτονομία με την παραγωγική του αυτάρκεια σε είδη διατροφής που θα καλλιεργούνταν αποκλειστικά με οικολογικές μεθόδους. «Με βάση το μοντέλο των προηγούμενων δεκαετιών πρόσθεσα στη λειτουργία του σπιτιού την οικιακή οικονομία, παράγοντας λάδι και ελιές, συντηρώντας μελίτσια για την παραγωγή μελιού και έναν μεγάλο μπαχτσέ με σπωροφόρα δέντρα, με κηπευτικά όλων των ειδών, μπιστόνι με καρπούζια και πεπόνια».

Το ενδιαφέρον όμως είναι ότι ο τρόπος καλλιέργειας στηρίζεται σε οικολογικές μεθόδους της βιολογικής γεωργίας, καθώς για τον ψεκασμό των φυτών του την άνοιξη μαζεύει τσουκνίδες για την παραγωγή τσουκνιδόζουμου κ.λπ.

Στην Ελλάδα σήμερα αυτά τα σπίτια είναι ελάχιστα.

«Είναι μια τρομερή δοκιμασία αν θέλεις να είσαι αυτόνομος, όπως εγώ», λέει ο ίδιος, αφού επιβάλλονται και οι τεχνικές γνώσεις. Θεωρεί όμως ότι αυτές οι προσπάθειες μπορεί να αποτελέσουν πρόκριμα για το μέλλον. «Αρκεί άλλωστε και το 50% των δικών μου τεχνικών για να ζήσεις σε ένα ενεργειακά αυτόνομο σπίτι», ομολογεί ο κ. Δημητρακόπουλος. Επισημαίνει δε ότι μπορεί να είναι ακριβά τα συστήματα θέρμανσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά για όποιον θα μπορούσε να αντέξει αυτήν τη δαπάνη, η απόσβεση γίνεται μέσα σε μία δεκαετία».

<http://www.tanea.gr/default.asp?pid=2&artid=4555019&ct=1>

[επιστροφή](#)

Τα μαλλιά της κεφαλής μας θα πληρώσουμε για τα απόβλητα

Σταυρογιάννη Λ.

Ακριβά, πανάκριβα θα πληρώσουν οι φορολογούμενοι, όχι για μέτρα προστασίας και υλοποίηση στοιχειωδών υποδομών, αλλά για τη διαχρονική και δικομματική απραξία στην αντιμετώπιση προβλημάτων, όπως είναι η διαχείριση των πάσης φύσεως αποβλήτων ή η εφαρμογή ελάχιστων κανόνων για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας, η οποία ισχύει από τον Δεκέμβριο του 2009, προβλέπει διαδικασίες εξπρές όταν το κράτος - μέλος δεν συμμορφώνεται με την πρώτη καταδίκη του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου και δεύτερη καταδίκη σημαίνει καταβολή τσουχτερού κατ' αποκοπή προστίμου ή και ημερήσιου. Αυτά λογαριάζονται και τρέχουν από την ημερομηνία έκδοσης της πρώτης απόφασης μέχρι την πλήρη συμμόρφωση.

Με τη νέα συνθήκη καταργείται η αποστολή της αιτιολογημένης γνώμης, το τελευταίο προδικαστικό στάδιο, και παραμένουν η επιστολή συμμόρφωσης και η προειδοποιητική επιστολή. Μετά κατευθείαν στο δικαστήριο. Άλλη διάταξη προβλέπει ότι όταν η συμμόρφωση με κοινοτική οδηγία γίνεται εκπρόθεσμα, το δικαστήριο στην πρώτη του απόφαση μπορεί και πάλι να επιβάλει χρηματικό πρόστιμο. Ο μέχρι τώρα κανόνας στο ΥΠΕΧΩΔΕ ήταν η εκπρόθεσμη ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο και πάντα όταν ξεκινούσαν οι διαδικασίες παραπομπής ή μεσολαβούσε καταδίκη. Όσο για την εναρμόνιση, εξαντλούνταν σε μια κακή μετάφραση στα ελληνικά. Άρα τα ψέματα τελείωσαν. Ήδη η Ελλάδα κινείται στα χνάρια του Κουρουπητού. Ως γνωστόν, ήταν η πρώτη χώρα που πλήρωσε για την παραβίαση του περιβαλλοντικού δικαίου περιβάλλοντος κατά πώς όριζε η Συνθήκη του Μάαστριχτ, διότι επί πολλά χρόνια λειτουργούσε ο σκουπιδότοπος. Έχει εισπράξει έξι τον αριθμό καταδίκες και εκκρεμεί η συμμόρφωση για κακή εφαρμογή, άρα παραβίαση.

Από τον Οκτώβριο η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Κομισιόν στην επιστολή συμμόρφωσης προς το υπουργείο προειδοποιεί για την "εκτέλεση της απόφασης της 10ης Σεπτεμβρίου του 2009", την πιο φρέσκια καταδίκη για την απουσία διαχείρισης των τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων, και έλλειψη χώρου διάθεσης. Μια εκκρεμότητα και πρόβλημα δημόσιας υγείας εκτός της ρύπανσης του περιβάλλοντος, που ξεκίνησε και επισήμως από το 1992 κι ακόμη βρισκόμαστε στο μηδέν.

Ζητά λοιπόν να πληροφορηθεί "τα μέτρα που έλαβαν οι αρχές της χώρας προκειμένου να συμμορφωθούν με την απόφαση του δικαστηρίου και να διαβιβαστούν αντίγραφα των εν λόγω μέτρων". Και επεξηγεί... για να αποφευχθούν παρανοήσεις:

"Όσον αφορά μέτρα που πρόκειται να ληφθούν ή συμπληρωθούν, παρακαλώ όπως οι αρχές σας, λαμβάνοντας υπ' όψιν την ευθύνη της Επιτροπής να παρακολουθεί την εφαρμογή του κοινοτικού Δικαίου, την εφοδιάσουν με ένα λεπτομερές σχέδιο δράσεως όσον αφορά την εφαρμογή τους καθώς και με τα κυριότερα ορόσημα (περιλαμβανομένων ενδείξεων για πρόβλεψη του προϋπολογισμού, όταν πρόκειται για μέτρα που απαιτούν οικονομικές επενδύσεις)". Παρατίθεται ο αριθμός ανακοίνωσης της επιτροπής του 2007 για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου καθιστώντας σαφές πως η Κομισιόν υποχρεούται να διασφαλίσει είτε ότι η παράβαση "έχει πλήρως

διορθωθεί είτε ότι έγινε δεύτερη παραπομπή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιοσύνης εντός 12-24 μηνών από την πρώτη απόφαση".

Άρα, επειδή συμμόρφωση δεν έχει υπάρξει, ό,τι δεν έγινε σε 18 ολόκληρα χρόνια πρέπει να γίνει σε ένα με δύο χρόνια μετρώντας από την 10η Σεπτεμβρίου του 2009. Διαφορετικά πρόστιμο!

Οι επικίνδυνες εκκρεμότητες

* Εγκατάσταση αποχετευτικού δικτύου - συστήματος επεξεργασίας αστικών λυμάτων στο Θριάσιο Πεδίο. Εκτέλεση της απόφασης του ΔΕΚ της 24ης Ιουνίου 2004 (υπόθεση C-119/02) λόγω έλλειψης συστήματος συλλογής και κατάλληλης επεξεργασίας των αστικών λυμάτων της περιοχής του Θριάσιου Πεδίου (κατά παράβαση της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για τα αστικά λύματα). Η υλοποίηση των έργων καθυστερεί, γι' αυτό και η αιτιολογημένη γνώμη.

* Παράνομες χωματερές: Εκτέλεση της απόφασης του ΔΕΚ της 6ης Οκτωβρίου 2005 (υπόθεση C-502/03). Λειτουργία τουλάχιστον 1.125 παράνομων ή ανεξέλεγκτων χωματερών, οι οποίες δημιουργούν προβλήματα για το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία (κατά παράβαση της Οδηγίας 75/442/ΕΟΚ για τα στερεά απόβλητα, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 91/156/ΕΟΚ). Κλείσιμο έως το τέλος του 2008. Έχει ήδη σταλεί προειδοποιητική επιστολή.

* Καθορισμός Ζωνών Ειδικής Προστασίας βάσει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ για τη διατήρηση των άγριων πτηνών. Τα κράτη - μέλη υποχρεούνται να καθορίζουν Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) για τα διάφορα είδη άγριων πτηνών (μέρος του δικτύου Natura 2000). Το ΥΠΕΧΩΔΕ όφειλε να έχει χαρακτηρίσει 186 Ζώνες Ειδικής Προστασίας. Μέχρι σήμερα έχουν καθοριστεί μόνον 151 και η έκτασή τους δεν καλύπτει όλα τα είδη πτηνών. Η πρώτη απόφαση εκδόθηκε στις 25.10.2007 και έχει αποσταλεί προειδοποιητική επιστολή.

* Εφαρμογή της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ. Έως τις 31.12.2000, 24 οικισμοί δεν διέθεταν ούτε δίκτυα αποχέτευσης ούτε βιολογικούς καθαρισμούς για τα λύματά τους. Η πρώτη καταδίκη εκδόθηκε στις 25.10.2007. Στάδιο προειδοποιητικής επιστολής.

* Ανεπαρκής προστασία ελλείψει θεσμικού πλαισίου των Ζωνών Ειδικής Προστασίας δυνάμει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ και 92/4392/43/ΕΟΚ για τους οικοτόπους. Η πρώτη καμπάνα χτύπησε στις 11.12.08. Επιστολή συμμόρφωσης.

<http://www.avgi.gr/ArticleActions/show.action?articleID=521085>

επιστροφή

Αναδημοσιεύουμε αυτό το εξαιρετικό κείμενο για τους Φούρνους, γιατί αποτελεί αφορμή για σκέψεις. Όχι μόνο για τους Φούρνους αλλά και για την Ικαρία, και για πολλούς άλλους τόπους. Το να δημιουργείς ανάπτυξη με τη μέθοδο της Μπουλντόζας που αφήνει «μαχαιριές» στο τοπίο, ή με την καταπάτηση των αιγιαλών και των ρεμάτων (ιδιωτικοποίηση του δημόσιου πλούτου), είναι ο γνωστός τρόπος «ανάπτυξης». Σήμερα είναι ανάγκη να σκεφτούμε για έναν άλλο τρόπο ανάπτυξης, και να τον υλοποιήσουμε, που να στηρίζεται στην ποιότητα και να σέβεται τις αρετές κάθε τόπου. Αυτός ο άλλος τρόπος φέρνει και αυτός μεροκάματα, και ίσως περισσότερα. Σίγουρα, φέρνει **μακροχρόνια μεροκάματα, και συλλογικές αναπτυξιακές δράσεις**, όπως δείχνουν οι τόποι εκείνοι που έχουν φροντιστεί από τις δικές τους τοπικές κοινωνίες. Αυτή η μακρόβια, η βιώσιμη ανάπτυξη είναι το ζητούμενο σήμερα. Και είναι η μόνη διέξοδος ακόμη και για τη σημερινή οικονομική κρίση. Η πράσινη ανάπτυξη δεν είναι τα «πράσινα άλογα» της κεντρικής εξουσίας. Είναι η δική μας καθημερινή φροντίδα για τον τόπο μας. ΗΓ.

Φούρνοι, τοπίο και αειφόρος ανάπτυξη

Γιώργος Βιτσαράς

Οι Φούρνοι, τόπος μικρός, ξερός, ανεμοδαρμένος και με κακή συγκοινωνιακή κάλυψη, παρόλα αυτά παραμένει ένας από τους ονειρικούς παράδεισους του ανατολικού Αιγίου. Η κρυσταλλοειδής-βραχώδης δομή του νησιού με τις δαντελωτές και πλοκαμοειδείς ακτές του αποκαλύπτουν κολπίσκους και χερσονήσους, λιμανάκια και ορμίσκους που περιβρέχονται από την ανοικτή και καθαρή θάλασσα του αρχιπελάγους.

Η θέα που σου κόβει την ανάσα σε αιφνιδιαάζει σε πολλά και διαφορετικά σημεία του νησιού. Στους νότιους Φούρνους ήπιοι λόφοι κρύβουν τους κόλπους της Βλυχάδας και του Βιτζιλιά, μισοπερικλείοντας πολλά μικρά νησάκια από τον Ανθρωποφάγο, το Μακρονήσι και το Μικρονήσι, ως το Πετροκάραβο και μέχρι την παραμυθένια χώρα της Πάτμου. Η βόρεια θέα είναι εξίσου εντυπωσιακή με την οδοντωτή και άγρια ομορφιά της ακτής μπροστά από τον Άγιο Μηνά, το ειρηνικό, σχεδόν ανέγγιχτο νησάκι που λαμπυρίζει τα απογεύματα μπροστά από τη Σάμο. Το ίδιο άθικτες και μοναδικές είναι και οι χερσαίες εκτάσεις των Φούρνων: το σκηνικό με τις νησίδες και τις περίτεχνες χερσονήσους που πλαισιώνει τα ηλιοβασιλέματα στο Πετροκόπιο είναι εκθαμβωτικό. Η λέξη σκηνικό είναι η κατάλληλη καθώς στη δυτική ακτή τα φυσικά στοιχεία του χώρου, τα νησάκια και οι χερσόνησοι είναι σα να σχηματίζουν μια ιδιόμορφη θεατρική σκηνή, με κινητά φτερά που τοποθετούνται έτσι ώστε να ρυθμίζουν το ύψος και τον τόνο- ακριβώς σαν η φύση να μιμούταν την τέχνη και με όλες τις αποχρώσεις του γαλάζιου να διαλύονται μέσα σε μια υπόλευκη ομίχλη. Ανάμεσα στις χερσονήσους της περιοχής το ερημικό και πετρώδες Πετροκόπιο είναι το πιο επιβλητικό. Το ήπιο προφίλ του Καμπιού ακολουθείται από τα νησάκια Κασσιρία και Θύμαινα, με κορωνίδα την πυρακτωμένη γη της Ικαρίας στο φόντο.

Τα τελευταία χρόνια η ανάπτυξη των Φούρνων έχει προκαλέσει ορατές αλλαγές, όχι χωρίς κόστος για το μεγαλειώδες τοπίο του. Κάποιες χτισμένες περιοχές πολύ κοντά στην ακτή, πιθανόν παραβιάζοντας την οικιστική νομοθεσία και κάποια ογκώδη κτίρια και προκατασκευασμένα καταστρέφουν την ως τα τώρα άσπιλη ομορφιά του νησιού. Ο ανακαινισμένος δρόμος προς τη Χρυσομηλιά είναι ορατός από μίλια μακριά και μοιάζει με βαθιά πληγή που αιματώνει το βουνό, όπως εξάλλου και πολλοί άλλοι σύγχρονοι δρόμοι.

Παραδόξως, η αιτία των πρώτων ακαιαισθησιών στο νησί ήταν ο τουρισμός, που προσελκύστηκε ακριβώς εξαιτίας της παρθένας ομορφιάς του. Το ερώτημα είναι πώς θα μπορούσε να συνδυαστεί η ανάπτυξη με τη διατήρηση και το σεβασμό στον τόπο. Τίποτα δεν είναι πιο «εύθραυστο» από την παρθένα γη και τίποτα πιο μη ανατρέψιμο από την καταστροφή της.

Ένα θετικό παράδειγμα αποτελούν οι δρόμοι που μιμούμενοι το φυσικό τοπίο και προσπαθώντας να μην το διαταράξουν πλαισιώνονται από τοίχους κατασκευασμένους από πέτρα της περιοχής, ώστε να δένουν αρμονικά με το όλο. Τέτοιες κατασκευές συναντά κανείς σε όλη τη Μεσογειακή ζώνη, από την Ισπανία στην Κορσική, και από τη Σικελία στην Πελοπόννησο έως και τα νησιά του Αιγαίου. Ήδη στους Φούρνους μπορεί κανείς να δει κάτι παρόμοιο στο δρόμο που οδηγεί στην παραλία μπροστά από τη Βλυχάδα. Δεν θα ήταν καλύτερο να ακολουθηθεί μια συστηματική επενδυτική πολιτική που να στοχεύει στη μίμηση του φυσικού χώρου και τη διατήρηση της ομορφιάς του;

Οι βράχοι που συχνά αποκολλώνται και πέφτουν στα άκρες των δρόμων θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να χτιστούν τοίχοι, ενώ οι δρόμοι θα μπορούσαν να πλαισιωθούν με φυσική, τοπική βλάστηση. Περισσότερη προσοχή θα μπορούσε να δοθεί στο στυλ, το μέγεθος και τον αριθμό των καινούριων χτισμάτων, ώστε να προστατευτεί το τοπίο από παρεμβάσεις που ασχημονούν επ' αυτού και την υπερβολική χρήση τσιμέντου. Η προστασία του χώρου θα παρήγαγε εξάλλου και σημαντικές θέσεις εργασίας, περισσότερες απ' ό,τι προσφέρει ο τομέας της εκμετάλλευσής του, ενώ ταυτόχρονα θα αποτελούσε εγγύηση για την ανάπτυξη ενός τουρισμού ποιοτικού, τον οποίο οι Φούρνοι αξίζουν και δικαιούνται.

Το μέλλον των Φούρνων βρίσκεται στη διατήρηση του μοναδικού τους φυσικού περιβάλλοντος. Αντιθέτως, η απληστία της υπερβολικής και ανεξέλεγκτης ανάπτυξης θα οδηγήσει αναπόφευκτα σε ανεπανόρθωτες ζημιές.

Τετάρτη, 23 Δεκέμβριος 2009

Αναδημοσίευση από το περιοδικό

http://www.kavopapas.gr/press/index.php?option=com_content&view=article&id=227:2009-12-23-13-28-48&catid=34:2009-03-20-13-23-00&Itemid=37

Τέλος αφιερώματος

Αφιέρωμα 2:

Αιολική Ενέργεια-Φωτοβολταϊκά και προστασία του περιβάλλοντος στα νησιά

Πολλά και καλά άρθρα έχει αυτό το αφιέρωμα.

Πολλά είναι για προβληματισμό. Για διαμόρφωση γνώμης. Ορισμένα άρθρα είναι για δράση. Στήστε τα νοικοκυριά σας κατάλληλα. Εξοπλίστε τα με απλά μέσα ώστε να μην έχουν πολλές ενεργειακές απώλειες. Αλλάξτε τους λαμπτήρες πυρακτώσεως. Χρησιμοποιείτε αναρριχόμενα φυτά στην αυλή για δροσισμό. Και ετοιμαστείτε για συλλογικές μορφές δράσης, ώστε να υπερασπίσουμε τον τόπο μας απέναντι στα μεγάλα συστήματα εξουσίας που στήνονται, με αφορμή τις ανεμογεννήτριες.

Ετοιμαστείτε και για να οργανώσουμε τις δικές μας Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, τις τοπικές και ελεγχόμενες από την τοπική κοινωνία. Ανεμογεννήτριες από την αυτοδιοίκηση, φωτοβολταϊκά και μικρές ανεμογεννήτριες στα σπίτια μας, ενέργεια από τα μικρά φράγματα που στήνονται στην Ικαρία, τηλεθέρμανση από τις θερμοπηγές του Αγ. Κηρύκου. Φυτεύσεις στις λεκάνες απορροής των χειμάρων. Πλήρη ανακύκλωση των πάντων.

Μακριά από κλιματιστικά. Μακριά από θέρμανση με πετρέλαιο. Μακριά από σπάταλα συστήματα χρήσης νερού.

ΗΓ

Χωρίς... άδεια παραγωγής φωτοβολταϊκά έως 500 Kw

ΑΝΟΙΓΕΙ ο δρόμος για την εγκατάσταση χωρίς άδεια παραγωγής φωτοβολταϊκών πάρκων, ηλιακών συστημάτων και μικρών υδροηλεκτρικών, ισχύος έως 500 KW, έναντι των 100 KW που ισχύει σήμερα. Αυτό προκύπτει από ειδική διάταξη του νομοσχεδίου του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την επιτάχυνση της ανάπτυξης των ΑΠΕ, στην οποία προβλέπεται επίσης ότι δεν χρειάζονται άδεια παραγωγής σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ έως 5 MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Στο νομοσχέδιο που βρίσκεται στο τελικό στάδιο επεξεργασίας του μετά την ολοκλήρωση και της δημόσιας διαβούλευσης, τροποποιείται το άρθρο 4 του Ν. 3468/2006 και συγκεκριμένα αναφέρεται ότι «Εξαιρούνται από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης (...) εφόσον η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται από εγκαταστάσεις ΑΠΕ που χαρακτηρίζονται από την κείμενη νομοθεσία, ως μη οχλούσες, ή χαμηλής όχλησης, δραστηριότητες.

Εξαιρούνται, επίσης από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής ή άλλης διαπιστωτικής απόφασης οι σταθμοί συμπαραγωγής (ΣΗΘΥΑ) με εγκατεστημένη ηλεκτρική ισχύ μικρότερη ή ίση των 50 KWe, καθώς και οι αυτόνομοι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ, οι οποίοι δεν συνδέονται στο σύστημα ή στο δίκτυο, με εγκατεστημένη ισχύ μικρότερη ή ίση των 5 MWe.

Εξαιρούνται επίσης, από την υποχρέωση λήψης άδειας παραγωγής σταθμοί με εγκατεστημένη ισχύ έως 5 MWe, που εγκαθίστανται από εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς φορείς, του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και σταθμοί που εγκαθίστανται από το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) για όσο χρόνο οι σταθμοί αυτοί λειτουργούν για τη διενέργεια πιστοποιήσεων ή μετρήσεων».

Από τη ρύθμιση αυτή και συγκεκριμένα από την αναφορά περί μη οχλουσών ή χαμηλής όχλησης δραστηριοτήτων όπως αυτές ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, προκύπτει εμμέσως ότι δεν

χρειάζονται άδεια παραγωγής μονάδες ΑΠΕ που φθάνουν τα 500 KW καθώς αυτές θεωρούνται ως μη οχλούσες ή χαμηλής όχλησης από την υπουργική απόφαση 19500/2004.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 4 του Ν. 3468/2006 που τροποποιείται ανέφερε σαφώς ότι εξαιρούνται από την υποχρέωση απόκτησης άδειας παραγωγής μονάδες ΑΠΕ έως 100 KW. Πρέπει να σημειωθεί ότι η διάταξη αυτή που διευκολύνει τις επενδύσεις κυρίως σε φωτοβολταϊκά και ηλιακά συστήματα, αποτελεί πάγιο αίτημα του Συνδέσμου Παραγωγών Ενέργειας από Φωτοβολταϊκά, ο οποίος υποστηρίζει ότι θα διευκολύνει ιδιαίτερα όσους έχουν ήδη εγκατεστημένα μικρά ηλιακά πάρκα ή κατέχουν ήδη «εξαιρέσεις» τις οποίες θα μπορέσουν πλέον να αυξήσουν. Πρέπει να σημειωθεί τέλος ότι με τον τρόπο αυτό επιδιώκεται να επιτευχθεί ο στόχος του υπουργείου όσον αφορά τη διείσδυση των φωτοβολταϊκών στο σύστημα που είναι 2,8% το 2013 και 7,2% το 2020. Σημειώνεται ότι οι εγγυημένες τιμές που εισπράττουν οι παραγωγοί ηλεκτρισμού από φωτοβολταϊκά, σήμερα είναι στα 0,45 ευρώ/kWh και ο Σύνδεσμος ζητεί την ετήσια αναπροσαρμογή στο ύψος του πληθωρισμού όπως συμβαίνει με τα αιολικά, θέμα πάντως το οποίο ακόμη μελετά το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε συνδυασμό και με την προοπτική επιβάρυνσης της τελικής τιμής του ρεύματος.

http://www.express.gr/news/ellada/259905oz_20100130259905.php3

[επιστροφή](#)

Σήμα Αειφορίας σε οκτώ νησιώτικους δήμους

Του Γιαννη Ελαφρου

Μονάδες παραγωγής και διάθεσης πόσιμου νερού στην Ποσειδωνία της Σύρου, εξοικονόμηση νερού και ενέργειας στην Οία της Σαντορίνης, επιτυχημένα προγράμματα ανακύκλωσης (Κέα), επέκταση μονάδας αφαλάτωσης με χρήση αιολικής ενέργειας (Μήλος), ολοκληρωμένο πρόγραμμα αιολικής ενέργειας στην Ιο, ευρυζωνικές υπηρεσίες στον Δήμο Μούδρου της Λήμνου, Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης στο Κορθί της Ανδρου. Ορισμένες μόνο από τις ελπιδοφόρες παρεμβάσεις, που παρουσιάστηκαν στη χθεσινή ημερίδα του Δικτύου Αειφόρων Νησιών του Αιγαίου «Δάφνη» στην Αθήνα. Οι Δήμοι Ποσειδωνίας Σύρου, Αμοργού, Ιου, Κέας, Κορθίου Ανδρου, Μήλου, Μούδρου και η Κοινότητα Οίας πιστοποιήθηκαν χθες με το Σήμα Αειφορίας από το Δίκτυο «Δάφνη».

Το Βραβείο Αειφορίας (που συνοδεύεται από το ποσό των 30.000 ευρώ, προσφορά του κ. Γ. Προκοπίου) απονεμήθηκε στον Δήμο Ποσειδωνίας, ο οποίος αξιολογήθηκε πρώτος από ομάδα του Μετσοβίου Πολυτεχνείου, με επικεφαλής τον καθηγητή Κ. Χατζημπίρο. «Εντός του 2009 υλοποιήσαμε πέντε παρεμβάσεις», λέει στην «Κ» ο δήμαρχος Ποσειδωνίας κ. Γ. Μακρυνόντης. «Κατ' αρχάς, ξεκινήσαμε πιλοτικό πρόγραμμα οικιακής κομποστοποίησης. Δεύτερον, λειτουργεί ανακύκλωση (με τρεις κάδους: χαρτί, γυαλί, άλλες συσκευασίες), με μεγάλη συμμετοχή. Τρίτον, τοποθετήσαμε τρία συστήματα παραγωγής και διάθεσης πόσιμου νερού, γιατί η αποκλειστική χρήση εμφιαλωμένου νερού είναι ιδιαίτερα επιβαρυντική για το περιβάλλον και τις τσέπες των δημοτών. Τέταρτον, εξασφαλίσαμε την πρόσβαση στις παραλίες των ατόμων με αναπηρία. Τέλος, ολοκληρώσαμε το χωροταξικό σχέδιο του δήμου έτσι ώστε να αντιμετωπίσουμε την άναρχη δόμηση».

Ανάληψη προεδρίας

Την προεδρία του Δικτύου «Δάφνη» για την επόμενη τετραετία ανέλαβε η Κοινότητα Οίας, η οποία επίσης έχει να επιδείξει πλούσιο έργο. «Εφαρμόζοντας καινοτόμες τεχνολογίες καταφέραμε να μειώσουμε σημαντικά την ποσότητα νερού που χάνεται από την αφαλάτωση, εξοικονομώντας και ενέργεια», λέει στην «Κ» ο κ. Γ. Χάλαρης, κοινοτάρχης Οίας. «Αντικαταστήσαμε και υπογειοποιήσαμε όλο το δίκτυο της ΔΕΗ, για αισθητικούς λόγους αλλά και εξοικονόμηση ενέργειας. Επίσης, αλλάξαμε το δίκτυο της ύδρευσης, ελαχιστοποιώντας τις απώλειες νερού (μόλις 5%)». Για το άμεσο μέλλον η Κοινότητα Οίας ετοιμάζει το Σχέδιο για τις χρήσεις γης, με ξεχωριστό στόχο την προστασία του αμπελώνα, αλλά και κυκλοφοριακή μελέτη για να

αντιμετωπιστεί το μποτιλιάρισμα. «Όλα τα οχήματα που προμηθευόμαστε είναι ηλεκτρικά, ενώ έχουμε παραγγείλει δύο ηλεκτρικά λεωφορεία», μας λέει ο κ. Χάλαρης.

Στην ημερίδα τιμήθηκε ο κ. Γ. Πουσσαίος, πρώην δήμαρχος Ιητών και νυν γενικός γραμματέας Τουρισμού. Από την πλευρά της κυβέρνησης, παρενέβησαν τρεις υφυπουργοί: Ο κ. Ν. Σηφουνάκης υποσχέθηκε ότι άμεσα θα τεθούν οι όροι για τη δημιουργία μονάδων αφαλάτωσης, ο κ. Γ. Μανιάτης μίλησε για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ενώ ο κ. Στ. Αρναουτάκης για τις δυνατότητες του ΕΣΠΑ.

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_ell_1_21/01/2010_387620

[επιστροφή](#)

Το βραβείο αιεφορίας στην Ποσειδωνία της Σύρου

Η ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδίου, οι μονάδες παραγωγής/διάθεσης πόσιμου νερού και η οικιακή κομποστοποίηση από τα απορρίμματα έδωσαν φέτος στον Δήμο Ποσειδωνίας Σύρου το βραβείο αιεφορίας των 30.000 ευρώ, που έχει θεσμοθετήσει ο επιχειρηματίας Γιώργος Προκοπίου στο πλαίσιο του Δικτύου Αειφόρων Νήσων Αιγαίου ΔΑΦΝΗ.

Το βραβείο δίνεται για τρίτη χρονιά (2007 Κέα, 2008 Μήλος) στον ΟΤΑ που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη βαθμολογία στη διαδικασία αξιολόγησης.

Εκτός από την Ποσειδωνία, ακόμη επτά αυτοδιοικητικοί οργανισμοί πιστοποιήθηκαν φέτος και πήραν το σήμα: ο Δήμος Αμοργού, ο Δήμος Ιου, ο Δήμος Κέας, ο Δήμος Κορθίου (Ανδρος), ο Δήμος Μήλου, ο Δήμος Μούδρου (Λήμνος) και η Κοινότητα Οίας (Σαντορίνη).

Η πιστοποίηση έγινε από την ομάδα που έχει προς τούτο συγκροτήσει ο καθηγητής του ΕΜΠ Κίμων Χατζημπίρος.

Στην ημερίδα, οι σύνεδροι, διά του δημάρχου Κορθίου Γιάννη Γληνού, απένειμαν εύφημο μνεία στον Γιώργο Πουσσαίο, πρώην δήμαρχο Ιητών και νυν γενικό γραμματέα Τουρισμού, για το έργο του στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Ο κ. Πουσσαίος, αναφερόμενος στην αιεφορική διάσταση του τομέα, υποστήριξε την ανάγκη για ενίσχυση του θεματικού τουρισμού, με ιδιαίτερα πλεονεκτήματα στο νησιωτικό χώρο.

Στον τομέα της ενέργειας, με παρέμβασή του ο υφυπουργός Γιάννης Μανιάτης έκανε μια επισκόπηση των πολιτικών που αφορούν την ανάπτυξη των ΑΠΕ και την εξοικονόμηση ενέργειας στα νησιά, ιδιαίτερα στα κτίρια και τις εγκαταστάσεις του τουριστικού τομέα, τονίζοντας την ανάγκη για δημιουργία ενός ευέλικτου θεσμικού πλαισίου.

Στην ενότητα «Υδατικοί Πόροι και Αφαλατώσεις» μίλησαν ο υφυπουργός Νίκος Σηφουνάκης, ο πρόεδρος του Δ.Σ. της Μήλου Αβέρκιος Γαϊτανής και ο πρόεδρος του ομίλου ΙΤΑ Αντώνης Γερασίμου, που εγκατέστησε την πρώτη μονάδα αφαλάτωσης με αιολική ενέργεια στη Μήλο. Ο υφυπουργός Οικονομίας Σταύρος Αρναουτάκης αναφέρθηκε στη συνέχεια στις δυνατότητες που δίνει για το Αιγαίο το νέο ΕΣΠΑ, ιδιαίτερα οι δυνατότητες στην κατεύθυνση της Πράσινης Ανάπτυξης.

<http://www.enet.gr/?i=issue.el.home&date=21/01/2010&id=123377>

[επιστροφή](#)

Διαμαρτυρία από το Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών προς την Υπουργό ΠΕΚΑ

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Έχουμε ζητήσει πολλές φορές προφορικά και εγγράφως συνάντηση μαζί σας για να σας γνωρίσουμε άμεσα τα επείγοντα θέματα που αφορούν την αγορά των φωτοβολταϊκών. Για λόγους που δεν .....γνωρίζουμε δεν κατέστη δυνατόν να γίνει η ζητούμενη συνάντηση.

Η έλλειψη ενδιαφέροντος από τους συνεργάτες σας για την υλοποίηση της αιτούμενης συνάντησης, η πλήρης απουσία εκπροσώπων των φωτοβολταϊκών στην Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού Δράσης για τις ΑΠΕ, σε αντίθεση μάλιστα με την μονομερή σχεδόν εκπροσώπηση της τεχνολογίας των

αιολικών στην επιτροπή αυτή, μας ανησυχούν βαθύτατα για το μέλλον και την προοπτική ανάπτυξης των φωτοβολταϊκών στον τόπο μας.

Εν όψει προσδιορισμού του ποσοστού συμμετοχής των φωτοβολταϊκών στο ενεργειακό μείγμα της ηλεκτρικής ενέργειας της χώρας μέχρι το 2020, σας παρακαλούμε το συντομότερο δυνατόν να ενεργήσετε τα δέοντα για την συμμετοχή εκπροσώπων των φωτοβολταϊκών στην Επιτροπή Εθνικού Σχεδιασμού Δράσης για τις ΑΠΕ.

Με τον τρόπο αυτό θα δώσετε την δυνατότητα με τεκμηριωμένα επιχειρήματα να αναδειχθούν τα σημαντικά πλεονεκτήματα που παρέχουν τα φωτοβολταϊκά με την συμμετοχή τους στο ενεργειακό μείγμα, για την ασφάλεια εφοδιασμού ηλεκτρικής ενέργειας, την υποστήριξη και αξιοποίηση του υπάρχοντος δικτύου, την αποφυγή blackout ιδιαίτερα κατά τους θερινούς μήνες και την άμεση ανάπτυξη της πράσινης οικονομίας με πολλαπλά οφέλη για το περιβάλλον, την κοινωνία μας και την εγχώρια βιομηχανία φωτοβολταϊκών.

Σας επισημαίνουμε έγκαιρα και προληπτικά ότι διαφαίνεται, σε βάρος των φωτοβολταϊκών, μεθοδευμένη υφαρπαγή από μία τεχνολογία του συνόλου σχεδόν της ενέργειας από ΑΠΕ.

Τα φωτοβολταϊκά είναι η πιο φιλική για το περιβάλλον και την κοινωνία τεχνολογία αειφόρου παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και γιατί προσφέρονται όχι μόνο για λίγους, μεγάλους και ισχυρούς οικονομικά επενδυτές, αλλά και για πολλούς και μικρούς επενδυτές, οι οποίοι άλλωστε δικαιούνται για λόγους κοινωνικής δικαιοσύνης να συμμετέχουν ως επενδυτές, αφού ως καταναλωτές πληρώνουν το τέλος υπέρ των ΑΠΕ.

Η καθυστέρηση ανάπτυξης των ΑΠΕ στη χώρα επιβάλλει να ενεργήσετε άμεσα για την ταχεία ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών έργων, καθώς τα έργα αυτά και κυρίως τα μικρού μεγέθους μπορούν άμεσα να αναπτυχθούν και να αποδώσουν οφέλη, στην πράσινη ανάπτυξη, την ανεργία, την αειφόρο οικονομία.

Μόνο η ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών μπορεί να δώσει άμεσα αποτελέσματα γιατί δεν απαιτεί νέα δίκτυα όπως απαιτείται για την ανάπτυξη των αιολικών, αλλά αντιθέτως τα φωτοβολταϊκά βοηθούν – ανακουφίζουν τα υπάρχοντα δίκτυα και μειώνουν τις απώλειες λόγω της μεγάλης διασποράς τους κοντά στους καταναλωτές.

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Ανεξάρτητα από το νέο νομοσχέδιο για τις ΑΠΕ το οποίο πρώτοι επαινέσαμε δημόσια, θα πρέπει με γενναίες αποφάσεις να απελευθερώσετε άμεσα την αγορά των φωτοβολταϊκών με νέες υπουργικές αποφάσεις σε αντικατάσταση των παλαιών ΚΥΑ, όπως σας έχουμε εγγράφως ζητήσει και θα υπάρξουν άμεσα τα θετικά αποτελέσματα που όλοι αναμένουμε για την οικονομία, την ανεργία και την πράσινη ανάπτυξη.

Δυστυχώς αγνοήσατε τις έγγραφες προτάσεις μας, πέρασαν οι εκατό (100) πρώτες ημέρες διακυβέρνησης χωρίς αποτέλεσμα, χωρίς πρόοδο αλλά αντιθέτως οδηγηθήκαμε σε χειρότερη κατάσταση με τις παράνομες και αυθαίρετες πράξεις της ΔΕΗ, η οποία διέκοψε στις 07.12.2009 την ανάπτυξη ακόμη και των φωτοβολταϊκών Σταθμών 20kWp με την σιωπηλή αποδοχή του Υπουργείου σας, δημιουργώντας απογοήτευση και αγανάκτηση στους πολίτες, σε πλήρη αντίθεση με τις κυβερνητικές σας εξαγγελίες «ΠΡΩΤΑ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ».

Είναι ανάγκη την παρούσα κρίσιμη περίοδο που διέρχεται η χώρα να μην διαταραχθεί η κοινωνική συνοχή στον χώρο της ενέργειας, γι' αυτό παρακαλούμε ιδιαίτερα να επικρατήσει αίσθημα δικαίου στην ενεργειακή κατανομή των ΑΠΕ μέχρι το 2020.

Σας θυμίζουμε ότι η ΕΡΙΑ έχει θεσπίσει για το σύνολο της Ευρώπης μέσω όρο συμμετοχής των φωτοβολταϊκών στο ενεργειακό μείγμα μέχρι το 2020 ποσοστό 12% και για τις Μεσογειακές χώρες Ισπανία και Ιταλία έχει γίνει αποδεκτό ποσοστό 18%. Ελπίζουμε να ακολουθήσετε το παράδειγμα των άλλων Μεσογειακών χωρών που έχουν την ίδια ηλιοφάνεια με την Ελλάδα.

Η παρούσα επιστολή αποτελεί ομόφωνη απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΦ καταχωρημένη στα πρακτικά της Γ.Σ. Νο 15/01.02.2010.

Με εκτίμηση

Για τον Σύνδεσμο Εταιριών Φωτοβολταϊκών

Χρήστος Καλυβιώτης Πρόεδρος

http://kafeneio-gr.blogspot.com/2010/02/blog-post_5850.html (ελήφθη 13-2-2010)

ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ: ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΟΠΡΟΑΙΡΕΤΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

Συμβολή στη διαβούλευση ΥΠΕΚΑ για Σχέδιο Νόμου «Επιτάχυνση της ανάπτυξης των Α.Π.Ε. για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

«Δεν υπάρχει άποψη, όσο εξωφρενική και να είναι, που οι άνθρωποι να μην είναι έτοιμοι να ενστερνιστούν, αρκεί να πεισθούν ότι είναι κοινώς αποδεκτή» (Σοπενάουερ)

Το ότι οι ανεμογεννήτριες (α/γ) παράγουν, όταν φυσάει, καθαρή ενέργεια είναι μια αλήθεια, όμως «Μια αλήθεια που λέγεται με κακή πρόθεση είναι χειρότερη από όλα τα ψέματα που μπορεί να επινοήσει κανείς» (Ουίλιαμ Μπλεϊκ)

Κακή πρόθεση αποδίδουμε σε όσους διατυμπανίζουν την παραπάνω αλήθεια ενώ σκοπίμως αποσιωπούν ότι οι α/γ:

- Υπάγονται στην αναποτελεσματικότητα της αιολικής ενέργειας, που από τη φύση της είναι απρόβλεπτη και αυξομειούμενη χωρίς να αποθηκεύεται.
- Δεν μπορεί να μας απαλλάξουν από τις ρυπογόνες ηλεκτροπαραγωγικές μονάδες αλλά λειτουργούν συμπληρωματικά (Laughton & P. Spare 2001)
- Προκαλούν ανισορροπία στο σύστημα διανομής απαιτώντας πολυδάπανα συμπληρωματικά δίκτυα και αυτοματισμούς που τα πληρώνει ο φορολογούμενος. (Εκθεση ΕοΝ 2005 Γερμανίας)
- Όσο αυξάνει η συμμετοχή τους απαιτούν την κατασκευή πρόσθετων συμβατικών σταθμών για εφεδρεία, των οποίων η παράλληλη υπολειτουργία κοστίζει οικονομικά και περιβαλλοντικά (The Guardian 4-06-2008), ακόμη:
- Το όφελος τους πολλές φορές υπολογίζεται βάσει της εγκατεστημένης ισχύος και όχι της παραγόμενης που είναι το 30% της πρώτης (J.Etherington The Wind Farm Scam).
- Το πολυδιαφημιζόμενο θετικό τους ισοζύγιο διοξειδίου συνυπολογίζοντας τα παραπάνω και τις τοπικές επιβαρύνσεις **παύει να είναι τόσο ελκυστικό**
- Οι τεράστιες επιδοτήσεις που απολαμβάνουν θα είχαν ασύγκριτα θεαματικότερα αποτελέσματα επενδύόμενες σε άλλους τομείς
- Προσφέρουν θέσεις εργασίας ουσιαστικά εκεί που παράγονται οι μηχανές, με ελάχιστες στους τόπους εγκατάστασης σε αναλογία τριάντα προς μία (EWEA)
- Το μοντέλο κεντρικής διαχείρισης, όπου πέφτει και λίγη πράσινη ενέργεια, ουσιαστικά ενθαρρύνει την κατανάλωση με αποκοιμισμένη συνείδηση. Τελικά **επιδότηση στην παραγωγή ισοδυναμεί με επιδότηση στην κατανάλωση.**

Η όποια λοιπόν συνεισφορά τους είναι αμελητέα και πανάκριβη, **δυσανάλογα μικρό λοιπόν το όφελος για το κλίμα**, ενώ σε τοπικό επίπεδο, η εγκατάστασή τους στις περισσότερες προτεινόμενες περιοχές, πόσω μάλλον με τις προτεινόμενες «διευκολύνσεις», μεταξύ άλλων:

- Απειλεί με πρωτοφανή τρόπο την βιοποικιλότητα αλώνοντας και κατακερματίζοντας τα τελευταία οχυρά γλωρίδας και πανίδας
- Αλλοιώνει ανεπανόρθωτα το ανάγλυφο παραβιάζοντας την κλίμακα του τοπίου, του σημαντικότερου εθνικού μας πόρου, με χωματουργικά, δρόμους, δίκτυα ρεύματος, μηχανές ύψους 150 μ κλπ
- Στην πράξη καταργεί στο νησιώτικο χώρο κάθε έννοια «φέρουσας ικανότητας» με την προβλεπόμενη παραγωγή ενέργειας πολλαπλάσιας των αναγκών του κάθε νησιού και της μεταφοράς της μέσω της πανάκριβης υποθαλάσσιας διασύνδεσης στην ηπειρωτική Ελλάδα.
- Μειώνει την αξία γης και ακινήτων γύρω από τα πάρκα.
- Έρχεται σε αντιπαράθεση με τον τουρισμό και ιδιαίτερα τις εναλλακτικές μορφές

- Δημιουργεί παρεμβολές στα Radar (RAF 2005 AWC open reports), ένα ζήτημα που λίγο έχει συζητηθεί αλλά είναι σημαντικό μια και μιλάμε και για το ανατολικό Αιγαίο.

Το εθνικό διακύβευμα, αντιθέτως, μεγάλο.

Έτσι λοιπόν:

- Όταν χρόνια όποιος κριτικός αντίλογος λοιδορείται.
  - Όταν οι έχοντες άποψη περιθωριοποιούνται ως γραφικοί, αδαείς, τοπικιστές, δεισιδαί-μονες, γυαλαντζή οικολόγοι, οπισθοδρομικοί και άλλα παρόμοια.
  - Όταν εδώ και χρόνια ποικίλοι επιχειρηματίες και επενδυτές αλωνίζουν την επαρχία τάζοντας δωράκια σε ιδιοκτήτες κορυφογραμμών και τοπικούς παράγοντες.
  - Όταν οι επενδυτές διαμορφώνουν την κοινή γνώμη και τις πολιτικές.
  - Όταν το κατ'ευφημισμό χωροταξικό διαμορφώνεται ώστε να βολέψει τη στρεβλή διαμορφωθείσα από τους επιχειρηματίες κατάσταση.
  - Όταν η χωροταξία, ύψιστη υποχρέωση του κράτους και προϋπόθεση για κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα απουσιάζει εντελώς.
  - Όταν σε συνέχεια των παραπάνω προτείνεται ένα νομοθέτημα που με σκοπό να επισπεύσει, καταργεί την όποια ισχύουσα νομοθεσία προστασίας του περιβάλλοντος και επιτρέπει εγκαταστάσεις σχεδόν παντού.
  - Όταν αντί για συνολική πολιτική ανανεώσιμων στην ουσία προωθούνται μόνο βιομηχανικά αιολικά πάρκα που μόνο πάρκα δεν είναι.
  - Όταν αυτή η μονόπλευρη προεμύρα δεν συνοδεύεται από άλλες απείρως οικονομικότερες και αποδοτικότερες πολιτικές εξοικονόμησης και περιορισμού εκπομπών διοξειδίου με αποτέλεσμα την εξανέμιση του περιορισμένου οφέλους.
  - Όταν με την επίκληση του εθνικού συμφέροντος προκύπτουν προνομιακές καταστάσεις που παραπέμπουν στον προπολεμικό Μεταλλευτικό Κώδικα.
  - Όταν οι αιτήσεις που έχουν κατατεθεί στη ρυθμιστική αρχή ενέργειας είναι για 50000MW ή 25 φορές περισσότερες από το πραγματοποιήσιμο.
  - Όταν οι τεράστιες επιδοτήσεις θα απέδιδαν ασύγκριτα μεγαλύτερα οφέλη επενδύόμενες σε άλλες πολιτικές μείωσης εκπομπών και βελτίωσης καταναλωτικών πρακτικών.
- Τότε μάλλον το κάτι σάπιο δεν βρίσκεται στη Δανιμαρκία που θέλει να πουλήσει α/γ αλλά πιο κοντά μας.

Τα αιολικά πάρκα μοιάζουν με ένα αμφιβόλου αποτελεσματικότητας και πανάκριβο φάρμακο για την κλιματική αλλαγή.

Αν παραδεχθούμε ότι το πρόβλημα είναι η εμμονή μας σε τεχνολογικές λύσεις που στοχεύουν στην πλευρά της παραγωγής και η μη διαχείριση της ζήτησης τότε αντιλαμβανόμαστε ότι: «Δεν μπορεί κανείς να λύσει ένα πρόβλημα χρησιμοποιώντας τα μέσα που το δημιούργησαν» (Α. Αϊνστάιν)

Επιτρέψτε μας μια μεταφορά: ας πάψουμε να κάνουμε απεγνωσμένες μεταγγίσεις πριν ράψουμε τα τραύματα, ολοκληρώσουμε τη διάγνωση και σταθεροποιήσουμε την κατάσταση του ασθενούς.

Αν η χώρα μας θέλει να πρωτοπορήσει στα πεδία της περιβαλλοντικής διαχείρισης και αποδοτικότητας, οφείλει πρώτα να πράξει τα στοιχειώδη βήματα **εξοικονόμησης** και να μελετήσει με τη δέουσα προσοχή αλλά και με την αρμόζουσα κριτική διάθεση την ευρωπαϊκή αλλά και τη διεθνή πραγματικότητα που την περιστοιχίζει.

Δεν πρόκειται να μειώσουμε το οικολογικό μας αποτύπωμα αγοράζοντας συνεχώς νέα, έστω και καθαρότερα, εισαγόμενα προϊόντα και κοιμίζοντας τις συνειδήσεις μας αλλά **μειώνοντας δραστικά την κατανάλωση**.

Δυστυχώς τα παραπάνω επιβεβαιώνουν τις ανησυχίες πολλών ότι το ΥΠΕΚΑ είναι από κατασκευής ερμαφρόδιτο όπως ο προκάτοχός του. Οι αρμοδιότητες του και πάλι δεν

επιτρέπουν την ξεκάθαρη προστασία του περιβάλλοντος. Ακόμη πάντως και εάν είναι όλα καλοπροαίρετα, δεν χωρούν δύο καρπούζια κάτω από την ίδια μασχάλη, και όταν γλιστρήσουν θα καταστεί προφανές ότι μόνο απ' έξω είναι πράσινα.

15-1-2010

Υπογράφουν:

Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων Αιγαίου στο οποίο συμμετέχουν οι ακόλουθες οργανώσεις:

- Περιβαλλοντική Ομάδα Κυκλάδων «Γαία»
- Σύλλογος Ενεργών Πολιτών Αίγινας
- Ναυτίλος εν Δράσει (Νομός Λέσβου)
- Ένωση Πολιτών Σύρου «Εύπλοια»
- Σύλλογος Οικολογίας Χίου
- Σύλλογος Προστασίας Καρυστίας
- Αρχίλοχος Πάρου
- Κίνηση Περιβάλλοντος και Οικολογίας Σάμου
- Ένωση Πολιτών Σκύρου
- Ένωση Πολιτών Τήνου
- Σύλλογος Δασοπροστασίας και Προστασίας Περιβάλλοντος Κύμης
- Μουσείο Μάνου Φαλτάιτς
- Αγροτικός Συνεταιρισμός Σκύρου.
- Ένωση Επαγγελματιών και Εμπόρων Σκύρου.
- Ένωση Μικρόσωμης Φυλής Αλόγων Σκύρου.
- Σκυριανός Σύλλογος Παραδοσιακών Πολιτιστικών Αγαθών.
- Εταιρία Πολιτισμού Σκύρου Αρτεμίσι.
- Μελισσοκομικός Σύλλογος Σκύρου.
- Κυνηγητικός Σύλλογος Σκύρου.
- Ο συντονιστής των φορέων Δρ Ε. Ξανθούλης.

(ελήφθη 15-1-2010)

επιστροφή

Η χωροθέτηση των αιολικών πάρκων... καταπίνει το περιβάλλον

Σταυρογιάννη Α.

Πολύ νωρίς τα δεύτερα συστατικά του τίτλου του νεοσύστατου υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αφάνισαν το πρώτο. Στο νομοσχέδιο υπό τον τίτλο "επιτάχυνση της ανάπτυξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την κλιματική αλλαγή" ακολουθείται η γνωστή τακτική του παρελθόντος να τροποποιούνται βασικοί νόμοι προς το χειρότερο, όπως αυτός για την προστασία του περιβάλλοντος και ο μεταγενέστερος για τον χωροταξικό σχεδιασμό.

Επιπλέον, σε μια χώρα που δεν διαθέτει δασικούς χάρτες ούτε έχει χαρτογραφήσει τον φυσικό πλούτο της, π.χ. περιοχές Natura, βαφτίζεται γραφειοκρατική και καταργείται για τις εγκαταστάσεις των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας η τήρηση της διαδικασίας προκαταρκτικής περιβαλλοντικής εκτίμησης και αξιολόγησης, η οποία αποτελεί ουσιαστικό κομμάτι κατά την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, καθώς προφυλάσσει και το περιβάλλον αλλά και τον επενδυτή, εν προκειμένω, από το να συνεχίσει μια δραστηριότητα η οποία εκ των υστέρων θα αποδειχθεί ότι δεν μπορεί να προχωρήσει. Πόσο μάλλον, όταν η ποιότητα και η πληρότητα των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων ελέγχεται στο περίπου λόγω και της υποστελέχωσης των αρμόδιων υπηρεσιών.

Το επικίνδυνο όμως είναι ότι υπονομεύεται εξ αρχής η ανάπτυξη των ΑΠΕ, αφού χτίζεται στην άμμο. Σε θεσμικό πλαίσιο το οποίο δεν θα αντέξει σε προσφυγές στα εθνικά δικαστήρια αλλά και

στην Ε.Ε. Το νομοσχέδιο το οποίο δόθηκε προς διαβούλευση στις 9 Δεκεμβρίου με καταληκτική ημερομηνία 15 Ιανουαρίου τροποποιεί ακόμη και το ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ (χωροθετούσε κατά τα επενδυτικά συμφέροντα), όταν πρόσφατα το ΥΠΕΚΑ ανακοίνωσε τη συγκρότηση ευρείας επιτροπής για τη βελτίωσή του.

Ουσιαστικά το σχέδιο νόμου επιτρέπει παντού, σε δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, εθνικά πάρκα κ.α., τη χωροθέτηση αιολικών πάρκων, ενώ προς τούτο επιβάλλει "υποταγή" των θεσμοθετημένων περιφερειακών σχεδίων, ρυθμιστικών, γενικών πολεοδομικών σχεδίων ή άλλων σχεδίων χρήσεων γης προς το ειδικό χωροταξικό για τις ΑΠΕ! Ήδη φορείς και οργανώσεις έχουν καταθέσει την αντίθεσή τους, διατυπώνοντας τις απόψεις τους κατ' άρθρον, ενώ θεωρούν ότι αυτό οφείλει να συνοδευτεί από Μελέτη Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης.

Η Ορνιθολογική Εταιρεία προειδοποιεί για την αντισυνταγματικότητα των διατάξεων, αλλά και για την παραβίαση σειράς κοινοτικών οδηγιών. Όπως επισημαίνει, "το σχέδιο νόμου παραβιάζει τις οδηγίες για την προστασία της φύσης 79/409 και 92/43, όπως και τις οδηγίες για την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (2001/42 και 97/11). Ταυτόχρονα επισημαίνει ότι "η αιολική ενέργεια είναι μεν μια καθαρή δραστηριότητα ως προς τις εκπομπές αερίων ρύπων, βιομηχανική δε ως προς τις επιπτώσεις της στη φύση" και το σχέδιο νόμου, τοποθετεί αιολικά πάρκα παντού, χωρίς καμιά σοβαρή πρόβλεψη για δικλείδες ασφαλείας που θα προστατεύσουν τα υψηλότερης αξίας οικοσυστήματα.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Πολεοδόμων και Χωροτακτών στη γενική τοποθέτησή του για το νομοσχέδιο παρατηρεί ότι "τροποποιεί θεμελιώδεις νόμους και θεσμικές ρυθμίσεις καθ' υπέρβαση της προβλεπόμενης θεσμικής διαδικασίας και της απαιτούμενης καθολικότητας των πολιτικών που απαιτούν παρόμοιες ρυθμίσεις. Ειδικότερα τροποποιεί:

(α) Θεμελιώδεις διατάξεις του ν. 2742/99 για τον χωροταξικό σχεδιασμό.

(β) Διατάξεις του ν. 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος.

(γ) Το εγκεκριμένο Ειδικό Πλαίσιο (Ε.Π.) Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΚΥΑ 49828/2008 ΦΕΚ 2464 Β).

(δ) Του ν. 2945/2001 για την αγροτική ανάπτυξη και την προστασία των γεωργικών πόρων από την αλλαγή χρήσης γης.

(ε) Διατάξεις του ν. 998/86 για την προστασία των δασών.

(ζ) Διατάξεις του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Παρατηρεί δε ότι "οι ριζοσπαστικές αλλαγές που απαιτούνται στο δίλημμα 'κλίμα - ενέργεια' δεν μπορούν να επιλυθούν εκτός του δημοκρατικού αναπτυξιακού και χωροταξικού σχεδιασμού και προγραμματισμού, από το κοινοτικό έως το τοπικό επίπεδο" και καλεί το ΥΠΕΚΑ "να επαναξιολογήσει τα προτεινόμενα. Έτσι ώστε η ανάπτυξη των ΑΠΕ να επιτευχθεί με ασφάλεια δικαίου, να μη στραφεί εις βάρος άλλων περιβαλλοντικών αξιών και να μην οδηγήσει ενδεχόμενα σε αντίστροφα αποτελέσματα".

Το WWF Ελλάς εκτιμά ότι το νομοσχέδιο δίνει υπέρμετρη βαρύτητα στη μείωση των σταδίων περιβαλλοντικής αδειοδότησης, χωρίς να είναι προφανές με ποιο τρόπο εμποδίζει την ανάπτυξη των ΑΠΕ η ισχύουσα νομοθεσία για την προστασία του φυσικού χώρου και της βιοποικιλότητας. Επιπλέον αναφέρεται στην πλούσια νομολογία του ΣτΕ για την προστασία του δασικού πλούτου, που αποτελεί περιβαλλοντικό κεκτημένο "το οποίο δεν πρέπει να υποβαθμιστεί, ακόμη κι αν πρόκειται για την ανάπτυξη έργων περιβαλλοντικής ωφέλειας, όπως οι εγκαταστάσεις ΑΠΕ".

Αντιπροτείνει δε κεντρικό σχεδιασμό υπό τη μορφή χωροταξικού σχεδίου με συγκεκριμένα κριτήρια χωροθέτησης και αποκλεισμού χωροθέτησης που θα περιλαμβάνει και τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις. "Με τον τρόπο αυτό θ' αποφευχθεί ο καθορισμός της διασποράς των εγκαταστάσεων ΑΠΕ από την ελεύθερη αγορά, ενώ σίγουρα θα απλουστευθούν οι αδειοδοτικές διαδικασίες, καθώς την ευθύνη χωροθέτησης αναλαμβάνει εξ αρχής το κράτος" καταλήγει, ενώ θεωρεί ότι για τη διαμόρφωση του σχεδίου αυτού θα απαιτηθούν 12 με 18 μήνες.

<http://www.avgi.gr/ArticleActions/show.action?articleID=519447>

[επιστροφή](#)

Η προώθηση της αιολικής ενέργειας συχνά δημιουργεί αντιδράσεις (ειδικά στα νησιά), οι οποίες σχετίζονται με τις επιπτώσεις των ανεμογεννητριών στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον και την αισθητική του τοπίου.

Κατανοητές οι ενστάσεις, οι οποίες δικαιολογούνται απόλυτα στην περίπτωση των μεγάλων εταιρειών, οι οποίες άνευ όρων και ορίων επιχειρούν να κατακυριεύσουν τα νησιά και να τα μεταβάλουν σε «αεροπλανοφόρα ανεμογεννητριών». Όμως από το σημείο αυτό μέχρι την παντελή απόρριψη των μικρών αιολικών πάρκων ή των πλωτών εγκαταστάσεων ή οποιασδήποτε ανεμογεννήτριας υπάρχει μεγάλη απόσταση. Έχει δημιουργηθεί ένα κλίμα ολικής άρνησης που μεγαλοποιεί την παραμικρή επίπτωση και δημιουργεί μια αδιέξοδη κινδυνολογία σε βάρος των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ).

Σε όσους λοιπόν πολίτες των νησιών (και άλλων τουριστικών περιοχών αντιδρούν) εκ προοιμίου στις ανεμογεννήτριες έχουμε να πούμε τα εξής: Σπανίως υπάρχουν στην τεχνολογία και στη ζωή ιδανικές λύσεις. Υπάρχουν καλύτερες και χειρότερες λύσεις. Στην Ελλάδα η ηλεκτρική ενέργεια παράγεται κατά 60 % από λιγνιτικές θερμοηλεκτρικές μονάδες που είναι εγκατεστημένες κυρίως στο Ν. Κοζάνης, ενώ οι ΑΠΕ καλύπτουν μόλις το 6 %. Συμφωνούμε ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας δημιουργούν κάποιες παρενέργειες, αλλά πολύ μεγαλύτερες δημιουργούν οι ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί που χρησιμοποιούν ορυκτά καύσιμα. Μόνο που όσοι έχουν μακριά από «την αυλή τους» τα ορυχεία και τις θερμοηλεκτρικές μονάδες δεν κατανοούν ή δεν αισθάνονται άμεσα τις βαριές επιπτώσεις τους στους τόπους παραγωγής, αλλά και σε όλο τον πλανήτη.

Πέραν του πόσο υποκειμενικά βλέπει το θέμα ο καθένας μας (Κοζανίτης ή νησιώτης), οι διεθνείς υποχρεώσεις της Ελλάδας επιβάλλουν μέχρι το 2020 να καλύψουμε το 35 % της ηλεκτροπαραγωγής μας με ΑΠΕ, στόχος μάλλον άπιαστος και για τον πιο αισιόδοξο. (Ακόμη κι αν κυβερνήσει το ... Αιολικό Κόμμα αποκλείεται να εγκαταστήσουμε 10.000 αιολικά MW). Μέχρι όμως να αποφασίσουμε που και πόσες ανεμογεννήτριες θα εγκατασταθούν, ένας νομός, ο Ν. Κοζάνης, θα «καίγεται» για να φωτιστούν οι υπόλοιποι.

Θα πρέπει να γνωρίζουν, λοιπόν, όσοι ενισχύουν τον αντι-αιολικό παροξυσμό ότι **για κάθε αιολικό μεγαβάτ που ΔΕΝ εγκαθίσταται, κάποιος άλλος την πληρώνουν δίπλα μας αλλά και σε όλο τον πλανήτη**. Είναι όλοι αυτοί που πλήττονται από τις κλιματικές αλλαγές, είναι τα εξασθλωμένα θύματα του φαινομένου του θερμοκηπίου που δημιουργήσαμε εμείς οι χορτασμένοι, είναι οι στρατιές των περιβαλλοντικών προσφύγων που ξεριζώνονται, γιατί ο «πολιτισμένος» κόσμος ακολούθησε ένα ενεργειακό μοντέλο που δημιούργησε το φαινόμενο του θερμοκηπίου και εξόντωσε τους φυσικούς πόρους του τρίτου κόσμου.

Είναι επίσης, για να έλθουμε στα καθ' ημάς, και οι κάτοικοι του λεκανοπεδίου Κοζάνης – Πτολεμαΐδας, οι οποίοι 60 χρόνια υφίστανται τις οδυνηρές επιπτώσεις ενός χρεοκοπημένου ενεργειακού μοντέλου, που έχει κατατάξει το νομό Κοζάνης στους πιο βρώμικους της Ευρώπης και έχει μετατρέψει τους κατοίκους σε πολίτες Β' κατηγορίας.

Για του λόγου το αληθές αναφέρουμε :

- ότι από το 1955 μέχρι σήμερα **έχουν υπερδιπλασιαστεί οι καρκίνοι**, ενώ τα ποσοστά θανάτων από εγκεφαλικά - καρδιακά **έγιναν 20 φορές περισσότερα!**
- ότι οι σταθμοί της ΔΕΗ στον Αγ. Δημήτριο και στην Καρδιά από πλευράς εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα **κατέχουν την 1η και 2η θέση των πιο ρυπογόνων βιομηχανιών σε όλη την Ευρώπη !**
- ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση φιγουράρουμε μαζί με τους Πορτογάλους **στην 1η θέση των πιο βρώμικων ενεργειακά χωρών** και έχουμε αυξήσει περισσότερο από κάθε άλλο τις εκπομπές του CO₂ (27 % σε σχέση 1990)
- ότι εκεί που αναπτύσσονται τα ορυχεία εξαφανίζονται τα υπόγεια νερά και τα παραγωγικά εδάφη, το κόστος της γεωργικής παραγωγής ανεβαίνει κατακόρυφα, ενώ πλήττεται καίρια και ο τουρισμός

Με άλλα λόγια, ο Ν. Κοζάνης θα συνεχίσει να θυσιάζεται και να αντιμετωπίζεται ως η «πρίζα» της χώρας, όσο καθυστερούν οι ΑΠΕ.

Ο ενεργειακός συγκεντρωτισμός δεν χωρά στον 21^ο αιώνα

Αλλά δεν είναι μόνο αυτά. Η υπερσυγκέντρωση στην παραγωγή ρεύματος έχει πολλαπλές στρεβλώσεις και κοστίζει ακριβά: Πληρώνουμε πολλά:

- για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς από την Κοζάνη σε κάθε γωνία της χώρας
- για την πόντιση υποβρυχίων καλωδίων προς τα νησιά
- για τις απώλειες μεταφοράς ρεύματος που μπορεί να φτάνουν και το 10 %.

Και η επιβάρυνση κατανέμεται επί δικαίων και αδικών. Δεν ξέρουμε τι θα έλεγαν οι κάτοικοι των νησιών, αν χρεώνονταν το κόστος της μεταφοράς του ρεύματος από την Κοζάνη, όπως π.χ. χρεώνονται το αυξημένο κόστος μεταφορικών της βενζίνης. Αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι ότι οι Έλληνες φορολογούμενοι επιδοτούν την ακριβή (λόγω μεταφοράς) κιλοβατώρα των νησιών. Επιδοτούμε όλοι μας τις άγονες γραμμές (καλώς), αλλά όχι και το ηλεκτρικό ρεύμα, όταν τα νησιά διαθέτουν αστείρευτες και φτηνές πηγές παραγωγής του. Η τιμή της κιλοβατώρας δεν θα έπρεπε να είναι ενιαία για όλη την Ελλάδα. Αν ίσχυε αυτό, τότε θα βλέπαμε πόσο θα επιδίωκαν όλοι να αναπτύξουν τα τοπικά ενεργειακά δυναμικά (ήλιος, αέρας, βιομάζα, γεωθερμία) και να μην περιμένουν «το μάννα εξ ουρανού».

Μέχρι τώρα τα νησιά βασίζονταν σε εισαγόμενες πηγές ενέργειας και ελάχιστα νοιάζονταν για την ενεργειακή τους αυτάρκεια. Απλώς κάθε τόσο ζητούσαν περισσότερη ισχύ (όπως και νερό / πολεοδομικές παρεκκλίσεις, κλπ) για να εξυπηρετήσουν έναν ενεργοβόρο και αδηφάγο τουρισμό, που γιγαντώνονταν καθ' υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας τους.

Τα νησιά όμως έχουν ένα τεράστιο αιολικό και ηλιακό δυναμικό και πρέπει να συμβάλουν παράγοντας περισσότερο από όσο χρειάζονται, ώστε να εξάγουν και στην υπόλοιπη Ελλάδα, εφόσον βέβαια δεν υπάρχουν σοβαρές περιβαλλοντικές παρενέργειες. Δεν εννοούμε φυσικά να γίνουν «δάση ανεμογεννητριών», όπως θα ήθελαν ο «Μυτιληναίος», η «Iberdola» και η «Ρόκα», ούτε να γεμίσει το Αιγαίο από υπόγεια καλώδια. Δεν καταλαβαίνουμε όμως γιατί να μην στείλουν τα κοντινά νησιά (Σκύρος, Άνδρος, κλπ) ρεύμα στη Στερεά Ελλάδα και γιατί να μην εξάγει η Σάμος ρεύμα στην Τουρκία (αντισταθμίζοντας έτσι μέρος των εισαγωγών μας από άλλες γειτονικές χώρες).

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι έχουμε την απαίτηση προκειμένου να προχωρήσουν οι ΑΠΕ να εξοντωθούν οι προστατευόμενες περιοχές ή να μαγαριστούν οι αρχαιολογικοί χώροι. Δεν μπορεί όμως να διαμαρτύρεται η Σέριφος ή η Μύκονος και να αρνούνται τις ανεμογεννήτριες, επειδή θα έχουν μερικές επιπτώσεις στον τουρισμό ή επειδή θα υπάρξουν κάποιες παρενέργειες στην ορνιθοπανίδα. Στο κάτω – κάτω για κάθε πτηνό που τραυματίζεται από την εγκατάσταση των ανεμογεννητριών, χιλιάδες άλλα πεθαίνουν όταν πετούν πάνω από μια περιοχή που παράγει 26.000.000 κ.μ θανατηφόρα καυσαέρια την ώρα (!), όπως η Κοζάνη.

Καλά θα ήταν ήταν να μπορούσαμε να τα αποφύγουμε και τα δύο. Όταν όμως είμαστε υποχρεωμένοι να διαλέξουμε, ας επιλέξουμε «το μη χείρον». Όχι μόνο για μας, αλλά και το .. γείτονα

Παραδοσιακές αγκυλώσεις από την παραδοσιακή Αριστερά

Δεν είναι λίγες οι φορές που οι αντίπαλοι των ανεμογεννητριών βρίσκουν συμπαραστάτες ορισμένες δυνάμεις της Αριστεράς (κυρίως της κομμουνιστικής), αλλά και του .. ΛΑΟΣ, που υποθάλπουν τον τοπικισμό και υπεραμύνονται του δημόσιου χαρακτήρα της ενέργειας. Αυτό το τελευταίο είναι και το βασικό ατού για την απόρριψη των ιδιωτικών αιολικών, μικρών και μεγάλων, στάση που «επιδοτεί» από το παράθυρο τη διαιώνιση των ορυκτών καυσίμων. Ας δούμε λοιπόν πόσο αριστερή είναι αυτή η οπτική.

Ευχής έργο θα ήταν να είχαμε έναν παραγωγικό και αναπτυξιακό δημόσιο τομέα που θα επένδυε στο περιβάλλον και τα κέρδη θα καρπώνονταν όλη η κοινωνία. Ευχής έργο επίσης θα ήταν να έχουμε πολλούς μικρούς αυτοπαραγωγούς ενέργειας από ΑΠΕ αντί των τεράστιων αιολικών πάρκων. Όμως στην καλύτερη περίπτωση τα μικρά νοικοκυριά δεν μπορούν να καλύψουν πλήρως τους Ευρωπαϊκούς στόχους παραγωγής ΑΠΕ, χρειάζονται και τα μεγάλα αιολικά πάρκα τηρουμένων φυσικά των περιβαλλοντικών όρων εγκατάστασης και λειτουργίας.

Μέχρι να γίνουν όμως αυτά, δηλαδή παραγωγικός δημόσιος τομέας (απίθανο την επόμενη δεκαετία) η «λαϊκός καπιταλισμός» αυτοπαραγωγών, τι θα κάνουμε; Θα περιμένουμε πότε θα «δυναμώσει το λαϊκό κίνημα» και θα περάσει στην «επίθεση». Θα περιμένουμε να κάνει η ημι-δημόσια ΔΕΗ όσα δεν έκανε τα τελευταία 20 χρόνια; (Ήδη η ΔΕΗ, σε πείσμα των καιρών, έχει εξαγγείλει νέες ΛΙΓΝΙΤΙΚΕΣ μονάδες με την ευλογία της ΠΑΣΚΕ, ΠΑΜΕ και ΔΑΚΕ)

Ας δούμε λοιπόν πέρα από συνθήματα τι χάνουμε αν ακολουθήσουμε την «αριστερή» γραμμή ;

1. Θα χάσουμε την τρέχουσα ευρωπαϊκή χρηματοδότηση και θα αναγκαστούμε μελλοντικά (όταν και αν αποφασίσουμε να κάνουμε δημόσιες ΑΠΕ) να τις πληρώσουμε από το ΠΔΕ, δηλαδή από τους φορολογούμενους. (Μάλιστα επειδή θα εμφανίσουμε μειωμένη απορρόφηση από τα κοινοτικά κονδύλια, δεν αποκλείεται η ίδια η Αριστερά να φωνάζει για .. ανικανότητα της Κυβέρνησης να απορροφήσει τα λεφτά που δικαιούμαστε από τον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό !)
2. Θα αυξηθούν τα πρόστιμα λόγω του CO2 που εκπέμπει η ΔΕΗ. (Υπολογίζονται μετά το 2013 σε 1,4 δις € / έτος με βάση στοιχεία της ίδιας της ΔΕΗ). Αυτό σημαίνει αύξηση της τιμής του ρεύματος κατά 26%, που θα την πληρώσουν καταναλωτές και επιχειρήσεις. Η δεύτερη «λύση» είναι να μετακυλιστεί η αύξηση αυτή στον κρατικό κορβανά, με κάποιο τρυκ «κρυφής επιδότησης» στην ..ημι – ιδιωτική ΔΕΗ. Σύμφωνα όμως με παλιότερη μελέτη του ΤΕΕ μια τέτοια - δυσβάστακτη για το κράτος – λύση θα σήμαινε μείωση των κρατικών επενδύσεων και ανάλογη μείωση της απασχόλησης 0,2 – 0,4 %, δηλαδή απώλεια μερικών χιλιάδων θέσεων εργασίας, σύντροφοι «εκφραστές της εργατιάς» .
3. Οι ΑΠΕ είναι επενδύσεις εντάσεως εργασίας και δημιουργούν περισσότερες θέσεις από αυτές των ορυκτών καυσίμων. Συνεπώς αν δεν επεκτείνουμε τις ΑΠΕ και απλώς κάνουμε αντικατάσταση των παλιών λιγνιτικών μονάδων με νέες, τότε μειώνουμε κι άλλο το σύνολο των θέσεων εργασίας στον τομέα της ενέργειας.
4. Καταβάλουμε επίσης τεράστια κονδύλια για να καλύψουμε το λεγόμενο «εξωτερικό κόστος» των ορυκτών καυσίμων, δηλαδή το κόστος των περιβαλλοντικών παρενεργειών. (Π.χ αυξημένο κόστος άντλησης και μεταφοράς των νερών λόγω καταστροφής των τοπικών πηγών, απώλεια εσόδων από καταστροφή παραγωγικής γης, κόστος ασφαλιστικών ταμείων λόγω πολλών περιβαλλοντικών ασθενειών). Το εξωτερικό κόστος για μεν τη λιγνιτική ηλεκτρική ενέργεια είναι μεγάλο (τουλάχιστον ίσο με το συμβατικό) και ανεβάζει το κόστος της λιγνιτικής κιλοβατώρας από 6 c€/KWh σε 12 c€/KWh περίπου. Για την αιολική κιλοβατώρα το εξωτερικό κόστος είναι μόλις 0,24 c€/KWh. Το κόστος αυτό, παρά τις διεθνείς τάσεις, η ΔΕΗ (και η Αριστερά) αρνείται πεισματικά να το αναγνωρίσει, γιατί θα καταρρεύσει αμέσως η θεωρία τους περί φτηνού λιγνίτη, καθώς και όλη η ιδεολογική σάλτσα που τον περιτυλίγει («εθνικό καύσιμο»). Όμως το κόστος αυτό σε πείσμα του λιγνιτικού λομπυ (τεχνικού και συνδικαλιστικού) υπάρχει. Μπορεί να μην το πληρώνει ο πολίτης ως καταναλωτής της ΔΕΗ, αλλά το πληρώνει ως φορολογούμενος για έργα αποκατάστασης εδαφών, αναπλήρωσης νερών που χάθηκαν, κλπ. Το πληρώνουν ιδιαίτερα οι κοινωνίες δίπλα στις καμινάδες, που χάνουν τους φυσικούς πόρους και την υγεία τους.
5. Καθυστερούμε σε τεχνολογική εξέλιξη. Η κατασκευή ανεμογεννητριών και φωτοβολταϊκών στοιχείων είναι πολύ πιο απλή τεχνολογία από ότι η εκείνη των ανθρακικών σταθμών. Η Ελλάδα θα μπορούσε να καθετοποιήσει την παραγωγή εξοπλισμού ΑΠΕ παράγοντας η ίδια ό,τι χρειάζεται αντί να το εισάγει. Οι Γερμανοί (με νομοσχέδιο των Πρασίνων) έκαναν αυτή την κίνηση στη χώρα τους και δημιούργησαν 220.000 πράσινες θέσεις εργασίας, τις οποίες «χωροθέτησαν» κατά προτεραιότητα στα ορυχεία που αποφάσισαν να κλείσουν. Εμείς αν περιμένουμε πότε θα κουνηθεί το Δημόσιο, θα συνεχίσουμε να εισάγουμε τον απαιτούμενο πράσινο ενεργειακό εξοπλισμό και να εξάγουμε πολύτιμο συνάλλαγμα και αντίστοιχες θέσεις εργασίας στη Γερμανία και αλλού. Θα συνεχίσουμε δηλαδή στο όνομα μιας παρωχημένης αριστερής συνθηματολογίας να δυσκολεύουμε τη ζωή του ελληνικού προλεταριάτου (επιστημονικού και εργατικού), για το οποίο κοπτόμαστε.
6. Και αν αυτά δεν πείθουν όσους συνεχίζουν να σκέπτονται με τον παραδοσιακό αριστερό τρόπο, υπάρχουν και τα επιχειρήματα μιας πραγματικά αριστερής Ηθικής και διεθνιστικής αλληλεγγύης. Όσο καθυστερούμε την ανάπτυξη των ΑΠΕ περιμένοντας το Δημόσιο να

αναλάβει τις ευθύνες του, τόσο υπονομεύουμε το μέλλον των επόμενων γενιών που καλούνται να επωμιστούν και να πληρώσουν το βαρύ φορτίο των κλιματικών αλλαγών. Επίσης συντελούμε στην αύξηση των περιβαλλοντικών προσφύγων (200.000.000), οι οποίοι χάνουν τους φυσικούς πόρους και αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους, ακολουθώντας το δρόμο της λαθρομετανάστευσης (που επίσης τον φράζουμε). Που είναι η αλληλεγγύη της Αριστεράς στις επόμενες γενιές και στους φτωχούς λαούς ;

Είναι φανερό λοιπόν ότι η συνθηματολογία περί δημόσιου τομέα ενέργειας δεν αρκεί για να βαφτίσει μια πολιτική ως αριστερή. Άλλο η διακήρυξη αρχών και άλλο η πολιτική εξειδίκευση τους. Όσο η Αριστερά θα συνθηματολογεί για το «δημόσιο συμφέρον» και θα περιμένει ακίνητη την ιδανική λύση, τόσο θα αυξάνει τα ελλείμματα βιωσιμότητας της ελληνικής οικονομίας και του πλανήτη, μπλοκάροντας τις φρέσκες δυνάμεις του κινήματος αλλά και υπονομεύοντας τους όρους διαβίωσης της εργατικής τάξης του μέλλοντος.

Αν λοιπόν μια ιδιωτική επένδυση στον τομέα των ΑΠΕ δίνει ένα κέρδος στον ιδιώτη 30%, ενώ η μετάθεση της στο απώτατο μέλλον υπό τη σκέπη του Δημοσίου, κοστίζει στην κοινωνία 150 % (λόγω ρύπανσης, προστίμων, εξωτερικού κόστους), τότε είναι πιο αριστερό να τη δεχτούμε ως ιδιωτική, παρά να την απορρίψουμε. Αυτό δεν σημαίνει ότι υποστέλλεται ο κύριος αγώνας που είναι η μαζική ένταξη στο δίκτυο μικρών αυτοπαραγωγών ενέργειας.

Κι ακόμη πιο αριστερό είναι να δώσουμε τη μάχη στον τοπικό Δήμο να την αναλάβει ο ίδιος ή έστω με σύμπραξη. Οι περισσότεροι Δήμοι «για να γλυτώσουν από τη φασαρία» αρκούνται σε ένα 3 % που δίνει ως νόμιμη προμήθεια ο ιδιώτης. Η Οικολογική Κίνηση Κοζάνης κατάφερε και ανέτρεψε απόφαση του Δήμου Βελβεντού να παραχωρήσει την κατασκευή ενός μικρού ΥΗΣ σε ιδιώτη, την οποία τελικά ανέλαβε ο Δήμος.

Ήταν η καλύτερη λύση. Η χειρότερη δεν θα ήταν να κατασκευάσει τον ΥΗΣ ο ιδιώτης, αλλά να μην γίνονταν ποτέ ο ΥΗΣ περιμένοντας τον δημόσιο Μεσσία.

Λ. Τσικριτζής

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΟΖΑΝΗΣ

[επιστροφή](#)

**Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: Μεγαλοεπενδυτές και μικροκαταναλωτές
Ο ΕΝΑΣ ΚΑΝΕΝΑΣ παίρνει συνέντευξη από τον ΓΙΑΝΝΗ ΑΓΙΑΝΝΗ**

Στην εφημερίδα "Οικολογική" δημοσιεύτηκε ένα κείμενο για τις ΑΠΕ, με τη μορφή μιας (φανταστικής;) συνέντευξης. Τα παραθέτουμε όπως το λάβαμε στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (3-2-2010).

Ακολουθεί κριτική από τον Δημήτρη Δαμάσκο, Διπλ. Μηχαν.μηχ.

.Ε.Κ. Κύριε Αγιάνη, ας πάμε κατευθείαν στην ουσία. Πώς είναι δυνατόν άνθρωποι που έχουν περιβαλλοντικές ευαισθησίες, να προβάλλουν τόσες αντιρρήσεις στην εγκατάσταση αιολικών πάρκων και υδροηλεκτρικών εργοστασίων;

Γ.Α. Για να σας απαντήσω κύριε Κανένα, χρειάζεται ολόκληρη κουβέντα. Εν ολίγοις όμως, μπορώ να σας πω ότι η εγκατάσταση των έργων ΑΠΕ ιδιαίτερα στην Ελλάδα αλλά όχι μόνο, με τον τρόπο που προωθείται, αποτελεί μια περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική τραγωδία, που πολλοί καταλαβαίνουν, αλλά λίγοι κουβεντιάζουν γι' αυτή. Είναι κάτι ανάλογο με το «Ισπανικό Μοντέλο» στον τουρισμό, και φέρνει προς αυτό που έγινε με τις πρώτες ανεμογεννήτριες της Δανίας. Πέφτουν τα μεγαλοσυμφέροντα, κάνουν φαραωνικά έργα αδιαφορώντας ουσιαστικά για το περιβαλλοντικό και κοινωνικό κόστος, και κοινομάνε αστρονομικά ποσά για 20-25 χρόνια. Και τώρα κοιτάν οι Ισπανοί να γκρεμίσουν τα τσιμεντένια μεγαθήρια που φτιάξαν πάνω στο κύμα, και οι Δανοί επιδοτούν την αποσυναρμολόγηση και μετεγκατάσταση ανεμογεννητριών που μπήκαν σε λάθος τοποθεσίες, ενοχλούσαν κοινότητες, προκαλούσαν αντιδράσεις τέλος πάντων. Ο κούκος αηδόνι και το μάρμαρο μαντέψτε ποιος το πληρώνει. Τα έργα ΑΠΕ πρέπει να γίνονται έτσι ώστε ο

κόσμος να τα θέλει κι όχι ν' αντιδρά, κι αφού εν τέλει εμείς τα πληρώνουμε και χρυσά μάλιστα, να γίνονται για το καλό όλης της κοινωνίας. Κι όχι μόνο για τις τσέπες ορισμένων.

Ε.Κ. Μας τα 'πατε μαζεμένα κύριε Αγιάννη, ας τα πάρουμε ένα-ένα. Κατ' αρχήν συμφωνείτε ότι ο άνθρωπος φταίει για την κλιματική αλλαγή, και ότι οφείλουμε να κάνουμε κάτι γι' αυτό γρήγορα;

Γ.Α. Φυσικά και συμφωνώ. Αλλά τέτοιου είδους γιγαντιαίες τσαπατσουλοδουλειές όπως η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα, πέρα από την τεράστια περιβαλλοντική ζημιά που προκαλούν, δεσμεύουν και κοινωνικούς ουσιαστικά πόρους που θα μπορούσαν να επενδυθούν πολύ σοφότερα, με πολλαπλά και διαχεόμενα σ' όλο τον κόσμο οφέλη.

Ε.Κ. Και πάλι θέσατε πολλά ζητήματα μαζί. Πείτε μας πρώτα γιατί αποκαλείτε τα έργα ΑΠΕ «γιγαντιαίες τσαπατσουλοδουλειές»;

Γ.Α. Σας ζητώ συγγνώμη κύριε Κανένα μου, αλλά έτσι όπως έχουμε διαμορφώσει τον κόσμο μας, το Περιβάλλον, η Κοινωνία και η Οικονομία αλληλοεπηρεάζονται τόσο, που αποτελούν ουσιαστικά ένα σύστημα με πάρα πολλές παραμέτρους. Αναγκαστικά κάποιες απαντήσεις στις ερωτήσεις σας θα είναι σύνθετες και κάπως μακροσκελείς.

«Γιγαντιαίες τσαπατσουλοδουλειές» λοιπόν: Οι μεγάλες ανεμογεννήτριες - που δεν έχουν σημαντικές διαφορές στις διαστάσεις από τις μικρότερες - προσεγγίζουν τα 150 μέτρα ύψος, και το πτερύγιό τους είναι αδιαίρετο και έχει μήκος 45 μέτρα. Για να αποκτήσετε καλύτερη αντίληψη των μεγεθών συγκρίνετέ τα με μια πολυκατοικία: Κάθε όροφος έχει ύψος περίπου 3,5 μέτρα. Το συνολικό ύψος μιας ανεμογεννήτριας λοιπόν μπορεί να συγκριθεί με το ύψος μιας πολυκατοικίας 40 ορόφων, ενώ το ύψος μόνο του πτερυγίου, το οποίο πρέπει να μεταφέρεται ενιαίο, είναι συγκρίσιμο με το ύψος μιας οικοδομής 12 ορόφων. Ένα «Αιολικό Πάρκο» αποτελείται από μια συστοιχία τέτοιων κατασκευών, και συνοδεύεται από έργα όπως κάποιες δεκάδες πυλώνες υψηλής τάσης και υποσταθμούς ανύψωσης. Επιπλέον όπως καταλαβαίνετε, η μεταφορά τόσο μεγάλων αντικειμένων όσο το πτερύγιο των ανεμογεννητριών, απαιτεί τη διάνοιξη τεράστιων δρόμων σε δύσκολο ανάγλυφο. Πίσω από την εγκατάσταση ενός «Αιολικού Πάρκου» σε μια ορεινή ράχη της Ελλάδας, κρύβεται η εγκατάσταση μιας συστοιχίας θηριωδών ανεμοηλεκτρικών εργοστασίων και η εκτεταμένη ανεπανόρθωτη αλλοίωση του ορεινού παραδοσιακού τοπίου! Κι όλ' αυτά με κόστος δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ!

Όσο για τα υδροηλεκτρικά, εν συντομία γιατί σας κούρασα, η εγκατάστασή τους συνεπάγεται την καταστροφή της κοίτης των ορεινών ρεμάτων σε μήκος συνήθως πολλών χιλιομέτρων.

Ε.Κ. Παρακαλώ, θα ήταν χρήσιμο να μας δώσετε μια εικόνα για τα μικρά υδροηλεκτρικά έργα. Και κατόπιν να μας εξηγήσετε γιατί χρησιμοποιήσατε τον όρο «τσαπατσουλοδουλειές».

Γ.Α. Καλώς λοιπόν. Για την εκμετάλλευση του ορεινού υδροηλεκτρικού δυναμικού η πρακτική είναι η εξής: Σε ένα σημείο του ορεινού ρέματος δεσμεύεται μια ποσότητα νερού. Το νερό αυτό οδηγείται σ' ένα άλλο σημείο της κοίτης χαμηλότερα μέσω ενός κατάλληλα τοποθετημένου αγωγού, ώστε να παραχθεί εκεί ηλεκτρική ενέργεια. Αν ως κοινωνία έχουμε την παραμικρή ευαισθησία για τη διατήρηση ουσιαστικά παρθένων, ανέγγιχτων από τον άνθρωπο και εξαιρετικά όμορφων οικοσυστημάτων, όπως είναι τα ελληνικά ορεινά ρέματα, πρέπει να προσέξουμε ιδιαίτερα δύο παραμέτρους: Τον τρόπο που θα τοποθετηθεί ο αγωγός προσαγωγής του νερού, και την ποσότητα της φυσικής παροχής του ρέματος που θα ρέει ελεύθερα στη φυσική κοίτη.

Φανταστείτε λοιπόν τι συμβαίνει όταν σε τέτοια οικοσυστήματα στην Ελλάδα, μπουλντόζες μπαίνουν μέσα στην κοίτη, δίπλα στην κοίτη ή όπου βολεύει τέλος πάντων, φτιάχνοντας δρόμους για να περάσουν τα τριαξονικά φορτηγά με τους εξάμετρους σωλήνες του αγωγού, τους γερανούς που θα τους ξεφορτώσουν και τους εκσκαφείς που θα τους παραχώσουν όπου βολεύει περισσότερο! Και το αστείο ποιο είναι; Ο καθένας ξέρει ότι τα ορεινά ρέματα, στην Ελλάδα το καλοκαίρι έχουν ελάχιστο νερό έτσι δεν είναι; Η Ελληνική πολιτεία θεωρεί ότι σε κάθε περίπτωση μόνο το 30% αυτού του ελάχιστου καλοκαιρινού νερού είναι απαραίτητο για την κάλυψη των αναγκών του ρέματος ως οικοσυστήματος. Το υπόλοιπο είναι προς εκμετάλλευση. Αν δηλαδή καθ'

όλη τη διάρκεια του χρόνου, ρέει στη φυσική κοίτη ενός ρέματος ένα μικρό κλάσμα της καλοκαιρινής παροχής του, έχουμε την απαιτούμενη «οικολογική παροχή» και όλα είναι μέλι γάλα! Κι όλ' αυτά σε οικοσυστήματα που είναι φυσικά προσαρμοσμένα όχι μόνο σε πολύ μεγαλύτερες παροχές νερού, αλλά και σε μεγάλες αυξομειώσεις της παροχής, ενώ σ' αυτά διαβιούν και είδη προστατευόμενα από την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία!

Ε.Κ. Μ' αφού γίνονται μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων...

Γ.Α. Μωρέ γίνονται αλλά πως γίνονται... Μπας και ξέρεις ποιος αναθέτει και πληρώνει τις μελέτες αυτές; Οι ίδιοι οι επενδυτές! Έρχονται κάποιοι επενδυτές σ' εμένα ας πούμε που έχω μελετητικό γραφείο και μου λένε να κάνω την Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για το τάδε έργο... Με φαντάζεσαι να τους απαντώ ότι το έργο αυτό δεν μπορεί να γίνει γιατί προκαλεί οικολογική καταστροφή ή έστω να τους βάζω προϋποθέσεις που κάνουν την επένδυση λιγότερο προσοδοφόρα; Δε θα σταθώ στην πιάτσα ούτε δευτερόλεπτο... Και στο κάτω-κάτω κι αν γράψω μπαρούφες, κι αν κάνω copy-paste θα πάθω τίποτα; Θα το ελέγξει κανείς;

Ε.Κ. Κι οι υπηρεσίες;

Γ.Α. Οι υπηρεσίες ... Οι περισσότερες, όσο περίεργο κι αν ακούγεται, δεν έχουν ούτε αρκετό ούτε σωστά καταρτισμένο προσωπικό για να επεξεργαστούν βουνά μελετών για ΑΠΕ ... Ποιος υπάλληλος πηγαίνει στο βουνό για να διαπιστώσει αν οι μελέτες ευσταθούν; Ποια υπηρεσία είναι σε θέση να ελέγξει αν τα έργα γίνονται σύμφωνα με τη μελέτη; Κι όταν λειτουργήσει το έργο, ας πούμε το υδροηλεκτρικό, υπάρχει κάποιος που να ελέγχει αν λειτουργεί σύμφωνα με τις προδιαγραφές; Κι όταν ακόμη κάποιοι υπάλληλοι προσπαθούν να κάνουν σωστή δουλειά, τρώνε κατακέφαλα από τους πολιτικούς ή καρεκλοκένταυρους προϊσταμένους διότι εμποδίζουν τις «επενδύσεις» και την «ανάπτυξη», βαφτίζονται «καταραμένη γραφειοκρατία», και ή συμμορφώνονται και ξεπετάνε τις μελέτες χωρίς πολλά πολλά, ή αλλάζουν πόστο. Τόσο απλά!

Ε.Κ. Αυτά λοιπόν εννοείτε «τσαπατσουλοδουλειές».

Γ.Α. Αυτά κι άλλα πολλά. Κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα: Το χωροταξικό για τις ΑΠΕ είναι ένα τερατούργημα που δεν λαμβάνει μέριμνα για την προστασία του πολιτισμού και του τοπίου στην Ελληνική ύπαιθρο, υπονομεύει την τουριστική ανάπτυξη ολόκληρων περιοχών, και στη διαμόρφωσή του δεν είχαν συμμετοχή οι τοπικές κοινωνίες. Γίνονται και εγκρίνονται στο πιτς φυτίλι σχέδια διαχείρισης ολόκληρων λεκανών απορροής ποταμών ώστε να μεταφερθεί νερό από τη μια λεκάνη στην άλλη. Τεράστια έργα προωθούνται χωρίς να έχουν προηγηθεί η επιστημονική παρακολούθηση κίριων παραμέτρων των οικοσυστημάτων για ένα ελάχιστο βάθος χρόνου. Και πολλά άλλα φυσικά.

Ε.Κ. Μα κύριε Αγιάνη δε μπορεί η εγκατάσταση έργων ΑΠΕ να είναι συμβατή με την τουριστική ανάπτυξη;

Γ.Α. Έτσι όπως προωθείται στην Ελλάδα όχι. Φαντάζεστε την Τοσκάνη ή τον Μέλανα Δρυμό γεμάτους ανεμογεννήτριες; Εμείς αυτό πάμε να κάνουμε σε ανάλογα Ελληνικά τοπία. Εδώ κουβεντιάζουμε για το αν θα καταντήσουμε τα αιγαιοπελαγίτικα νησιά σαν σκαντζόχοιρους! Μπείτε στο qualitynet.gr και δείτε πως εξελίχθηκε η κατάσταση στην Δανία. Τώρα τις ξηλώνουν τις ανεμογεννήτριες που 'βάλαν λάθος. Κι επιπλέον τι μανία είναι αυτή με τις ανεμογεννήτριες και τα υδροηλεκτρικά; Ο ήλιος μας ζεσταίνει, τον ήλιο πρέπει να εκμεταλλευτούμε και στην Ελλάδα έχουμε μπόλικο!

Ε.Κ. Πάντως κύριε Αγιάνη μου με την εγκατάσταση ΑΠΕ όντως δημιουργούνται θέσεις εργασίας και ανάπτυξη.

Γ.Α. Εκτός από την περίοδο που κατασκευάζονται τα έργα αυτά κύριε Κανένα μου πόσες θέσεις εργασίας δημιουργούνται; Δύο για τους φύλακες και από μισή για το συντηρητή και το λογιστή; Οι ανεμογεννήτριες και όλος ο εξοπλισμός στο εξωτερικό γίνονται κι έρχονται εδώ πακέτο! Κι όσο για την ανάπτυξη, που πάει όλη αυτή η ανάπτυξη; Μήπως στις τσέπες ελάχιστων που πετάνε και κίνα

κόκαλο στους δικούς τους; Κι υπάρχει πάντα και το παράδειγμα της Ισπανίας. Οι Ισπανοί έχουν ήδη δώσει ένα σκασμό λεφτά για γιγάντια έργα ΑΠΕ κι έχουν 20% ανεργία. Αυτός ο τρόπος «πράσινης ανάπτυξης» πιο πιθανό είναι να αυξήσει την ανεργία παρά να τη μειώσει!

Ε.Κ. Κύριε Αγιάννη πολύ τραγικά μας τα παρουσιάζετε... Μήπως υπερβάλλετε λίγο;

Γ.Α. Σκεφτείτε αυτά που θα σας πω κύριε Κανένα μου κι αποφασίστε εσείς αν υπερβάλλω: Στην Ελλαδίτσα ζούμε όλοι και το 'χουμε δει το έργο. Όποτε ανοίγει ένα τσουβάλι με λεφτά όπως οι Ολυμπιακοί, τα μεγάλα έργα, ή τα πακέτα κι οι χοντρές επιδοτήσεις απ' την Ευρώπη, πέφτουν κατ' ευθείαν απάνω οι γύπες και τα κοράκια, και μέχρι να καταλάβει ο λαός τι γίνεται, μένουν μόνο τα κόκαλα να γλύψει. Τέτοια πράγματα στην Ελλάδα γίνονται πρωτίστως για να ωφεληθούν οι τσέπες ορισμένων και δευτερευόντως για το κοινό καλό. Γι' αυτό και μας κοστίζει ο κούκος αηδόνι κάθε φορά! Ε, στην περίπτωση των ΑΠΕ, επειδή όντως η κλιματική αλλαγή συμβαίνει και πρέπει να αντιμετωπιστεί, δεν ανοίγει μόνο ένα τσουβάλι με λεφτά, αλλά το θησαυροφυλάκιο του Σκρούτζ! Για όποιον προλάβει η κονόμα είναι εξασφαλισμένη για πολλά-πολλά χρόνια!

Ε.Κ. Κι αν είναι έτσι γιατί δεν υπάρχει καθολική αντίδραση από την κοινωνία;

Γ.Α. Γιατί η κοινωνία συνήθως δεν έχει ούτε γρήγορη αντίληψη ούτε καλά αντανακλαστικά. Αντιλαμβάνεται ότι κάτι δεν πάει καλά, αλλά δυσκολεύεται να συγκεκριμενοποιήσει στόχους και να δράσει συντονισμένα. Πάρτε το παράδειγμα (ευρύτερο από μας βέβαια) των βιοκαυσίμων. Για χρόνια οι περιβαλλοντικές οργανώσεις απαιτούσαν την παραγωγή βιοκαυσίμων. Αυτό το εκμεταλλεύτηκαν ορισμένοι και δημιούργησαν μια αγορά βιοκαυσίμων, η οποία όμως και αμφίβολο είναι κατά πόσο συνεισφέρει θετικά στο ισοζύγιο διοξειδίου, και είναι υπεύθυνη για την εκτόξευση της τιμής των τροφίμων, καταδικάζοντας εκατοντάδες εκατομμύρια ανθρώπους σε μεγαλύτερη πείνα και εξαθλίωση. Η κοινωνία δεν μπορούσε να καταλάβει εξ' αρχής ότι αν η ανθρώπινη τροφή δεσμευθεί στην παραγωγή ενέργειας θα πεθάνει κόσμος από πείνα; Και όμως δεν αντέδρασε.

Κάτι ανάλογο γίνεται και τώρα κύριε Κανένα μου! Υπονιαζόμαστε ότι αυτό που πάει να γίνει είναι λάθος, αλλά εξ' αιτίας αμφιβολιών, βαρεμάρας ή αίσθησης αδυναμίας δεν αντιδρούμε! Και μη με ρωτήσετε τι κάνουν οι εφημερίδες οι δημοσιογράφοι και τα ΜΜΕ. Κατασκευαστικές και ΜΜΕ ενώνονται στην κορυφή της πυραμίδας του συστήματος. Δε θα μου φαίνονταν παράξενο οι μεγαλοδημοσιογράφοι με τα μεγάλα πορτοφόλια που κανονίζουν την ενημέρωσή μας να επενδύουν σε ανεμογεννήτριες! Σε κάθε περίπτωση πάντως δε μπορούν να πάνε κόντρα στα αφεντικά τους. Όπως και στη περίπτωση της γρίπης. Τ' αφεντικά τους είπαν να σπείρουν τον πανικό για να εμβολιαστεί ο κόσμος μαζικά και φέτος και του χρόνου και του παραχρόνου... και να κονομάν οι φαρμακευτικές, τ' αφεντικά τους λένε και τώρα πώς να πλασάρουν το θέμα ώστε να πληρώσει ο κόσμος για τις ανεμογεννήτριες και τα υδροηλεκτρικά, και να κονομάνε οι κατασκευαστικές για δεκαετίες.

Ε.Κ. Μα κύριε Αγιάννη, εσείς μόνος σας είπατε ότι η κλιματική αλλαγή πρέπει να αντιμετωπιστεί. Μήπως το προωθούμενο μοντέλο είναι όντως ο μόνος τρόπος;

Γ.Α. Το μόνο σίγουρο είναι ότι είναι πολύ καλός τρόπος για να γίνουν οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι. Όλος ο κόσμος θα πληρώσει την εξωφρενική και εξασφαλισμένη κερδοφορία των αιολικών και των υδροηλεκτρικών, η οποία θα διοχετευτεί σε συγκεκριμένες τσέπες. Κι η Ελληνική πολιτεία επιδοτεί φυσικά γενναιόδωρα τα έργα αυτά με ευρωπαϊκά χρήματα!

Εδώ και κάποια χρόνια κύριε Κανένα, το σύστημα που μας διαφεντεύει, καλλιεργεί το έδαφος ώστε να γεμίσει η πατρίδα μας ανεμογεννήτριες και υδροηλεκτρικά. Και ταυτόχρονα γίνεται συστηματική προσπάθεια να αποκλειστεί η ευρεία κοινωνία από την «πράσινη ανάπτυξη», ή να ξεγελαστεί με κάνα ξεροκόμματο όπως η αλλαγή κλιματιστικών και η αλλαγή κουφωμάτων στα παλιά σπίτια. Νομίζετε ότι είναι τυχαίο το ότι μέχρι πρόσφατα δε μπορούσε κάποιος να έχει φωτοβολταϊκά στο σπίτι του; Και τι πα να πεί ένα φωτοβολταϊκό σύστημα ανά οικοδομή; Πρέπει να μπουν όσα χωράνε και να συνδυαστούν με πράσινες στέγες! Τι πα να πει επιδοτούμε αλλαγή

κουφωμάτων και καυστήρων στα σπίτια με άδεια πριν το '80; Πρέπει να θερμομονωθούν και να αναβαθμιστούν ενεργειακά όλα τα σπίτια, ανάλογα με τις ανάγκες τους, και η επιδότηση που θα λάβουν να αυξάνεται όσο μειώνεται το οικογενειακό εισόδημα!

Ε.Κ. Δηλαδή εσείς πιστεύετε ότι υπάρχει εναλλακτική;

Γ.Α. Είμαι απόλυτα σίγουρος γι' αυτό. Στην Ελλάδα συμβαίνει απίστευτη σπατάλη ενέργειας και τα κτήριά μας είναι κατ' εξοχήν υπεύθυνα γι' αυτή τη σπατάλη. Ως αποτέλεσμα επιβαρύνεται πάρα πολύ ο οικογενειακός προϋπολογισμός. Εκεί πρέπει να εστιάσουμε σε πρώτη φάση και όχι στο να καταστρέψουμε την ελληνική ύπαιθρο! Όλα αυτά τα χρήματα που μας λένε ότι είναι διαθέσιμα για «πράσινες επενδύσεις» να κατευθυνθούν στις πόλεις, ώστε να δουλέψει κι ο κόσμος. Αντί να δίνουμε τα βουνά και τα ρέματα της πατρίδας μας βορά στα κερδοσκοπικά κεφάλαια, να τους παραχωρήσουμε τις στέγες και τις προσόψεις των δημοσίων κτηρίων ώστε να τοποθετηθούν φωτοβολταϊκά και να πρασινίσουν οι στέγες! Τα σπίτια μας πρέπει να θερμομονωθούν οι ταράτσες μας να πρασινίσουν και να γεμίσουν φωτοβολταϊκά, και οι λέβητες να αλλαχθούν. Και φυσικά η πηγή ενέργειας που χρησιμοποιούμε για θέρμανση δεν μπορεί να είναι για πολύ ακόμα το πετρέλαιο. Στη Δανία εδώ και χρόνια χρησιμοποιείται η βιομάζα για τη θέρμανση των κτηρίων.

Ε.Κ. Μα πριν από λίγο αναφερθήκατε αρνητικά στην παραγωγή βιοκαυσίμων...

Γ.Α. Δεν είναι το ίδιο πράγμα. Εγώ δε μιλώ για μετατροπή της ανθρώπινης τροφής σε καύσιμο. Η βιομάζα μπορεί να παραχθεί από ενεργειακά φυτά στη θέση του καπνού και του βαμβακιού. Τα ενεργειακά φυτά μετατρέπονται σε μικρά τουβλάκια, τις πελλέτες, και τροφοδοτούν καυστήρες βιομάζας. Κι αν βάλουμε τη βιομάζα στο ενεργειακό μίγμα μας θα λυθούν και πολλά προβλήματα των αγροτών. Το μόνο μειονέκτημα της καλλιέργειας ενεργειακών φυτών είναι ότι χρειάζονται λιγότερο νερό και λιγότερα χημικά. Καταλαβαίνετε τι σημαίνει αυτό; Υπονομεύεται η εκτροφή του Αχελώου και η κερδοφορία των εταιριών λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων! Εκτός από τους μεγαλοκατασκευαστές και τους έμπορους αγροχημικών, όλοι οι υπόλοιποι μόνο όφελος μπορούμε να έχουμε από την καλλιέργεια βιομάζας. Είναι πολύ φθηνότερη ανά θερμίδα σε σχέση με το πετρέλαιο, στο ισοζύγιο του διοξειδίου αποτελεί παθητικό, και προσφέρει φως στο τούνελ για τον αγροτικό κόσμο της πατρίδας μας.

Ε.Κ. Δηλαδή προτείνετε θερμομόνωση, φωτοβολταϊκά και πράσινες στέγες στις πόλεις, και θέρμανση των κτηρίων με βιομάζα;

Α.Γ. Ακριβώς. Η ευθύνη για την κλιματική αλλαγή και το όφελος από την ανάσχεσή της πρέπει να καταμεριστεί σ' όλη την κοινωνία. Είναι μεγάλη ευκαιρία να βελτιώσουμε την ποιότητα ζωής μας και να έχουμε συλλογικό οικονομικό όφελος. Φαντάζεστε πόσες θέσεις εργασίας θα δημιουργηθούν έτσι, και τι ανακούφιση θα είναι για όλους μας αν περιορίσουμε το κόστος της θέρμανσής μας; Κι αφού οι Δανοί το κάναν γιατί εμείς δεν μπορούμε;

Ε.Κ. Κι όσο αφορά τα αιολικά και τα υδροηλεκτρικά; Τα απορρίπτετε εντελώς;

Γ.Α. Σίγουρα αντιδρώ σ' αυτή την προεούρα να εγκαταστήσουμε παντού αιολικά και υδροηλεκτρικά, τη στιγμή που γνωρίζουμε ότι έτσι όπως τα κάνουμε βλάπτουν και δεν ωφελούν. Και είναι απαράδεκτο να υπονομεύουμε την τουριστική ανάπτυξη ολόκληρων περιοχών, καταστρέφοντας το παραδοσιακό μας τοπίο, τον πολιτισμό μας ουσιαστικά, την παρακαταθήκη μας για ένα καλύτερο αύριο! Να ασχοληθούμε με τις πόλεις μας και τα εργοστάσιά μας και ν' αφήσουμε ήσυχα τα ρέματα και τα βουνά μας! Τα υδροηλεκτρικά έτσι όπως γίνονται δεν έχουν καμία θέση σε παρθένα και πανέμορφα οικοσυστήματα. Και οι ανεμογεννήτριες θα 'πρεπε να μπαίνουν μόνο σε βιομηχανικές περιοχές! Κι όποιος θέλει στην ελληνική ύπαιθρο ανεμογεννήτρια μεγαλύτερη απ' αυτή που εξυπηρετεί ένα μικρό οικισμό, να τη βάλει στη γνωστή οπή του σώματός του! Επιτέλους, είμαστε αντιμέτωποι με περιβαλλοντική κοινωνική και οικονομική κρίση! Αυτό τον πακτωλό χρημάτων που θα αναγκαστούμε να πληρώσουμε ως τον επενδύσουμε σοφά για το καλό όλων σε βάθος χρόνου!

Ε.Κ. Μάλιστα... Κύριε Αγιάννη ευχαριστώ για το χρόνο σας. Οι απόψεις σας είναι αν μη τι άλλο ενδιαφέρουσες.

Γ.Α. Εγώ σας ευχαριστώ κύριε Κανένα. Στη διάθεσή σας όποτε το επιθυμείτε.

Προς
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ Εφημερίδα,

Η φανταστική συνέντευξη του Γιάννη Αγιάννη στον κ. Κανένα ήταν η καλύτερη περιγραφή - ανάλυση που έχω διαβάσει για το ενεργειακό στην χώρα μας.
Σας ευχαριστώ ειλικρινά για αυτό..... δώσατε μεγάλο κουράγιο και σε εμένα αλλά και σε πολλούς άλλους που έχουν κουραστεί από τις ορδές εντεταλμένων-προπαγανδιστών κονδυλοφόρων του συστήματος που πρέπει να εμποδίσουμε, οι οποίοι μάλιστα τώρα τελευταία φαίνεται να είναι και στελέχη των "μεγάλων" οικολογικών οργανώσεων.

Μια μικρή προσθήκη θα κάνω που δίνει και την ποσοτική διάσταση και της λύσης καθιστώντας παράλληλα προφανή την απάτη γύρω από το ενεργειακό στην χώρα μας :

(Α) 1 μ2 φωτοβολταϊκού παράγει στην χώρα μας κατά μέσο (ετήσιο) όρο 1 KWH.

(Β) 1 >> >> κοστίζει σήμερα 700 euro (περίπου)

(Γ) 5 KWH χρειάζονται ανά κάτοικο ημερησίως (περίπου)

δηλαδή θα έφταναν ανά κάτοικο 5 μ2 στην στέγη του αξίας (say) 3.500 euro πράγμα που θα τού έδινε εισόδημα 75 euro τον μήνα.

(50 μ2 = 750 euro/ μήνα.....100μ2 = 1.500 euro/μήνα).

Δεν το κάνει διότι έχει απέναντί του έναν νόμο και ένα επερχόμενο νομοσχέδιο που τα "μπερδεύει" και , το σημαντικότερο - "αποτελεσματικότερο", δεν τον επιδοτεί.....επιδοτεί όμως με + 50% τους μεγαλοεπενδυτές μα τα κάθε είδους πάρκα (κυρίως αιολικά) με αμφίβολη συμμετοχή στην λύση αλλά με σίγουρη και μεγάλη υποβάθμιση του περιβάλλοντος εφαρμογής τους.....αλλά αυτά τα λέτε πολύ καλύτερα εσείς στην "συνέντευξη".

Ευχαριστώ και πάλι.

Με εκτίμηση
Δημήτρης Δαμάσκος
Διπλ. Μηχαν.μηχ.

επιστροφή

Εκτροπή Αχελώου και αστυνομικές πρακτικές

Τα βάσανα των αγωνιζόμενων Μεσοχωριτών δεν έχουν τελειωμό. Όσο πλησιάζει και το όποιο "τέλος" της υπόθεσης, φαίνεται ότι τόσο θα πολλαπλασιάζονται και οι επιθέσεις από κάθε είδους μηχανισμούς. Τι έγινε;

Σας θυμίζω ότι από την άνοιξη του 2009 οι κάτοικοι αντισταθήκαμε στην κτηματογράφηση του χωριού με στόχο να μην επιτρέψουμε στην πράξη την εφαρμογή του ν 3734/2009 που εμείς θεωρούμε αντισυνταγματικό και για αυτό προσφύγαμε και στο ΣτΕ. Στις 17 Μαρτίου 2009, συγκεντρωθήκαμε στην είσοδο του Χωριού και εμποδίσσαμε το κτηματογραφικό συνεργείο το οποίο με συνοδεία περιπολικού επιχείρησε να μπει στο Χωριό. Η πράξη μας αυτή αν και ήτανε απόλυτα ειρηνική και δικαιολογημένη, προκάλεσε την αυτεπάγγελτη ??? μήνυση από την αστυνομία – εμείς γνωρίζουμε ότι δεν ήταν και τόσο "αυτεπάγγελτη" μιας και κάποιοι "μεσοχωρίτες" πίεσαν για αυτό- στα πλαίσια της οποίας άρχισε από το καλοκαίρι η προανακριτική διαδικασία.

Στα πλαίσια λοιπόν αυτής της διαδικασίας την περασμένη Κυριακή 31 Ιανουαρίου, εμφανίστηκε στο χωριό περιπολικό της αστυνομίας με δύο ένστολους αστυνομικούς οι οποίοι περίμεναν να τελειώσει η λειτουργία στην Εκκλησία και να βγει ο κόσμος έξω. Έτσι με μια λίστα ονομάτων ανά χείρας φώναζαν ονόματα κατοίκων να μπουν σε καφενείο του Χωριού. Εκεί, μπροστά σε άλλους θαμώνες του καφενείου τους ζήτησαν να καταθέσουν για το συγκεκριμένο θέμα. Σε δεύτερο καφενείο μάλιστα σήκωσαν ανθρώπους από το κυριακάτικο τραπέζι της τράπουλας για να τους πάρουν κατάθεση ενώπιον όλων στο διπλανό τραπέζι. Μιλάμε πάντα για άνδρες και γυναίκες, ...κάποιοι είναι και πάνω από 80 ετών !!!...

Είναι φανερό ότι η διαδικασία είναι καθ' ολοκληρία παράτυπη και παράνομη. Παραβιάστηκαν θεμελιώδη ατομικά και ανθρώπινα δικαιώματα που ο νομικός μας πολιτισμός αλλά και η παράδοση μας προβλέπουν. Δηλαδή: Το απόρρητο της διαδικασίας, το δικαίωμα στην νομική υποστήριξη και συμβουλή, και καμία ντουζίνα δικαιώματα ακόμα...

Κυρίως όμως αυτό που ενόχλησε πάρα πολύ τους αγωνιζόμενους κατοίκους είναι η διαπόμπευση τους μπροστά στους συγχωριανούς... Εκτιμούμε ότι αυτή η διαδικασία δεν οφείλετε στην προχειρότητα και στην αμέλεια των αστυνομικών, αλλά σε ένα οργανωμένο σχέδιο να τρομοκρατηθούν αλλά κυρίως να κατασυκοφαντηθούν οι κάτοικοι – και κυρίως οι ηλικιωμένοι – που αντιστέκονται ακόμη. Δύο στοιχεία που πιστοποιούν τον παραπάνω ισχυρισμό: Πρώτον. Η αστυνομία έκανε μια κατάφωρη διάκριση. Τους μάρτυρες “κατηγορίας” τους κάλεσε με την νόμιμη και τυπική διαδικασία, δηλαδή με κλήση στην διάρκεια του καλοκαιριού.. Τους “κατηγορούμενους” που στην προανακριτική διαδικασία έχουν από τον νόμο περισσότερα δικαιώματα τους τσουβάλιασε δημόσια και αιφνιδιαστικά Κυριακάτικα και μέσα στο καταχείμωνο... . Δεύτερον. Κάποιοι κάτοικοι που ανήκουν στην σ αυτούς που διακαώς επιθυμούν να τελειώσει το έργο, γνώριζαν για την επικείμενη επίσκεψη μέρες πριν...

Διαμηνύουμε προς κάθε κατεύθυνση: Δεν μας πτοεί τίποτα. Αντίθετα, τέτοιες ενέργειες δυναμώνουν ακόμη περισσότερο το αγώνα μας. Όλοι όσοι μεθόδευσαν και υλοποίησαν αυτή την κατάπτυστη διαδικασία θα πάρουν άμεσα και ηχηρά την απάντηση που τους αρμόζει.

Γιώργος Χονδρός

επιστροφή

Ενέργεια Μηδενικού Σημείου

...Για να σταματήσει η επικείμενη κατάρρευση του παγκόσμιου κλίματος, το μεγαλύτερο μέρος των αποθεμάτων άνθρακα, πετρελαίου και φυσικού αερίου πρέπει να κατακρατηθούν στο υπέδαφος, πράγμα που σημαίνει πως πρέπει να στραφούμε επειγόντως σε καθαρές και ανεξάντλητες πηγές ενέργειας, όπως στην **Ενέργεια Μηδενικού Σημείου** (ZPE = Zero Point Energy).

Η Ενέργεια Μηδενικού Σημείου δεν αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως είναι η ηλιακή θερμότητα, η ενέργεια από τα φωτοβολταϊκά τόξα, η αιολική ενέργεια, η καύση των απορριμμάτων, η χρήση βιομάζας, η γεωθερμική ενέργεια. Η Ενέργεια Μηδενικού Σημείου είναι άφθονη, φθηνή και καθαρή ενέργεια, που μπορεί να **αντληθεί από το κβαντικό κενό με τη μορφή θερμότητας ή ηλεκτρισμού.**

Οι επιστήμονες μας διαβεβαιώνουν ότι πλέουμε μέσα σε έναν **ωκεανό ενέργειας**. Η πλήρης ενεργειακή αυτονομία δεν είναι ένα άπιαστο όνειρο, αλλά μια απλή αρχή που μπορεί να επιτευχθεί από τον οποιονδήποτε. Η ενεργειακή απελευθέρωση από κάθε είδους μονοπωλιακά συμφέροντα θα αποτελέσει τη βάση της πραγματικής δημοκρατίας. Όσο ο άνθρωπος καθυστερεί

και δεν εκμεταλλεύεται τον ενεργειακό ωκεανό που τον περιβάλλει, θα παραμείνει σκλάβος, παγιδευμένος σε βρώμικες και αναποτελεσματικές ενεργειακές τεχνολογίες.

Η Ενέργεια Μηδενικού Σημείου (ZPE=Zero Point Energy), ή η ενέργεια διακύμανσης του κενού είναι όροι που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν τις τυχαίες ηλεκτρομαγνητικές ταλαντώσεις που απομένουν σε ένα κενό μετά από την απομάκρυνση όλης της άλλης ενέργειας. Εάν απομακρύνουμε όλη την ενέργεια από ένα χώρο, βγάλουμε έξω όλη την ύλη, όλη τη θερμότητα, όλο το φως...τα πάντα θα ανακαλύψουμε ότι απομένει ακόμα κάποια ενέργεια.

Ένας τρόπος για να το εξηγήσουμε αυτό είναι με την αρχή της αβεβαιότητας της κβαντικής φυσικής που υπονοεί ότι είναι αδύνατον να έχουμε μια κατάσταση απολύτως μηδενικής ενεργείας.

Η ίδια συνθήκη ισχύει και για τα κύματα του φωτός στο χώρο. Για κάθε δυνατό χρώμα (συχνότητα) φωτός, που περιλαμβάνει και τα χρώματα που δεν μπορούμε να δούμε, υπάρχει μια μη μηδενική ποσότητα αυτού του φωτός. Προσθέστε την ενέργεια για όλες αυτές τις διαφορετικές συχνότητες φωτός και το ποσό της ενέργειας σε ένα δοσμένο χώρο είναι τόσο τεράστιο που σαστίζει το νου, κυμαινόμενο ανάμεσα στα 10^{36} μέχρι 10^{70} Joules/m³.

Με απλούς όρους έχει ειπωθεί ότι υπάρχει αρκετή ενέργεια στον όγκο μιας κούπας καφέ για να εξατμίσουμε όλους τους ωκεανούς της γης! Για ένα διάστημα πολλοί φυσικοί δύσκολα μπορούσαν να δεχθούν αυτή την ιδέα. Σήμερα η ενέργεια αυτή είναι ευρέως αποδεκτή.

Η ενέργεια μηδενικού σημείου προβλέφθηκε για πρώτη φορά το 1948 και έχει συνδεθεί με ένα αριθμό πειραματικών παρατηρήσεων. Τα παραδείγματα αυτά περιλαμβάνουν το Φαινόμενο Casimir, τις δυνάμεις Van der Waals, τη Μετατόπιση Lamb-Retherfordt, εξηγήσεις του φάσματος ακτινοβολίας του μέλανος σώματος του Planck, τη σταθερότητα της βασικής κατάστασης του ατόμου του υδρογόνου από την κατάρρευση λόγω ακτινοβολίας και την επίδραση των κοιλοτήτων Casimir για να απαγορεύσουμε ή να αυξήσουμε την αυθόρμητη εκπομπή ακτινοβολίας από διεγερμένα άτομα.

Φανταστείτε μια συσκευή μικρού μεγέθους που θα παράγει όλη την ποσότητα του ηλεκτρισμού που χρειάζεται το σπίτι σας, χωρίς καλώδια, λογαριασμούς και μόλυνση. Φανταστείτε την πόλη σας χωρίς καυσάερια. Φανταστείτε τρένα, αεροπλάνα και πλοία να κινούνται με απίστευτες ταχύτητες χωρίς να καταναλώνουν ορυκτά καύσιμα. Φανταστείτε να προμηθεύεται την ενέργεια που χρειάζεται η βιομηχανία χωρίς τον κίνδυνο πυρηνικού ατυχήματος. Φανταστείτε έναν κόσμο με μηδέν μόλυνση του περιβάλλοντος, όπου ο καθένας θα μπορεί να αντλεί ελεύθερα όση ενέργεια χρειάζεται. Έναν νέο κόσμο ενεργειακά αυτόνομο, όπου δεν θα υπάρχει λόγος να πολεμάμε για το πετρέλαιο.

Μπορούμε να ξεφορτωθούμε το σημερινό συγκεντρωτικό ενεργειακό μοντέλο, που είναι πανάκριβο, αναποτελεσματικό και καταστρέφει ανεπανόρθωτα τον πλανήτη μας. Μπορούμε να ζήσουμε σ' έναν κόσμο με άφθονη, φθηνή και καθαρή ενέργεια, χωρίς πετρέλαιο και βρώμικα καύσιμα. Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα νέο και ενεργειακά αυτόνομο πολιτισμό, που θα είναι σε αρμονία με τη Φύση. Η λύση υπάρχει και λέγεται **ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΜΗΔΕΝΙΚΟΥ ΣΗΜΕΙΟΥ**.

Μέθοδος άντλησης ενέργειας απο το κβαντικό κενό (U.S. Patent 7,379,286). Μάιος 2008

Πηγές

<http://www.physics4u.gr/articles/casimir.html>

<http://www.calphysics.org/zpe.html>

<http://www.earthtech.org/publications/index.html>

<http://www.nasa.gov/centers/glenn/technology/warp/possible.html>

http://ntrs.nasa.gov/archive/nasa/casi.ntrs.nasa.gov/20050170447_2005172301.pdf

ελήφθη από spanudi@gmail.com στις 1-2-2010)

[επιστροφή](#)

Αθήνα, 28 Ιανουαρίου 2010

Απάντηση στην οικονομική και περιβαλλοντική κρίση τα μέτρα προώθησης εξοικονόμησης ενέργειας

Η εφαρμογή του Κανονισμού για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (KENAK) συνεπάγεται μικρότερες δαπάνες για θέρμανση και ηλεκτρισμό, εξοικονόμηση χρημάτων για τα νοικοκυριά, μείωση των εισαγωγών ορυκτών καυσίμων και χιλιάδες νέες, πράσινες θέσεις εργασίας. Η Greenpeace συγχαίρει το ΥΠΕΚΑ για την πρωτοβουλία και στο πλαίσιο της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης του Κανονισμού, υποβάλλει τα σχόλιά της^[1] και καλεί για την άμεση εφαρμογή του.

Ο ιδιαίτερα ενεργοβόρος κτιριακός τομέας στη χώρα μας ευθύνεται περίπου για το 40% των εκπομπών CO₂ και το 40% της πρωτογενούς κατανάλωσης ενέργειας. Συνεπώς, η άμεση εφαρμογή του KENAK^[2] αναμένεται να συμβάλλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών και την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας. Η σημερινή κατάσταση κατά την οποία οι Έλληνες πολίτες διαμένουν σε εξαιρετικά ενεργοβόρα κτίρια, καταδικάζει την οικονομία και το περιβάλλον σε αδιέξοδο. Σύμφωνα με στοιχεία της Greenpeace^[3], **περισσότερες από 16.000 νέες θέσεις εργασίας θα μπορούσαν να δημιουργηθούν μέσα στα επόμενα 4 χρόνια** ως αποτέλεσμα άμεσης εφαρμογής του KENAK, αλλά και υιοθέτησης ορθολογικών πολιτικών στήριξης της αγοράς.

Προκειμένου όμως να κινηθεί η χώρα μας με γρήγορα βήματα προς αυτήν την κατεύθυνση, η κυβέρνηση θα πρέπει να **στηρίζει τον Κανονισμό με την παροχή φορολογικών ελαφρύνσεων προς τους πολίτες προκειμένου να προβούν σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων τους.**

«Οι Έλληνες όχι μόνο έχουμε χαμηλότερους μισθούς σε σχέση με Ευρωπαίους συμπολίτες μας που ζουν σε πιο βόρεια και ψυχρά κλίματα, αλλά ταυτόχρονα πληρώνουμε πολύ περισσότερα χρήματα για θέρμανση. Αυτή η ανισότητα πρέπει να εξομαλυνθεί. Ο KENAK μπορεί να βάλει τάξη σε αυτό το χάος», ανέφερε ο **Τάκης Γρηγορίου**, υπεύθυνος για θέματα ενέργειας και κλιματικών αλλαγών στο ελληνικό γραφείο της Greenpeace.

Η επί σειρά ετών αδυναμία εφαρμογής του Κανονισμού από τη χώρα μας έχει επιφέρει μία διόλου τιμητική καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο^[4]. Την ίδια στιγμή μάλιστα που η Ελλάδα δεν έχει εφαρμόσει ακόμα τον KENAK, η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται ήδη στα τελικά στάδια αναδιατύπωσής του μέσα από την αναθεώρηση της σχετικής Κοινοτικής Οδηγίας.^[5] Σύμφωνα με αυτήν, τα κράτη μέλη **θα πρέπει να θέσουν ακόμα πιο αυστηρές ενεργειακές προδιαγραφές για τα νέα κτίρια, ενώ θα πρέπει να καταθέσουν ως το καλοκαίρι του 2011 κατάλογο με προτεινόμενα μέτρα χρηματοδότησης ενεργειακών παρεμβάσεων στα κτίρια.** Πρακτικά αυτό σημαίνει ότι μετά την έκδοση του KENAK, το ΥΠΕΚΑ θα πρέπει άμεσα να ξεκινήσει τις σχετικές διαδικασίες επικαιροποίησης των ελάχιστων ενεργειακών απαιτήσεων για τα κτίρια ώστε να μεγιστοποιείται το όφελος. Επιπλέον, το Υπουργείο Οικονομικών οφείλει από σήμερα κιόλας να ξεκινήσει την επεξεργασία ολοκληρωμένων προτάσεων για την τόνωση της ελληνικής οικονομίας μέσω οικονομικών εργαλείων προώθησης της εξοικονόμησης ενέργειας.^[6]

Για περισσότερες πληροφορίες:

Τάκης Γρηγορίου, τηλ. 210 3840774-5 & 6984 617027

Σημειώσεις:

1. Τα σχόλια της Greenpeace για τον ΚΕΝΑΚ:

<http://www.greenpeace.org/greece/press/118523/comments-in-kenak>

2. Η εφαρμογή του ΚΕΝΑΚ στην πράξη σημαίνει ότι κάθε νέο ή ανακαινιζόμενο κτίριο θα πρέπει να τηρεί πιο αυστηρές ενεργειακές προδιαγραφές. Παράλληλα, κάθε κτίριο που τίθεται προς ενοικίαση ή πώληση θα πρέπει να φέρει υποχρεωτικά πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης. Σκοπός είναι οι περιβαλλοντικές και ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων να παίζουν καθοριστικό ρόλο στην τιμή του ακινήτου και μέσω αυτής της νέας δυναμικής να ξεκινήσουν οι διαδικασίες ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού τομέα.

3. Η Έκθεση της Greenpeace για την πράσινη ανάπτυξη και τις νέες θέσεις εργασίας:

<http://www.greenpeace.org/raw/content/greece/press/118523/green-jobs-report.pdf>

4. Προθεσμία εφαρμογής της σχετικής Κοινοτικής Οδηγίας ήταν η 4/1/2006.

[http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-](http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Submit&docrequire=alldocs&numaff=c-342/07)

[bin/form.pl?lang=en&Submit=Submit&docrequire=alldocs&numaff=c-342/07](http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=en&Submit=Submit&docrequire=alldocs&numaff=c-342/07)

5. Στις 17 Νοεμβρίου συμφωνήθηκε μεταξύ εκπροσώπων του Ευρωκοινοβουλίου, της Επιτροπής και του Συμβουλίου Υπουργών η τελική μορφή της αναδιατυπωμένης Οδηγίας:

[http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-64747-322-11-47-909-](http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-64747-322-11-47-909-20091118IPR64746-18-11-2009-2009-false/default_el.htm)

[20091118IPR64746-18-11-2009-2009-false/default_el.htm](http://www.europarl.europa.eu/news/expert/infopress_page/051-64747-322-11-47-909-20091118IPR64746-18-11-2009-2009-false/default_el.htm)

6. Η Greenpeace έχει καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις για επιστροφή φόρου (ίση με 15-30% της αξίας της δαπάνης) τόσο στο ΥΠΕΚΑ, όσο και στο Υπουργείο Οικονομικών κατά τη διάρκεια της πρόσφατης δημόσιας διαβούλευσης για το φορολογικό σύστημα. Οι προτάσεις αυτές κρίνονται κοινωνικά δίκαιες ενώ επί της ουσίας δεν επιφέρουν απώλειες εσόδων για το δημόσιο.

(Συμπεριλαμβάνονται στα σχόλια της Greenpeace για τον ΚΕΝΑΚ)

[επιστροφή](#)

Αυτόνομες Ενεργειακά Εγκαταστάσεις και Κτίρια

Συμφέρει το Περιβάλλον, την Εθνική Οικονομία και τους Πολίτες-καταναλωτές

Δεν συμφέρει αυτούς, που κερδοσκοπούν από την μαζική παραγωγή ενέργειας

Θέσεις ΒΙΟΖΩ για τις ΑΠΕ και τον ΚΕΝΑΚ

Η δημιουργία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) είναι μία κατ' αρχήν θετική ενέργεια. Ως επίσης και η προώθηση νομοθετημάτων υπέρ των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας όπως ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ).

Η εγκατάσταση μαζικής παραγωγής ενέργειας σε δημόσια δασική έκταση (σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις) με γραμμές μέσης τάσης μέχρι τον υποσταθμό, υποσταθμός, γραμμές υψηλής τάσης με πυλώνες (συνήθως) για τη σύνδεση με το σύστημα. Με εσωτερική οδοποιία και δρόμους πρόσβασης στις εγκαταστάσεις εύρους έως και 15 μέτρων, σε δάση ή σε κορυφές πάνω από δάση **θα καταστρέψουν δασικά οικοσυστήματα**, που συνήθως επιβιώνουν οριακά, με πιθανά αποτελέσματα την διάβρωση των εδαφών, την υποβάθμιση και καταστροφή βιοτόπων, τη σοβαρή μείωση της βιοποικιλότητας και την πρόκληση πυρκαγιών.

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, επιτρέπεται η εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε περιοχές προστασίας της φύσης, εθνικά πάρκα, προστατευόμενους φυσικούς σχηματισμούς, προστατευόμενα τοπία και στοιχεία του τοπίου και περιοχές οικοανάπτυξης. Στο νομοσχέδιο προβλέπεται η εγκατάσταση ΑΠΕ, ακόμη και σε περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης «ΦΥΣΗ 2000», εφόσον εκπονηθεί «ειδική περιβαλλοντική μελέτη, που θα αποδεικνύει ότι δεν επέρχεται μη αντιστρεπτή επίπτωση στο προστατευτέο αντικείμενο».

Κάθε πρόταση, που επιχειρεί να αποδυναμώσει υφιστάμενους περιορισμούς για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, μας βρίσκει κάθετα αντίθετους.

Είναι σημαντική ουτοπία η προστασία του κλίματος να ταυτίζεται με την παραγωγή μαζικά ηλεκτρικής ενέργειας με ΑΠΕ. Η δε υποτιθέμενη αποκατάσταση τοπίου μετά την εγκατάσταση του εξοπλισμού, με τη σημερινή εμπειρία, είναι όνειρο θερινής νυκτός.

Όλα τα παραπάνω θα έχουν αντίθετες επιπτώσεις, δηλαδή την ***μείωση της παραγωγής οξυγόνου από την ανακύκλωση του διοξειδίου του άνθρακα*** και στην ελάχιστη αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Η μαζική παραγωγή ενέργειας δεν είναι βιώσιμη λύση

Οι Ανανεώσιμες Μορφές Ενέργειας (ΑΠΕ) είναι ήπιες και γι' αυτό χρειάζονται ***εκτάσεις, οι οποίες υπάρχουν και είναι οι στέγες των σπιτιών, των πολυκατοικιών και των παραγωγικών εγκαταστάσεων***. Δεν είναι τα δάση και οι κορυφογραμμές.

Η ιδιοπαραγωγή ενέργειας από πολίτες, παραγωγικές εγκαταστάσεις και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αγνοείται, ενώ θα έπρεπε να είναι η πρωταγωνίστρια.

Η ιδιοπαραγωγή δεν έχει γραμμές μέσης τάσης μέχρι τον υποσταθμό, υποσταθμούς και γραμμές υψηλής τάσης με πυλώνες. Έχει πολύ μικρά πάρκα παραγωγής ενέργειας σε σημεία κοντά στις εγκαταστάσεις της και δεν κόβει δένδρα, δεν καταστρέφει δασικά ή άλλα οικοσυστήματα.

Δημιουργεί δε και άλλο καταναλωτικό πρότυπο από την βουλμική υπερκατανάλωση και σπατάλη της ενέργειας, που επικρατεί σήμερα.

Η ισοπέδωση των μέτρων περιβαλλοντικής προστασίας, του περιφερειακού και τοπικού χωροταξικού σχεδιασμού και η αγνόηση της ιδιοπαραγωγής, βρίσκει αντιμετώπη την τοπική κοινωνία, την αφήνει στο περιθώριο αντί να οδηγήσει στην ενεργητική υποστήριξή της και στην ενσωμάτωσή της στους τοπικούς και περιφερειακούς σχεδιασμούς. Η από τα πάνω επιβολή των ΑΠΕ δεν είναι αποδεκτή. Η τοπική κοινωνία δεν μπορεί να είναι θεατής, ούτε απλός αποδέκτης των κεντρικών επιλογών.

Οι τοπικές κοινωνίες γνωρίζουν τα προβλήματα της Μεγαλόπολης και της Πτολεμαΐδας και τα απορρίπτουν συλλήβδην.

Το μοντέλο μία περιοχή να «καίγεται» για να «φωτιστούν» οι υπόλοιποι, δεν είναι βιώσιμο! Θεωρούμε αναγκαία:

Την ενσωμάτωση ΑΠΕ και βιοκλιματικών στοιχείων στα υφιστάμενα κτίρια και εγκαταστάσεις. Ενίσχυση της ιδιοπαραγωγής ενέργειας με ΑΠΕ με την παράλληλη εγκατάσταση συστημάτων εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια, στις παραγωγικές εγκαταστάσεις και στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

Την δημιουργία κτιρίων και παραγωγικών εγκαταστάσεων με πλήρη ενεργειακή αυτονομία με ΑΠΕ.

Την υποχρεωτική παραγωγή ενέργειας στα υφιστάμενα και νέα δημόσια κτίρια μέσα στην τετραετία 2010-13.

Την υποχρεωτική κάλυψη των ενεργειακών αναγκών όλων των νέων κτιρίων με ιδιοπαραγωγή και συμπληρωματικά με αποκεντρωμένα συστήματα παροχής ενέργειας από ΑΠΕ από το 2014.

Την ενίσχυση του νομοθετικού οπλοστασίου για την προστασία του περιβάλλοντος, των δασών και των περιοχών «ΦΥΣΗ 2000», με την κύρωση της ευρωπαϊκής σύμβασης για το τοπίο και την ολοκλήρωση του δασολογίου. Καμία ανθρωπογενής επιχειρησιακή δραστηριότητα στις περιοχές «ΦΥΣΗ 2000» είτε σε εκτάσεις, που έχουν χαρακτηριστεί δάση και αναδασωτές εκτάσεις.

Την ρητή αναφορά ότι η χωροθέτηση των αιολικών εγκαταστάσεων είτε των φωτοβολταϊκών σταθμών, δεν θα πρέπει να γίνεται σε βάρος της δενδρώδους βλάστησης. Καθώς και στη ρητή αναφορά για αποφυγή κατάληψης κοίτης ρέματος.

Την ενθάρρυνση του περιφερειακού σχεδιασμού με παροχή γενναίων κινήτρων στην τοπική αυτοδιοίκηση, καθώς και των τοπικών χωροταξικών σχεδιασμών και τον καθορισμό χρήσεων γης, με τα οποία πρέπει να συμβαδίσουν και να συμβιώσουν οι όποιες προσπάθειες ανάπτυξης των ΑΠΕ.

Στην διαδικασία χωροθέτησης θα πρέπει να προβλεφθεί η πλήρης ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας και η δυνατότητα συμμετοχής και των τοπικών φορέων ή πρωτοβουλιών πολιτών, που έχουν εμπλακεί ή έχουν ενδιαφέρον για την υλοποίηση αυτής της προσπάθειας.

Η διαφύλαξη των οικοσυστημάτων και των φυσικών πόρων πρέπει να τεθεί σαν το βασικότερο μέσο για την προστασία του κλίματος και απαράβατος κανόνας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ. Σε διαφορετική περίπτωση, οι συνέπειες για το περιβάλλον, τις τοπικές κοινωνίες και την οικονομία θα είναι ανυπολόγιστες και ο στόχος για την «αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής» θα λειτουργήσει ως ευφημισμός για την προώθηση της κερδοσκοπίας και την επιδείνωση των περιβαλλοντικών και κλιματικών προβλημάτων.

Η καθαρότερη ενέργεια είναι αυτή που δεν καταναλώνεται!

Στην κατανάλωση ενέργειας στη χώρα μας συμμετέχουν σε μεγάλο βαθμό τα κτίρια. Η εφαρμογή λοιπόν του ΚΕΝΑΚ θα βοηθήσει την προσπάθεια περιορισμού της ενεργειακής σπατάλης ως το πρώτο απαραίτητο βήμα.

Όμως στον προτεινόμενο ΚΕΝΑΚ οι ενεργειακοί συντελεστές εξακολουθούν να απέχουν σημαντικά από τα επίπεδα των σημερινών αποφάσεων ακόμα και της ΕΕ, ότι κάθε νέο ή ανακαινιζόμενο κτίριο θα πρέπει να είναι μηδενικών ή «σχεδόν μηδενικών» (nearly zero) εκπομπών.

Ζητούμε λοιπόν στον ΚΕΝΑΚ, οι ενεργειακοί συντελεστές να είναι μηδενικών ή «σχεδόν μηδενικών» εκπομπών για όλα τα νέα ή ανακαινιζόμενα κτίρια από την εφαρμογή του. Για τα υπάρχοντα κτίρια, την υποχρέωση να αναβαθμιστούν ενεργειακά και να προσαρμοστούν στα επόμενα 10 χρόνια.

Για την ενεργειακή αναβάθμιση των κτιρίων, όμως υπάρχει κι ένα δεύτερο απαραίτητο βήμα που είναι τα οικονομικά κίνητρα προς τους πολίτες ώστε να μπορούν να προχωρήσουν σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης των κτιριακών εγκαταστάσεών τους.

Θεωρώντας την οικονομική κατάσταση της χώρας μας και ένα άλλο καταναλωτικό πρότυπο, προτείνουμε τα παρακάτω:

Επειδή η φορολογική απαλλαγή, που προτείνεται από τις εταιρείες και τους παγκόσμιους οικολογικούς φορείς, δεν αφορά την συντριπτική πλειοψηφία των πολιτών της χώρας μας. Επειδή η οικονομική κρίση έχει φουντώσει και χρειαζόμαστε νέες θέσεις εργασίας. Και επειδή το δημόσιο έχει και κοινωνικό χαρακτήρα, προτείνουμε:

- Την δημιουργία βιομηχανίας ΑΠΕ. Η αναβάθμισή της δημοσίου συμφέροντος ΛΑΡΚΟ και σε βιομηχανία ΑΠΕ, με αξιοποίηση όλου του ορυκτού, που περιέχει πυρίτιο, αλουμίνιο, σίδηρο, τα οποία σήμερα πετιούνται στην θάλασσα και ρυπαίνουν αφάνταστα το περιβάλλον, είναι μια πρωτοπόρα σκέψη που υιοθετούμε. Τεχνογνωσία υπάρχει άφθονη.
- Την εφαρμογή του καθεστώτος των φαρμάκων στα ενισχυόμενα προϊόντα ΑΠΕ, ώστε να μειωθεί το κόστος αγοράς τους για τους καταναλωτές. Σήμερα οι τιμές αυτών των αγαθών είναι μονοπωλιακά υψηλές. Δημιουργία καταλόγου ενισχυόμενων προϊόντων ΑΠΕ με μηδενικό ΦΠΑ.

Θεωρούμε ότι οι δημόσιες επιδοτήσεις σε επενδύσεις ΑΠΕ, θα οδηγήσουν στο φαινόμενο να χρηματοδοτούνται οι κερδοσκόποι σε βάρος της εθνικής οικονομίας, όπως έγινε με τα κλιματιστικά. Ενώ η δημιουργία και η χρηματοδότηση ελληνικών βιοτεχνιών και της ΛΑΡΚΟ, θα οδηγήσει σε αύξηση των θέσεων εργασίας και σε όφελος της οικονομίας της χώρας μας.

Κλείνοντας, να τονίσουμε, για μια ακόμη, φορά ότι η

Ένας κύριος κρίκος στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής είναι η αλλαγή του καταναλωτικού προτύπου

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2010

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΒΙΟΖΩ

Για Ολοκληρωμένη Ενημέρωση: www.biozo.gr

[επιστροφή](#)

[επιστροφή](#)

Ειδήσεις από τη γειτονιά μας

Δίκτυο Πολιτιστικών Συλλόγων Κρήτης : Συνάντηση για τη δημιουργία ηλεκτρονικού μητρώου

Από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Ηρακλείου υποστηρίζεται τώρα η πρωτοβουλία του Δικτύου Πολιτιστικών Συλλόγων Κρήτης για τη διάσωση και την ανάδειξη των αρχαίων και των ιστορικών ελαιόδεντρων του νησιού.

Διαβάστε περισσότερα

www.oikosocial.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=213:2009-12-03-15-34-24&catid=39:2009-05-16-16-48-26&Itemid=64

Μήπως πρέπει να ξεκινήσουμε και εμείς, στην Ικαρία τη διάσωση και ανάδειξη των αρχαίων και ιστορικών ελαιόδεντρων του νησιού μας; Μήπως πρέπει να επεκταθούμε και σε άλλα δέντρα-μνημεία που έχουμε όπως άριους, πλατάνους κλπ μέσα στα χωριά μας και στα χωράφια μας;

[επιστροφή](#)

Χρήσιμα blogs για τα αιολικά πάρκα στη Νάξο

δημιουργία δύο νέων blogs που ασχολούνται (σχεδόν) αποκλειστικά με τα αιολικά πάρκα που σχεδιάζονται να κατασκευασθούν ή που έχουν κατασκευαστεί στη Νάξο. Οι διευθύνσεις τους είναι οι ακόλουθες:

<http://aiolikaparkanaxou.blogspot.com/> και <http://aiolikoparkokoronou.blogspot.com/>

Μέσα σε αυτά τα blogs, θα βρείτε επίσημους χάρτες, έγγραφα και ηχητικά ντοκουμέντα, μαζί με αναλύσεις και -κατα τη γνώμη μας - εναλλακτικές προσεγγίσεις στο θέμα των αιολικών πάρκων. Μιλάμε για εναλλακτικές προσεγγίσεις γιατί σε αντίθεση με τα "κλασσικά" και χιλιοειπωμένα επιχειρήματα κατά των ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ αιολικών πάρκων (που τις περισσότερες φορές είναι και αληθινά), μέσα από αυτά τα blog θα προσπαθήσουμε και πιστεύουμε πως θα τα καταφέρουμε να σας αποδείξουμε πως μακροπρόθεσμα τα αιολικά πάρκα δε συμφέρουν την κοινωνία ούτε καν... "οικονομικά". Φυσικά η παραπάνω προσέγγιση δεν αποτελεί και την μόνη, θεωρούμε όμως πως δεν έχει συζητηθεί αρκετά και δυστυχώς το οικονομικό δέλεαρ για τους "πεινασμένους" δήμους και τις κοινωνίες τους στην επαρχία είναι ίσως το "απόλυτο όπλο" για τους "πράσινους επιχειρηματίες". Συχνά δηλαδή μπαίνει το ζήτημα ως "περιβάλλον & υποβάθμιση ποιότητας ζωής" εναντίον του υποτιθέμενου "χρηματικού οφέλους" που ίσως και να "αναβαθμίσει" σε άλλους τομείς την ποιότητα ζωής των κατοίκων της επαρχίας.

Ήδη μέσα από αυτά τα blogs και συγκεκριμένα [ΕΔΩ](#) & [ΕΔΩ](#) αποκαλύπτουμε ένα μικρό μέρος από τη διαπλοκή μέσα στην οποία αδειοδοτούνται τα αιολικά πάρκα και η οποία φθάνει μέχρι το υπουργείο οικονομικών. Αυτά και πολλά ακόμη θα βρείτε μέσα στα blog μας. Ελπίζουμε να τα βρείτε ενδιαφέροντα μιας και δεν είναι απλές απόψεις. Στις περισσότερες των περιπτώσεων συνοδεύονται και από ντοκουμέντα και αποδεικτικά στοιχεία. Ίσως όχι αρκετά (στοιχεία) για την... τυφλή δικαιοσύνη η οποία χρειάζεται και επιπλέον κόπο και χρήμα. Είναι όμως σίγουρα αρκετά για τον κοινό νου και για ένα κράτος και μία κυβέρνηση που θέλει να λύσει ουσιαστικά το πρόβλημα και όχι να το εντείνει.

[επιστροφή](#)

ΠΑΝΟΣ ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΣ

Η Πράσινη Ανάπτυξη, ειδικότερα για τα ελληνικά νησιά, «είναι το μέσο για να πάψουν να είναι δέσμια ενός οικονομικού μοντέλου που κυριάρχησε τις προηγούμενες δεκαετίες και βασίστηκε στην εξάρτηση από το κεντρικό κράτος, στην «αστυφιλική» τάση και στη άναρχη- χωρίς κανόνες, όχι μόνο χωροταξικούς- τουριστική ανάπτυξη, με την καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος, τονίζει ο υφυπουργός Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων κ. **Ν. Σηφουνάκης** με αφορμή ειδική ημερίδα που διοργάνωσε το Δίκτυο Αειφόρων Νήσων Αιγαίου Δάφνη.

- Παρατηρείται μια στροφή στη νοοτροπία για την ανάπτυξη των νησιών. Ποια είναι η πολιτική σας;

«Η Πράσινη Ανάπτυξη αντιμετωπίζει το περιβάλλον ως αναπτυξιακό απόθεμα και όχι ως αντι-αναπτυξιακό εμπόδιο. Πολύ σύντομα, η διαχείριση των υδάτων θα είναι ένα από τα μεγαλύτερα διακυβεύματα που θα έχει να αντιμετωπίσει η ανθρωπότητα, αφού η κλιματική αλλαγή- με την προβλεπόμενη αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη μας- προκαλεί έντονη λειψυδρία και ξηρασία».

- Πώς θα αντιμετωπιστεί το τεράστιο πρόβλημα της υδροδότησης των νησιών;

«Η υδροδότηση των νησιών θα πρέπει να ενταχθεί σε ένα ευρύτερο σχέδιο διαχείρισης των υδάτινων πόρων που θα καλύπτει τις ανάγκες του πληθυσμού, αλλά και θα σέβεται το περιβάλλον. Εδώ και αρκετά χρόνια, από το 2001, βρίσκεται στο τραπέζι των συζητήσεων η εναλλακτική πρόταση της υδροδότησης των νησιών του Αιγαίου με τη μέθοδο της αφαλάτωσης. Η μεταφορά νερού αντικατοπτρίζει μια παρωχημένη λογική, η οποία αγνοεί τους πλούσιους τοπικούς περιβαλλοντικούς πόρους, διαιώνίζει την εξάρτηση των νησιών και αυξάνει γεωμετρικά τις δαπάνες που διαθέτει η πολιτεία και οι οποίες θα μπορούσαν να επενδυθούν σε άλλες αναπτυξιακές και κοινωνικές ανάγκες. Συνολικά, λοιπόν, μόνο τα τελευταία οκτώ χρόνια της εικοσαετίας κατά την οποία εντατικοποιήθηκε η πολιτική της μεταφοράς νερού, έχουν δαπανηθεί 67.591.895 ευρώ».

- Ναι, αλλά και η λύση της αφαλάτωσης απαιτεί την εξασφάλιση ηλεκτρικής ενέργειας όπου και εκεί υπάρχει πρόβλημα. Ποια λύση προκρίνετε;

«Με τα σημερινά περιβαλλοντικά δεδομένα, η απαιτούμενη ηλεκτρική ενέργεια θα πρέπει να προέρχεται- έστω στο μεγαλύτερο μέρος της - από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Έχουμε αποφασίσει και δρομολογήσει άμεσα τις διαδικασίες για την αντιμετώπιση συνολικά του προβλήματος σε 21 νησιά (15 νησιά και 6 βραχονησίδες). Το σχέδιο της προκήρυξης του διαγωνισμού για την προμήθεια πόσιμου νερού από μονάδες αφαλάτωσης που επεξεργαζόμαστε, έχει, λοιπόν, μια διαφορετική λογική. Εκτός από την περιβαλλοντική διάσταση, στόχος μας είναι ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων και των αρμόδιων υπουργείων για το Περιβάλλον και το ΕΣΠΑ ώστε να υπάρξει ένας κεντρικός σχεδιασμός που θα αντιμετωπίζει το πρόβλημα του νερού άπαξ και σε βάθος δεκαετιών».

<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=16&artid=311001&dt=22/01/2010>

[επιστροφή](#)

Τυροκομικές μάντρες στο Αιγαίο

- Πολλές από τις εικόνες που περιγράφει ο Ομηρος τις συναντούμε σήμερα σε παραδοσιακά νησιωτικά τυροκομεία

Του Χρ. Γ. Ντουμα*

Ως βουνοκορφές της καταποντισμένης Αιγηίδας, τα νησιά του Αιγαίου διαθέτουν ελάχιστες πεδινές εκτάσεις για την ανάπτυξη μεγάλων γεωργικών καλλιεργειών. Προσφέρονται όμως για την ανάπτυξη εκτεταμένης κτηνοτροφίας κυρίως αιγοπροβάτων. Η εικόνα που έχει προκύψει από τη μελέτη του οστεολογικού υλικού από τις διάφορες ανασκαφές στα νησιά είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική. Από τη Νεολιθική Περίοδο μέχρι και το τέλος της Εποχής του Χαλκού (6000 - 1600 π. Χ.), στην ηπειρωτική χώρα και την Κρήτη παρατηρείται αξιοσημείωτη εκτροπή βοοειδών που καμιά φορά ξεπερνάει και

το 30% της κτηνοτροφίας. Αντίθετα, στα νησιά το ποσοστό αυτό μετά βίας υπερβαίνει το 5%, ενώ η εκτροφή αιγοπροβάτων σπάνια πέφτει κάτω από το 80%. Βεβαίως η εκτροφή των ζώων αυτών δεν απέβλεπε αποκλειστικά στην παραγωγή κρέατος. Από τα ανασκαφικά δεδομένα προκύπτει ότι το μαλλί, το δέρμα, τα οστά, τα κέρατα ή τα δόντια ήταν επίσης αντικείμενα εκμετάλλευσης. Το γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα αποτελούσαν ανέκαθεν βασικά είδη διατροφής. Δυστυχώς όμως τα προϊόντα αυτά δεν διατηρούνται και όπως συμβαίνει με πολλά άλλα οργανικής φύσεως αγαθά δεν συγκαταλέγονται ανάμεσα στα αρχαιολογικά ευρήματα.

Η καλαθοπλεκτική στο Αιγαίο τεκμηριώνεται τουλάχιστον από την 6η χιλιετία π. Χ. και τα πλεκτά τυροβόλια θα ήταν πολύ πιο αποτελεσματικά από τα πήλινα διάτρητα σκεύη που έχουν ερμηνευτεί ως τυροκομικά δοχεία. Ανάμεσα στα διάφορα είδη καλαθιών, που οι σταθερές συνθήκες υγρασίας και θερμοκρασίας διατήρησαν στα βαθιά στρώματα ελαφρόπετρας στο Ακρωτήριο της Θήρας, μερικά διακρίνονται για τη λεπτότεχνη υφή τους που μοιάζει πολύ με τα σημερινά τυροβόλια από βούρλα. Η λέξη τυρός στην ελληνική γλώσσα μας είναι γνωστή ήδη από τα κείμενα των πινακίδων της Γραμμικής Β' γραφής. Ωστόσο, πληροφορίες για τη διαδικασία παραγωγής του βρίσκουμε πολλούς αιώνες αργότερα στην Οδύσσεια, που θεωρείται και ως το έπος που κατ' εξοχήν περιγράφει νησιωτικές κοινωνίες.

Στο σπήλαιο του Πολύφημου

Στη ραψωδία Ι, λοιπόν, ο ποιητής περιγράφει την εικόνα που ο Οδυσσεύς και οι σύντροφοί του αντίκρισαν μέσα στο σπήλαιο του Πολύφημου, όπου είχαν κρυφτεί. Ωσπου να επιστρέψει ο Κύκλωπας με το κοπάδι του, είχαν εντοπίσει τυροβόλια γεμάτα με τυριά, καθώς και βυζανιάρικα αμνοερίφια να συνωστίζονται μαντρισμένα κατά κατηγορίες μέσα σε ειδικά διαμερίσματα (σηκούς): χωριστά τα πρώιμα, χωριστά τα μεσαία και χωριστά τα νεογέννητα. Είδαν επίσης όλα τα σκεύη να στραγγίζουν από τον ορό (υγρό που μένει μετά το πήξιμο του τυριού), περίτεχνες καρδάρες και κάδους για το άρμεγμα (στ. 219-223: «Ταρσοί μὲν τυρῶν βρίθον, στείνοντο δε σηκοί / αρνῶν ἤδ' ερίφων· διακεκριμέναι δ' ἕκασται / ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δε μέτασσαι / χωρὶς δ' ἔρσαι. Ναίων δ' ὀρῶ ἄγγεα πάντα, / γαυλοὶ τε σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοὺς ἐνάλμεγεν»). Όταν ο Πολύφημος επέστρεψε, πρόσεξαν ότι έμπαζε μέσα στο σπήλαιο μόνο τα γαλάρια ζώα, εκείνα δηλαδή που επρόκειτο να αρμέξει, και άφηνε έξω, στην περιμαντρωμένη αυλή, κριάρια και τράγους (στ. 237-239: «αὐτὰρ ὁ γ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα, / πάντα μάλ' ὄσσ' ἡμελγε, τα δ' ἄρσενα λείπε θύρηφιν, / αρνειοὺς τε τράγους τε, βαθεῖς ἐκτοσθεν αυλῆς»). Στη συνέχεια, αφού έφραξε την είσοδο της σπηλιάς με ένα πελώριο βράχο, κάθισε και άρμεγε προβατίνες και κατσίκες που βέλαζαν -ίσως από αγωνία να ξανασιμίζουν με τα νεογνά τους-, στα οποία ο Κύκλωπας τις παρέδιδε αφού τις είχε αρμέξει (στ. 244-246: «ἐζόμενος δ' ἤλμεγεν οἷς και μηκάδας αἰγας, / πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἤκεν ἐκάστη»). Αφού έπηξε το μισό γάλα και ξαφρίζοντας με τα χέρια το έβαλε σε τυροβόλια, φύλαξε το άλλο μισό σε αγγεία, έτοιμο για να το χαρεί πίνοντας κατά το δείπνο του (στ. 246-249: «αὐτίκα δ' ἡμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος / λευκοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν, / ἡμισυ δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη / πίνειν αἰνυμένω καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη»).

Η εικόνα που περιγράφει ο Όμηρος για τον τρόπο διαχείρισης του γάλακτος αποκαλύπτει συνήθειες και πρακτικές, οι οποίες, καθώς δείχνει η αρχαιολογική έρευνα, ίσχυαν στα νησιά πολλούς αιώνες νωρίτερα. Μια ποιμενική εγκατάσταση αιγοπροβάτων της Υστεροκυκλαδικής Περιόδου (16ος αι. π. Χ.), ένα «σταθμόν οιοπόλον» θα 'λεγε ο Όμηρος, η αρχαιολογική σκαπάνη ξέθαψε κάτω από τα παχιά στρώματα ηφαιστειακής σποδού στη θέση Φτέλλος στα ορυχεία της Σαντορίνης, όχι μακριά από τα Φηρά. Αυτή η μάντρα ήταν πραγματικά το αρχαιότερο και μοναδικό δείγμα ενός μακρόχρονου και συνεχούς πολιτισμού. Η μοίρα της όμως διαγράφηκε από τον ξεχωριστό τρόπο με τον οποίο οι Νεοέλληνες εκδηλώνουν τον σεβασμό και την αγάπη τους προς την πολιτισμική κληρονομιά τους: προκειμένου να αυξηθεί κατά μερικά κυβικά μέτρα η ποσότητα θηραϊκής γης που προοριζόταν να γίνει τσιμέντο, η μάντρα ξεπατώθηκε χωρίς να αφήσει το παραμικρό ίχνος!

Στην Αστυπάλεια

Παρόμοιες μάντρες εξακολουθούν να λειτουργούν μέχρι σήμερα, με μικρές ίσως παραλλαγές, σε όλα σχεδόν τα νησιά από το βόρειο Αιγαίο μέχρι την Κρήτη. Μπορεί η ορολογία να διαφέρει από νησί σε νησί, αλλά οι λειτουργίες μέσα σε κάθε διαμέρισμα της μάντρας είναι σταθερές και συγκεκριμένες.

Για ευκολία εδώ χρησιμοποιώ την ορολογία που χρησιμοποιούν οι κτηνοτρόφοι/τυροκόμοι της Αστυπάλαιας. Σε κάθε μάντρα, λοιπόν, βρίσκει κανείς την περιμαντρωμένη αυλή, το ποράλι, όπου το κοπάδι συγκεντρώνεται πριν από το άρμεγμα. Ένα μικρό άνοιγμα οδηγεί στην καλύβα με τις αρμεαριές, τις ειδικές εσοχές όπου ένα-ένα χωριστά αρμέγονται τα ζώα. Από άλλο άνοιγμα, στην άλλη άκρη της καλύβας, τα ζώα περνούν σε μια μικρότερη αυλή, το λορί, όπου συναντούν τα μικρά τους για να τα θηλάσουν. Ως εκείνη τη στιγμή, τα μικρά φυλάσσονται σε ειδικά μικρά διαμερίσματα, τα κελιά, που αντιστοιχούν στους ομηρικούς σηκούς. Και ενώ όλα αυτά είναι χτισμένα με ξερολιθιά, η κατοικία του βοσκού και η πτέρυγα της επεξεργασίας του γάλακτος, με κανονική τοιχοποιία, έχουν μονιμότερο χαρακτήρα. Εκεί βρίσκονται το τυροκομείο με τις καζαναριές για το βράσιμο του γάλακτος και τον τυρόσκαμνο, λίθινο πεζούλι, όπου αποτίθενται τα τυριά με τα τυροβόλια τους για να στραγγίσουν. Σε επαφή με το τυροκομείο βρίσκεται του βουτύρου, όπως αποκαλούν οι Αστυπαλίτες τυροκόμοι το δωμάτιο όπου στεγνώνουν τα τυριά. Με τοίχους διάτρητους από στενούς αεραγωγούς/φεγγίτες σε σχήμα πολεμίστρας, το δωμάτιο είναι εφοδιασμένο με τους απαραίτητους πάγκους, επάνω στους οποίους αποτίθενται τα τυριά για να ωριμάσουν.

Προφανώς σκοπός του Ομήρου δεν ήταν να περιγράψει λεπτομερώς της διαδικασία τυροκόμησης. Ωστόσο, πολλές από τις εικόνες που περιγράφει τις συναντούμε σήμερα αναλλοίωτες στα παραδοσιακά τυροκομεία των νησιών μας. Θα αναρωτηθεί κανείς: Μα είναι τόσο συντηρητικοί οι σημερινοί βοσκοί στα νησιά; Ασφαλώς όχι. Μια άμεση επαφή μαζί τους εύκολα το αποδεικνύει, γιατί διαθέτουν ευστροφία και έφεση για ενημέρωση σχετικά με τα παγκοσμίως τεκταινόμενα. Απλώς οι παραδοσιακές τεχνικές που εξακολουθούν να εφαρμόζουν αποτελούν ιδανικές λύσεις, που το ανθρώπινο μυαλό εδώ και χιλιάδες χρόνια επινόησε για τα προβλήματα συντήρησης και επεξεργασίας του γάλακτος. Και οι ιδανικές λύσεις δεν αφήνουν περιθώρια για περαιτέρω αλλαγές ή βελτιώσεις.

* Ο κ. Χρ. Γ. Ντούμας είναι ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.
http://news.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_civ_1_17/01/2010_386738

[επιστροφή](#)

Αποδημίες- Ταξιδιάρικα πουλιά

Στα περάσματα του Αιγαίου οι ουρανοί πλημμυρίζουν με φτερωτούς μετανάστες και τα κύματα ξεβράζουν κουφάρια ανθρώπων που πίστεψαν ότι μπορούν να ξεγελάσουν τη μοίρα τους.

Λίγα χρόνια πριν γνώρισα ένα μεταναστευτικό πουλί που προσγειώθηκε στο νησί μας με το μικρό του νεοσσό μαζί. Ο πρόσφυγας Ρεζά μου ζήτησε να κάτσουμε παρέα να μου διηγηθεί την περιπέτεια της ζωής του. Δεν έγινε. Πέθανε λίγο καιρό μετά, ξαφνικά.

Γράφω αυτό το κείμενο έχοντας κατά νου το τολμηρό πέταγμα του Ιρανού Ρεζά πάνω από στεριά και θάλασσα και όλων εκείνων που φτερουγίζουν μακριά από πατρίδες που τους πληγώνουν κι η θάλασσα του Αιγαίου γίνεται ο τάφος τους. Ζούμε σε μια χώρα μετανάστατη που έχει ερημώσει από μνήμες...

Μεταναστεύω κάθε άνοιξη και φθινόπωρο. Με τις τελευταίες αναλαμπές του ήλιου τεντώνομαι, ξεδιπλώνομαι, χτυπάω τις φτερούγες μου κι ανέρχομαι. Ακολουθώντας τα ανοδικά ρεύματα ανυψώνομαι κι όταν φτάσω ψηλά στον ουρανό, μετεωρίζομαι κοιτάζοντας για λίγο τον ήλιο που δύνει κι αφήνομαι στα ρεύματα να με οδηγήσουν. Το ταξίδι θα είναι μακρύ, επίπονο, επικίνδυνο. Διασχίζω νύχτα την ηπειρωτική ενδοχώρα για να βγω στη Μεσόγειο. Κοντά μου πετούν σμήνη πουλιών που μετακινούνται για να φωλιάσουν και να ξεχειμωνιάσουν στα νότια. Χιλιάδες πετούμενα πετούν παράλληλα, άλλα πιο ψηλά, άλλα πιο χαμηλά. Φτάνοντας στη Μεσόγειο θα σταματήσουμε στα νησιά. Κάποια πουλιά θα συνεχίσουν το ταξίδι τους προς τα νότια, στα μεγάλα τροπικά δάση της κεντρικής Αφρικής, για να διαχειμάσουν. Οι πτήσεις είναι μεγάλες, εξουθενωτικές. Ανεμοπορείες εκατοντάδων, χιλιάδων χιλιομέτρων. Αντίξοες καιρικές συνθήκες.

Στο σκοτάδι ακούγονται κραυγές και κρωξίματα, δίπλα μου πετούν κι άλλοι σπιζαετοί, αετογερακίνες και βραχοκιρκίνεζα. Για να μην κουράζομαι και για να διατηρώ τους μυς μου σε καλή κατάσταση, αφήνομαι στις αέριες μάζες που μετακινούνται, επωφελούμαι από τα θερμά και ψυχρά ρεύματα του αέρα, διορθώνω κάθε τόσο την πορεία μου με το ένστικτο. Πολλά είναι τα πουλιά που αποπροσανατολίζονται και χάνονται στη διαδρομή.

Κάθε φθινόπωρο συναντώ στο Αιγαίο τα γνωστά σμήνη των πουλιών που κατεβαίνουν από τα βόρεια, ενώ την άνοιξη έρχονται σε μεγάλους αριθμούς από την νοτιοανατολική Ασία και την Αφρική κοπάδια σουσουράδες κι αγιοπούλια που έχουν πίσω τους πολυήμερες πτήσεις πάνω από ερήμους και στέπες. Φτάνουν εξουθενωμένα στα ερημονήσια και τις βραχονησίδες για να φωλιάσουν. Ελατοπαπαδίτσες και καμποδετροβάτες κατευθύνονται στη Σάμο, στα δάση της Λέσβου φωλιάζουν τουρκοτσοπανάκια, ενώ τα φοινικόπτερα τραβάνε για τη Νάξο, την Κω, τη Λήμνο και εκεί ξεχειμωνιάζουν. Στην Πολυνησία των Αρκιών μαζεύονται στεριανά πουλιά, αγριοπερίστερα, πετροχελιδόνα, κόρακες, στη Σύμη και στις νησίδες Κατσούνι και Λέβηθα πάνε σκουρόβλαχοι, σμυρνοτσιγλόνες, σταχτοτσικνιάδες και στην Κίναρο ολόκληρες αποικίες βαρβακιών. Τιτιβίσματα, κελαηδίσματα, κραυγές από τις τσίγλες στα ηλιοβασιλέματα. Στα πελάγη και στην ανοιχτή θάλασσα φτερουγίζουν θαλασσοπούλια, ψαραετοί, γλαρόνια, βουτηχτάρια, θαλασσοκόρακες ακολουθώντας τα κοπάδια των ψαριών. Βλέπω κήτη που περνούν αργά, μεγαλόπρεπα, το στενό Άνδρου-Τήνου. Μέσα στο νερό διακρίνονται όλα πεντακάθαρα. Κοπάδια ψαριών κολυμπούν στους έρημους όρμους, στιγμιαία με τυφλώνει η λάμψη από χιλιάδες σαρδέλες που ασημίζουν στο πρώτο φως της ημέρας. Βλέπω την ποσειδωνία, τα γοργόνια και τους πλαγκτονικούς οργανισμούς που μεταφέρονται από τα θαλάσσια ρεύματα σπινθηρίζοντας, ενώ τα ψάρια ακολουθούν. Στην περιοχή μεταξύ Ρόδου και Καστελόριζου ένας λευκός καρχαρίας στριφογυρίζει και χαϊδεύεται στα κύματα. Τα θαλασσοπούλια πετώντας αγγίζουν σχεδόν τους αφρούς...

Έχει πια για τα καλά ξημερώσει. Κάτω στη θάλασσα βλέπω ανθρώπους που λικνίζονται και ταξιδεύουν πάνω στις αφρίλες των κυμάτων, πνιγμένοι. Έξι στο Καστελόριζο, πέντε στη Σύμη, πέντε στη Μυτιλήνη. Ανατολικά απ' το Αγαθονήσι μια φουσκωτή βάρκα αναποδογυρισμένη, πιασμένοι απ' τα σχοινιά της πέντε άντρες που τρέμουν απ' το κρύο και φαίνεται ότι δεν θα αντέξουν για πολύ.

Έξω από τη νήσο Λέβηθα πλέουν τα άψυχα κουφάρια τεσσάρων Αφρικανών μεταναστών, πιο πέρα ένα πλοιάριο αναποδογυρισμένο, μεταξύ αυτών που πνίγονται, τέσσερις γυναίκες με μωρά. Στη Σύμη, ένα γέρικο ξύλινο σκαρί που δεν ξεπερνάει τα έντεκα μέτρα ναυαγισμένο. Στο Κατσούνι είδα κι άλλους μετανάστες πνιγμένους σε ναυάγιο. Κανείς δεν γνωρίζει μήτε τον ακριβή αριθμό, μήτε την ταυτότητά τους. Τα πελάγη και τα παράλια είναι σπαρμένα με πτώματα. Πάνω στα βράχια, στις άγριες, απρόσιτες ακτές του μεγάλου Ανθρωποφάγου τσακίζονται τ' άψυχα κουφάρια αντρών και γυναικών, τρεις άντρες κρατιόνται από σανίδες που επιπλέουν. Στ' ανοιχτά της Ρόδου πνιγμένοι άνθρωποι πλέουν μπρούμυτα. Δεν υπάρχουν επιζώντες για να εξηγήσουν τον μαζικό πνιγμό. Πάνω στη νησίδα Στρογγύλη άνθρωποι ξεψυχούν από δίψα, οι ζωντανοί πετάνε τους πεθαμένους στη θάλασσα και το αγριεμένο νερό τούς ξεβράζει και πάλι στα βράχια.

Οι άνθρωποι μεταναστεύουν, όπως και τα πουλιά. Φυγάδες για λόγους επιβίωσης, διωγμένοι από πολέμους, αυτοεξόριστοι για τις ιδέες τους, φοβούμενοι θρησκευτικούς διωγμούς, ξενιτεύονται στα μητροπολιτικά βιομηχανικά κέντρα μαγνητισμένοι από την έλξη του πολιτισμού που παράγει την αφθονία. Κάθε μέρα δεκάδες, εκατοντάδες Κούρδοι, Ιρακινοί, Ιρανοί, Πακιστανοί, Αφγανοί, Κινέζοι, Ινδοί, Αιγύπτιοι, Αιθίοπες, Σουδανοί, Τυνησιοί, Ρουαντέζοι, Σομαλοί εγκαταλείπουν τα σπίτια, τις χώρες τους και αποδημούν. Οι επαγγελματίες περάτες στις δυτικές τουρκικές ακτές, σε περιοχές του Λιβάνου, στη Συρία, στην Κύπρο, στις αφρικανικές ακτές, εισπράττουν πορθμεία για να διαπεραιώσουν με ταχύπλοα, πλαστικές ή ξύλινες βάρκες, θαλαμηγούς, αλιευτικά σκάφη και φορτηγά πλοία τους μετανάστες στα νησιά του Αρχιπελάγους. Νύχτα τους αποβιβάζουν σε όρμους κρυφούς, σε ακατοίκητες νησίδες, σε μικρονήσια, σε βραχονησίδες ή στα μεγάλα νησιά.

Στη Μεσόγειο οι κάτοικοι τηρούν αυστηρά τις «τοπικές παραδόσεις». Κάθε χρόνο, στις περιόδους της ανοιξιάτικης και φθινοπωρινής μετανάστευσης των πουλιών, οι πουλοπιάστες του Αιγαίου στήνουν άρες και ξόβεργες, στην Κύπρο τοποθετούν βερκάδες, οι Ισπανοί βάζουν *parany*, οι Ιταλοί

στήνουν roccolo vischio. Κοντά στα νερά, στις βρύσες, στους θάμνους, στα δέντρα, βέργες καλυμμένες με ιξόκολλα και δίχτυα για να παγιδεύσουν τα πουλιά. Βάζουν κραχτόκλουβα με καρδερίνες, φλώρια και σκαρθάκια και μαγνητόφωνα με κελαηδίσματα για να παγιδεύσουν τσίχλες, κοτσύφια, λούγαρα, σπίνους, πετρόσπινους, φανέτα, τσίφτες, φλιτζούνια και αμπελουργούς που ακολουθούν το κάλεσμα του κράχτη. Οι κτηνοτρόφοι ρίχνουν δηλητηριασμένα δολώματα για τις κουρούνες. Και στο τέλος κάθε καλοκαιριού, όταν επιστρέφουν τα μεταναστευτικά πουλιά στο νότο, ξεχύνονται οι κυνηγοί με τα πυροβόλα όπλα και αρχίζει η εξόντωση χιλιάδων πτηνών.

Προσπαθώντας να περάσουν νύχτα τα σύνορα οι μετανάστες σκοτώνονται, ακρωτηριάζονται από νάρκες, βάλλονται από πυροβόλα όπλα, πεθαίνουν από ασφυξία και έλλειψη τροφής στοιβαγμένοι μέσα σε κοντέινερ. Και όσοι, τέλος, επιζούν αντιμετωπίζουν το απλωμένο δίχτυ των προκαταλήψεων, την καχυποψία, την καθημερινή προσβολή, την καταστολή, μια εχθρική στάση εξαιτίας της διαφορετικής γλώσσας, της διαφοράς χρώματος και χαρακτηριστικών, της διαφοράς θρησκείας. Και όταν μπουν στην αγορά εργασίας, κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, θα πουλήσουν με εξευτελιστικούς όρους την εργατική τους δύναμη, ακόμη και το ίδιο το κορμί τους, προκειμένου να επιβιώσουν.

Διεθνείς Συμβάσεις Προστασίας:

Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Άρθρο 14. Κάθε άνθρωπος που καταδιώκεται έχει το δικαίωμα να ζητά άσυλο και να του παρέχεται άσυλο από άλλες χώρες...

Οδηγία 79/409 και απόφαση του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διατήρηση των αγρίων πουλιών. Τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθόρισαν τις πιο κατάλληλες περιοχές, ως «Περιοχές Ειδικής Προστασίας», για τη διατήρηση των πουλιών και υιοθετούν κατάλληλα μέτρα για τα τακτικά εμφανιζόμενα μεταναστευτικά είδη, λαμβάνοντας υπόψιν τους την ανάγκη προστασίας τους στην γεωγραφική, θαλάσσια και χερσαία περιοχή, όπου εφαρμόζεται αυτή η οδηγία, όσον αφορά στις περιοχές αναπαραγωγής, αλλαγής φτερώματος, ξεχειμωνιάσματος καθώς και στους σταθμούς κατά μήκος των μεταναστευτικών τους οδών...

του **Τέου Ρόμβου**
ΓΑΛΕΡΑ, τεύχ.13

επιστροφή

Εύπλοια: 24ο Τεύχος | Γενάρης 2010

ΤΑ ΝΗΣΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΗΝ ΕΝΤΡΟΠΙΑ...

- Νησιά στην πινέζα του ενεργειακού χάρτη. Του Χάρη Φλουδόπουλου
- Ηλεκτρικές διασυνδέσεις νησιών με το διασυνδεδεμένο σύστημα της ηπειρωτικής χώρας
- Ανοίγει ο Δρόμος για τη Διασύνδεση των Κυκλάδων. Του Σωτήρη Χιωτάκη
- Υποβρύχιο αιολικό ρεύμα από Εύβοια: Οκτώ ελληνικοί και ξένοι ενεργειακοί όμιλοι θα χρηματοδοτήσουν το καλώδιο. Του Γιώργου Φιντικάκη
- Πράσινο στην ηλεκτροδότηση Κυκλάδων με υποβρύχιο καλώδιο. Του Μιχάλη Καϊταντζίδη
- Στις Κυκλάδες η εγκατάσταση και η μεταφορά της ενέργειας με υποβρύχιο καλώδιο. Της Χρύσας Λιάγγου

ΝΑΤΕΣ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΜΕ ΦΟΥΡΙΑ ΚΑΙ ΜΕ ΚΟΥΣΤΟΥΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ

- ΟΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΙΑΣ ΑΝΙΕΡΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ
- Νησιά Αιγαίου - Φέρουσα ικανότητα και ενεργειακή διασύνδεση. Της Εύπλοιας
- Για την ενεργειακή Διασύνδεση των Νησιών του Αιγαίου. Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων Αιγαίου
- Καταστροφική για τα νησιά η μεταφορά ενέργειας από την ηπειρωτική χώρα... Της Χαράς Πελεκάνου

- ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
- Θέσεις για το ενεργειακό. Δίκτυο Οικολογικών Οργανώσεων Αιγαίου
- Ενεργειακά νησιά: Η τεχνολογική αυτή ιδέα είναι προϊόν του εφευρέτη αρχιτέκτονα και μηχανικού Dominic Michaelis

ΤΟ ΑΙΓΑΙΟ – Η ΘΑΛΑΣΣΑ - Ο ΔΙΑΠΛΟΥΣ

Το Αιγαίο διαπλέεται ετησίως από περισσότερα από 60.000 εμπορικά πλοία, εκ των οποίων τα 6.000 είναι πετρελαιοφόρα που μεταφέρουν από 100.000 - 200.000 τόνους βαριά πετρελαιοειδή. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι στο ατύχημα του Exxon Valdez το 1989 στην Αλάσκα, διέφυγε μία σχετικά μικρή ποσότητα πετρελαίου από το συνολικό φορτίο του πλοίου - περίπου 25.000 τόνοι- καταστρέφοντας όμως μία περιοχή αντίστοιχη του Αιγαίου σε έκταση. Σήμερα, έπειτα από 18 χρόνια τα οικοσυστήματα της περιοχής παρουσιάζουν την ίδια εικόνα καταστροφής.

Ο ΑΓΩΓΟΣ ΑΡΓΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΜΠΟΥΡΓΚΑΣ – ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ

- Η Ελλάδα στον παγκόσμιο ενεργειακό χάρτη
- Η Ρωσία προσβλέπει στον έλεγχο της κυκλοφοριακής συμφόρησης στο Βόσπορο,
- Πρωτοβουλία Πολιτών Ενάντια στον Αγωγό Πετρελαίου Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη
- Ανοιχτή επιστολή προς τον Πρωθυπουργό, από την Πρωτοβουλία Ενάντια στον πετρελαιοαγωγό «Μπουργκάς - Αλεξανδρούπολη»
- Επισημάνσεις και παρατηρήσεις στο κείμενο της συμφωνίας από το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
- «Χάσαμε τον ύπνο μας με τις επενδύσεις που έρχονται...» Του Δημ. Αναστασιάδη, προέδρου Ιατρικού Συλλόγου Έβρου
- Οικολογική Εταιρεία Έβρου: Όχι στον αγωγό του Θανάτου. No to Burgas-Alexandrupolis Pipeline Project
- Πετρέλαιο; Όχι, ευχαριστώ! Από corto maltese
- Αγωγός Μπουργκάς – Αλεξανδρούπολη: «Ολημερίς το χτίζανε, το βράδυ εγκρεμιζόταν». Του Ελισαίου Βαγενά
- Αγωγός! Με την καλή έννοια δηλαδή...
- Άκης Τσελέντης: Χωρίς στοιχειώδη «ασπίδα» για το περιβάλλον ο αγωγός Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη. Του Μάκη Νοδάρου
- Συνέντευξη Γ. Δραγασάκη στο ρ/σ 105,5 "Στο Κόκκινο"

Ο ΑΓΩΓΟΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ – Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

- «Αγωγός πετρελαίου, ο θάνατος του Αιγαίου». Η ομιλία του Μιχαήλ Δεκλερή στην Αλεξανδρούπολη
- Το Αιγαίο στο πλαίσιο της “μαύρης” ανάπτυξης. Του Θεοδωρή Τσιμπίδη, Αρχιπέλαγος, Ινστιτούτο Θαλάσσιας & Περιβαλλοντικής Έρευνας Αιγαίου
- Αιγαίο, έρχονται τα Τάνκερ – Μαμούθ. Οι κίνδυνοι της διέλευσης τάνκερ στο Αιγαίο
- Η προαναγγελία μιας ανυπολόγιστης καταστροφής στο Αιγαίο
- Το Αιγαίο κινδυνεύει να γίνει Αδριατική. Σοβαρή απειλή η ρύπανση από τα δεκάδες χιλιάδες πλοία που διαπλέουν το Αρχιπέλαγος. Της Λίνας Γιαννάρου
- Θαλάσσιες μεταφορές και θαλάσσιο περιβάλλον. Εστίαση στη θάλασσα του Αιγαίου ως διεθνούς χώρου διέλευσης πετρελαιοφόρων και πιθανές επιπτώσεις από τη λειτουργία του πετρελαιοαγωγού Μπουργκάς-Αλεξανδρούπολη. Ιωάννης Ν. Νείλας
- Το 2003 καταγράφηκαν από το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο πάνω από 2.000 πετρελαιοκηλίδες στο Αιγαίο. Της Μελαχροινής Μαρτίδου
- Σάπια τάνκερ: Τεράστια οικολογική καταστροφή από βύθιση τάνκερ
- Ο πρόεδρος των παράκτιων αλιέων: «Ψάρια με το κιάλι...» Της Κικής Ηπειρώτου

επιστροφή

Ενημερωτικά κείμενα - Χρήσιμες πληροφορίες

«ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ 2010, 16-18 Απριλίου 2010»

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Με έντονους ρυθμούς συνεχίζεται η προετοιμασία της **3ης Μεσογειακής έκθεσης ελιάς και ελαιολάδου «ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ 2010»**, η μοναδική έκθεση στην Ελλάδα για την ελιά και το ελαιολάδου – δύο από τα βασικά εθνικά μας προϊόντα που θα πραγματοποιηθεί από 16 έως 18 Απριλίου, στο EXPO ATHENS στη Λ. Ανθούσας 4. Στην έκθεση θα λάβουν μέρος το σύνολο των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την τυποποίηση, την συσκευασία, τα ελαιοκομικά και ελαιουργικά μηχανήματα. Για φέτος έχει προγραμματιστεί δυναμική επικοινωνία με όλες τις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις για συμμετοχή των μικροπαραγωγών του κάθε νομού.

Η οργανώτρια εταιρεία **Compass Expo**, με την εμπειρία και την τεχνογνωσία που κατέχει και σε συνδυασμό με το τρίπτυχο – έκθεση **ΕΛΑΙΟΤΕΧΝΙΑ**, περιοδικό **ΕΛΑΙΟΚΟΣΜΟΣ**, διαγωνισμός Ελαιολάδου **ΚΟΤΙΝΟΣ**, πιστεύει πως η επιτυχία της έκθεσης είναι εξασφαλισμένη και θα ανήκει σε όλους μα κυρίως στο ελληνικό ελαιόλαδο και στην ελληνική ελιά.

Ο διαγωνισμός **ΚΟΤΙΝΟΣ** θα εξελιχθεί σε δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος θα αφορά τον **διαγωνισμό Ποιότητας Εξαιρετικού Παρθένου Ελαιολάδου** (Ισχυρής, Μέτριας και Ελαφράς έντασης Φρουτώδους) ενώ το δεύτερο σκέλος θα αφορά τον διαγωνισμό για την ανάδειξη της καλύτερης **Συσκευασίας Τυποποιημένου Ελαιολάδου** (Περιέκτης, Καινοτομία, Συνολική Εικόνα, Ετικέτα).

Όλες οι πληροφορίες στο <http://www.eleotexnia.gr>

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε : Φιλολάου 234 – 11631, Αθήνα Τηλ.: 210 7568888 (8 γραμμές) Fax: 210 7568889 & 210 7568890 gvelis65@gmail.com www.eleotexnia.gr

[επιστροφή](#)

ΜΙΑ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΑ...ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η ιστοσελίδα «Coastal WIKI» είναι μια ιντερνετική εγκυκλοπαίδεια, η οποία προσφέρει ποιοτική πληροφόρηση, που συνεχώς βελτιώνεται, συμπληρώνεται και ενημερώνεται από ειδικούς και απευθύνεται εκτός των άλλων και σε παράκτιους επαγγελματίες. Διαθέτει 1396 σελίδες με πληροφορίες σχετικές με παράκτια και θαλάσσια θέματα.

[Διαβάστε περισσότερα](#)

[επιστροφή](#)

Ενημέρωση για τις δραστηριότητες του ΣΠΟΡΟΥ και τις αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του ΚΑΛΑΘΙΟΥ.

Δημοσιεύουμε την παρακάτω πληροφορία, μήπως και οργανώσουμε και μεταξύ των παραγωγών της Ικαρίας και των καταναλωτών τόσο στην Ικαρία όσο και στην Αθήνα αυτή την ιδέα της άμεσης σύνδεσης του παραγωγού με τον καταναλωτή χωρίς μεσάζοντες. ΗΓ

Date: 2010/1/25

Subject: [basket anakoinwseis] Ολοκλήρωση 1ης φάσης αλλαγών λειτουργίας καλαθιού στις 29/1

Με βάση το σκεπτικό των αποφάσεων του καλαθιού όπως αυτές έχουν ανακοινωθεί εδώ και καιρό (<http://kalathi.sporos.org/new.kalathi.odhgies.php>) και τροποποιήθηκαν ελαφρώς για τεχνικούς λόγους, στις 29/1 και ώρα 23:00 αρχίζει η λειτουργία του νέου τρόπου προ-παραγγελιών και ενημέρωσης του Καλαθιού μέσα από την ιστοσελίδα του (<http://kalathi.sporos.org/>). Οδηγίες

χρήσης υπάρχουν στη διεύθυνση <http://kalathi.sporos.org/guide.php> .

Οι λίστες που χρησιμοποιούσαμε μέχρι στιγμής καταργούνται και περιορίζεται σημαντικά ο φόρτος των εισερχόμενων email μιας και πλέον δε θα λαμβάνετε ενημερώσεις για παραλαβή προϊόντων που δεν παραγγείλατε ή παραγγελίες των άλλων.

Μπορεί να δημιουργηθεί μια νέα λίστα για την ανταλλαγή ενημερώσεων/απόψεων και μια για προ-παραγγελίες προϊόντων που για γραφειοκρατικούς λόγους θα προτιμήσουμε να μην φαίνονται στο site, όπως αλκοολ, κρέας, τυρί. Για όσους θέλουν να συμβάλλουν στην άμεση ενημέρωση του site, έχει δοθεί ένα πρώτο ραντεβού για εκπαίδευση την Παρασκευή 29/1 στις 20:30 στο Σπόρο (Όποια/ος θέλει να εκπαιδευτεί άλλη στιγμή, ας επικοινωνήσει μαζί μου).

Με την ευκαιρία αυτή, ας ανακεφαλαιώσουμε το νέο τρόπο λειτουργίας του Καλαθιού.

Προϋπόθεση για την αγορά οποιουδήποτε προϊόντος (νωπού ή συσκευασμένου) του καλαθιού από την ομάδα κατανάλωσης του Σποροχώρου είναι η εγγραφή στο Καλάθι που γίνεται κάθε Τρίτη και Παρασκευή πρωί και απόγευμα στο Σπόρο [11:30-15:00, 17:30-20:30] με την καταβολή 10€ (σαν εγγύηση για τις προπαραγγελίες σας, τα οποία θα μπορείτε να πάρετε πίσω σε περίπτωση που αποφασίσετε να διαγραφείτε από μέλος), τη συμπλήρωση της σχετικής φόρμας στο http://kalathi.sporos.org/create_account.php , την ενημέρωση σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του καλαθιού και διερεύνησης τυχόν τρόπων συμμετοχής στο όλο εγχείρημα.

Οι τιμές διαμορφώνονται με βάση το κόστος του προϊόντος (συμπεριλαμβάνονται τυχόν μεταφορικά κλπ) με μια προσαύξηση 15% για να καλύπτονται λειτουργικές ανάγκες, φύρα, ταμείο για επενδύσεις σε εξοπλισμό, ενίσχυσης συγκεκριμένων δράσεων ή πληγέντων αγροτών κλπ. Σε αυτήν την τιμή, όσοι αναλαμβάνουν μια συγκεκριμένη εργασία για το Καλάθι είτε αυτή γίνεται στο Σπόρο είτε αλλού δικαιούνται προαιρετικά μιας έκπτωσης 10%. Οι δουλειές που γίνονται είναι πολλές και όποιος θέλει να συμβάλει στην προσπάθεια, θα βρούμε τον τρόπο να συμμετέχει.

Σε ένα δεύτερο στάδιο μόλις ολοκληρωθεί η διαβούλευση με τον Σπόρο ορισμένα συσκευασμένα προϊόντα θα περάσουν σε μπροστινά ράφια και θα μπορεί να τα αγοράσει ο καθένας, ανεξαρτήτως εγγραφής.

ΥΓ1. Οι προ-παραγγελίες που είναι σε εξέλιξη (για το Πήλιο, λάδι και κοτόπουλα) γίνονται με τον παλιό τρόπο λειτουργίας του καλαθιού. Τα κοτόπουλα πρέπει να τα παραλάβετε άμεσα από τη στιγμή που θα γίνει η παραλαβή τους!

ΥΓ2. Σκοπός της νέας ιστοσελίδας και της λίστας είναι να αποτελέσουν χρήσιμα εργαλεία που θα βοηθήσουν στην πιο άμεση αλληλοενημέρωση για τα θέματα του καλαθιού και δε θέλουμε να υποκαταστήσει την άμεση επαφή και το ζωντανό διάλογο μεταξύ των συμμετεχόντων που μπορεί να επιτευχθεί είτε μέσω κοινών εκδρομών, γευμάτων, συνελύσεων ή εκδηλώσεων.

Η νέα σελίδα του Καλαθιού (δεν έχει τεθεί σε επίσημη λειτουργία) ->

<http://kalathi.sporos.org/home.php>

Πληροφορίες για τους παραγωγούς - > <http://kalathi.sporos.org/paragogoi.php>

Πληροφορίες διαθεσίμων: 2103801375

Ανακοίνωση για την αναδιοργάνωση της λειτουργίας του καλαθιού ->

<http://kalathi.sporos.org/new.kalathi.odhgies.php>

Email list άμεσων ανακοινώσεων καλαθιού: basket@lists.riseup.net

Email list παραγγελιών (digest): basket2@lists.riseup.net

Διαγραφή από τις λίστες του καλαθιού-> <https://lists.riseup.net/www/sigrequest/basket> και

<https://lists.riseup.net/www/sigrequest/basket2>

[επιστροφή](#)

Προτεραιότητες «Διαζώματος» για το 2010
Της Γιωτας Συκκα

Η νομαρχία της Αθήνας έκανε την αρχή με τα 6 εκατ. ευρώ που αποφάσισε να διαθέσει για την αναστήλωση του θεάτρου του Διονύσου. Η πρωτοβουλία της όμως, κυρίως του «Διαζώματος» που κινητοποιεί θεσμούς και πολίτες, ευαισθητοποιεί καθημερινά όλο και περισσότερο κόσμο. Το θέατρο της Μεγαλόπολης άνοιξε κουμπαρά με 500.000 ευρώ «προίκα» από τον δήμο της περιοχής, της Γιτάνης στη Θεσπρωτία προικίστηκε με 100.000 από τη νομαρχία Θεσπρωτίας, των Φθιωτίδων Θηβών στη Μαγνησία με 50.000 ευρώ, ενώ της Σικυώνας και της Δήλου απέκτησαν κι αυτά τραπεζικούς λογαριασμούς, μικρούς να λέμε την αλήθεια (1.000 ευρώ έκαστο), αλλά είναι ακόμη η αρχή.

Η νομαρχία Ηρακλείου πρόσφερε 7.000 ευρώ για τη γεωφυσική έρευνα του θεάτρου Γόρτυνας και για το θέατρο, η νομαρχία Αιτωλοακαρνανίας έδωσε 20.000 για έκδοση και ταινία που αφορά τα θέατρα της περιοχής της, ενώ ο δήμος Χερσονήσου διέθεσε 5.000 ευρώ για το δικό του.
«Κουμπαράδες»

Η καταγραφή του «Διαζώματος» σε 75 θέατρα και ωδεία της Ελλάδας έχουν βάλει στη σειρά τις προτεραιότητες για το 2010. «Για τη συμμετοχή των οικονομικών δυνάμεων της χώρας στη χρηματοδότηση των μνημείων μέσω του Διαζώματος αξιοποιούμε και προσαρμόζουμε τον χορηγικό νόμο. Ήδη έχουμε υποβάλει για έγκριση την πρώτη χορηγική σύμβαση με την Attica Bank, ύψους 30.000 ευρώ για το θέατρο του Ορχομενού Αρκαδίας» είπε στη γενική συνέλευση του σωματείου που έγινε την Κυριακή στο νέο Μουσείο Ακρόπολης ο Σταύρος Μπένος. Εξήγησε ότι για τη συμμετοχή της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη χρηματοδότηση των μνημείων ενεργοποιούν τον νόμο 3463/2006 (κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων) και μίλησε πάλι για τους περίφημους κουμπαράδες που θα ανοίξουν για κάθε θέατρο χωριστά.

Πιστεύοντας πως και ο κόσμος πρέπει να είναι συμμετοχός, θύμισε τις εκκλησίες που χτίστηκαν μέσα από τα παγκάρια τους, λέγοντας, ούτε λίγο ούτε πολύ, ότι και το Διάζωμα «φιλοδοξεί να γίνει το παγκάρι, το θησαυροφυλάκιο των αρχαίων θεάτρων».

Αναζητούνται χορηγοί

Τα ποσά θα διατεθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού το οποίο θα έχει την ευθύνη εκτέλεσης των σχετικών εργασιών και τη διαχείριση των χρημάτων. Υπάρχουν, πάντως, και οι εκδοτικές δράσεις όπως η σειρά «Αρχαία θέατρα», τα ντοκιμαντέρ που θα τη συνοδεύουν, η έκδοση Ατλαντας των αρχαίων χώρων θέασης και ακρόασης αλλά και το διεθνές συνέδριο που ανακοίνωσε ο καθηγητής Πέτρος Θέμελης για τον Μάιο - Ιούνιο του 2011. «Όταν δίνεις την ψυχή σου για κάτι, αν αυτό το πράγμα δεν το αγκαλιάσει ο κόσμος αισθάνεσαι ότι ίσως αφιερώθηκες σε κάτι τσάμπα. Έτσι νομίζω ότι όλοι μπορούμε να συμφωνήσουμε πως ο πολιτισμός ζει εκεί όπου ζει ο πολίτης, εκεί όπου ο πολίτης μορφώνεται, διασκεδάζει, προσφέρει» είπε στην ομιλία του ο υπουργός Παύλος Γερούλανος.

Η αλήθεια είναι πως στο αμφιθέατρο του μουσείου την Κυριακή το πρωί είχαν συγκεντρωθεί πολλοί επιστήμονες, αλλά και πολίτες. Η ανταπόκριση ήταν συγκινητική. Από τη δήμαρχο Αβδήρων που ζητούσε να μην ξεχάσουν την περιοχή της, μέχρι τον νομάρχη Αιτωλοακαρνανίας ο οποίος επέμενε πως «δεν αισθάνομαι χορηγός, αλλά συνεργός».

Το θέμα, βέβαια, είναι να συγκινηθεί η ιδιωτική πρωτοβουλία που ήταν ο αρχικός βασικός στόχος. Οι μεγάλοι χορηγοί τότε θα βάλουν το χέρι βαθιά στη τσέπη;

http://news.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_civ_1_15/12/2009_383462

[επιστροφή](#)

Χρυσή Τομή: Ο μαγικός αριθμός της αρμονίας

Στα μαθηματικά η χρυσή τομή είναι η διαίρεση μιας ευθείας (ενός ευθύγραμμου τμήματος) σε δύο μέρη κατά τρόπο ώστε ο λόγος όλης της ευθείας προς το μεγαλύτερο μέρος να είναι ίσος προς τον λόγο του μεγαλύτερου μέρους προς το μικρότερο.

Οι Πυραμίδες της Αιγύπτου, ο Παρθενώνας, η Μόνα Λίζα, ο Τζόρτζ Κλούνεϊ και το κορμί της Μόνικα Μπελούτσι έχουν κάτι κοινό! Η θελκτικότητά τους λέγεται πως βασίζεται στη «Χρυσή Τομή», τον μαγικό αριθμό 1,618033... που ορίζει την αρμονία και την ομορφιά!
Ειρήνη Μιχαλούδη

Σε τι συνίσταται όμως η ιδιαιτερότητα και παράλληλα η μαγεία αυτού του αριθμού που απεικονίζεται παγκοσμίως και με το γράμμα φ (προς τιμήν του αρχαίου γλύπτη Φειδία) και έχει απασχολήσει την επιστημονική κοινότητα όσο κανένας άλλος αριθμός στην ιστορία των Μαθηματικών;

Το συναρπαστικό μάλιστα στην όλη υπόθεση είναι ότι τον συγκεκριμένο αριθμό δεν μελετούν μόνο μαθηματικοί, αλλά βιολόγοι, καλλιτέχνες, μουσικοί, ιστορικοί, αρχιτέκτονες, ψυχολόγοι ακόμα και μυστικιστές!

«Υπάρχουν πολλά σχήματα, τα οποία έχουν την ιδιότητα φ όπως ο Παρθενώνας, το αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου, το πορτρέτο της Μόνα Λίζα», εξηγεί ο καθηγητής μέσης εκπαίδευσης και γ.γ. της Ελληνικής Μαθηματικής Εταιρείας, Ιωάννης Τυρλής. «Έχουν γίνει έρευνες για να εξηγήσουν γιατί η εμφάνιση του αριθμού φ στο σχήμα της τηλεόρασης μάς ικανοποιεί αισθητικά. Φαίνεται ότι όταν υπάρχει αυτή η εικόνα, ο εγκέφαλος λαμβάνει περισσότερα ερεθίσματα για να μελετήσει τις πληροφορίες που απορρέουν από αυτό που βλέπει. Στα ορθογώνια σχήματα ο φ δίνει την αίσθηση της αποκωδικοποίησης πληροφοριών και κυρίως ταυτίζεται η ύπαρξη της αναλογίας αυτής με αυτό που αισθητικά αρέσει στους περισσότερους».

Πράγματι, η πρόσοψη του Παρθενώνα αποτελεί κορυφαίο παράδειγμα εφαρμογής του φ, όπως και οι πυραμίδες της Αιγύπτου που ακολουθούν τη δομή ενός ισοσκελούς τριγώνου. Αιώνες αργότερα, ο Λεονάρντο ντα Βίντσι θα ζωγράφιζε το περίφημο πρόσωπο της Μόνα Λίζα με τέτοιον τρόπο ώστε αυτό να χωράει σε ένα τέλειο ορθογώνιο. Ακόμα και ο Μότσαρτ συνέθεσε μερικά από τα έργα του, με τρόπο ώστε η χρονική αναλογία να αντιστοιχεί στη χρυσή τομή. Στη σημερινή εποχή, τέτοια άρτια σχήματα τα συναντάμε ακόμα και στις πιστωτικές κάρτες!

Θεϊκή αναλογία

Το συναρπαστικό με αυτή τη θεϊκή αναλογία, όπως την ονόμασε ο φραγκισκανός μοναχός Λούκα Πατσιόλι τον 15ο αιώνα, είναι η εφαρμογή της στον άνθρωπο. «Ο Τζόρτζ Κλούνεϊ, τα πρόσωπα αλλά και τα σώματα της Μόνικα Μπελούτσι και της Κάρλα Μπρούνι έχουν τις αναλογίες αυτές», αναφέρει ο Ι. Τυρλής και εξηγεί πως «αν διαιρέσουμε το ύψος ενός ανθρώπου με την απόσταση από το έδαφος μέχρι τη μέση του και βγει 1,6180... αυτό είναι κριτήριο για το αν το σώμα έχει τη θεϊκή αναλογία!».

Η περίφημη αυτή ανακάλυψη των μαθηματικών αναλογιών του ανθρώπινου σώματος από τον Λεονάρντο ντα Βίντσι που απεικονίζεται και στο έργο του «Άνθρωπος του Βιτρούβιου» είναι βασισμένο στην πραγματεία του Ρωμαίου μαθηματικού Μάρκου Πολλιώνα Βιτρούβιου, ο οποίος είχε μελετήσει για το ανθρώπινο σώμα, καταλήγοντας σε συμπεράσματα όπως ότι η απόσταση από την άκρη του πιγουνιού έως τη μύτη είναι το ένα τρίτο του μήκους του προσώπου, η απόσταση της γραμμής των μαλλιών έως τα φρύδια είναι το ένα τρίτο του μήκους του προσώπου κ.ο.κ.

Αν λοιπόν θέλει να ανακαλύψει κάποιος κατά πόσο ανταποκρίνεται στα πρότυπα της αισθητικής τελειότητας, δεν έχει παρά να προμηθευτεί... μεζούρα!

Ο αριθμός

Τον ανακάλυψαν οι αρχαίοι Έλληνες

Ο Πυθαγόρας, και εν γένει οι Αρχαίοι Έλληνες μαθηματικοί, παρατήρησαν ότι τα πάντα πάνω στη Γη, από τα φυτά μέχρι το ανθρώπινο σώμα, αναπτύσσονται βάσει μιας αναλογίας.

Χρησιμοποιώντας μια σειρά πολύπλοκων εξισώσεων, κλασμάτων και γεωμετρικών σχέσεων,

κατέληξαν ότι το σημείο τομής, η χρυσή αναλογία, εκφράζεται με τον αριθμό 1,618033... που δίνει και την «τιμή» της αρμονίας.

Η «χρυσή τομή» κατά τον γλύπτη Θόδωρο

Οι διάφορες μορφές Τέχνης - με ήχους (Μουσική), με λέξεις (Ποίηση-Λογοτεχνία), με κινήσεις του σώματος (Χορός, Θέατρο), με εικόνες (Ζωγραφική, Φωτογραφία, Κινηματογράφος κλπ.) ή με σχήματα και μορφές σε υλικά στον χώρο (Γλυπτική, Αρχιτεκτονική), διαμορφώνονται με πολλά συστήματα λογικής οργάνωσης, χωρίς να είναι πάντοτε εμφανή. Οι τέχνες, ως μορφές επικοινωνίας, από καταβολής ανθρώπινης ύπαρξης, υπακούουν συνειδητά ή υποσυνείδητα σε «ρυθμούς» που αντιστοιχούν στους ρυθμούς της φύσης.

Στην προσπάθεια του κάθε δημιουργού να αφογκραστεί τους ρυθμούς της ζωής και της εποχής χρησιμοποιούνται διάφορα «εργαλεία». Όμως από αυτήν την απλή διαπίστωση που ισχύει στις Τέχνες μέχρι τη συστηματική μυθοποίηση των αριθμών, υπάρχει τεράστια διαφορά. Υπάρχουν έργα με εμφανείς «χρυσές τομές» και «χρυσούς αριθμούς», που είναι γελοία μέχρι κακόγουστα. Όλη αυτή η «μαγειρική» στις Τέχνες, γύρω από δήθεν «μυστικά» ή «μυστήρια», είναι μόνο για τους άσχετους. Η Τέχνη δικαιώνεται μέσα από την αμεσότητα του έργου Τέχνης στη δυνατότητα να εμπεριέχει σημαντικές πληροφορίες της εποχής, όχι μόνο στην «κολακεία» του εφήμερου γούστου, αλλά στη διάρκεια, ως σύνθεση της ιστορικής στιγμής στην πορεία του χρόνου. Σε ό,τι με αφορά: Υπάρχουν έργα μου ως αποτέλεσμα μιας συστηματικής λογικής ανάλυσης και μελέτης και άλλα που «βγήκαν» αυθόρμητα και διαισθητικά, όπου τελικά διαπίστωση εκ των υστέρων μια βαθιά οργάνωση που έγινε ασυνείδητα.

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=12128&subid=2&pubid=9896852>

1-2-2010

Μετά από το παραπάνω δημοσίευμα, καλούνται οι αναγνώστες να ανακαλύψουν και να μας στείλουν διάφορες Χρυσές Τομές από την Ικαρία και τους Φούρνους. Π.χ. η σχέση μήκους πλάτους της Ικαρίας, η σχέση της Ικαρίας με το ύψος του βουνού, οι αναλογίες του πύργου του Δρακάνου, οι αναλογίες του αη Γιώργη στον Κοσκινά, οι αναλογίες σε διάφορες εκκλησίες, στους υδρόμυλους κλπ.

Με χαρά θα δημοσιεύσουμε τα ευρήματά σας!

Για βοήθεια ανατρέξτε στον κανόνα των τρίτων και στους αριθμούς της ακολουθίας Φιμπονάτσι. Έχει πλάκα!

[επιστροφή](#)

«Κερκυραϊκό» το ημερολόγιο στον Μηχανισμό των Αντικυθήρων;

ΣΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΣ

Με τη βορειοδυτική Ελλάδα συνδέεται ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων και όχι με την Αλεξάνδρεια, τη Ρόδο ή τη Μικρά Ασία, όπως εθεωρείτο μέχρι τώρα, σύμφωνα τουλάχιστον με όσα υποστηρίζει, στο πλαίσιο της διδακτορικής της διατριβής, η απόφοιτη του τμήματος Φυσικής και του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του ΑΠΘ, Μαγδαληνή Αναστασίου.

Η ίδια, βάσει της νέας επιστημονικής έρευνάς της, καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα πως ο κατασκευαστής του μηχανισμού δεν ακολουθούσε τον ελικοειδή τρόπο του Αρχιμήδη στην κατασκευή των σπειρών στο πίσω μέρος του μηχανισμού, αλλά έναν απλούστερο. Μέχρι τώρα η έρευνα πάνω στον μηχανισμό κινούνταν γύρω από την ανάλυση και την επεξεργασία των εικόνων και των τομογραφιών που έχουν ληφθεί, σχετικά με το πόσα γρανάζια διαθέτει ο μηχανισμός, πόσα δόντια έχουν αυτά τα γρανάζια, καθώς και τα γράμματα που είναι σκαλισμένα πάνω του.

Η Μ. Αναστασίου προσέγγισε τον Μηχανισμό των Αντικυθήρων από την πλευρά της Αστρονομίας. «Αναπτύξαμε ένα πρόγραμμα σε ηλεκτρονικό υπολογιστή και εξετάσαμε τη σειρά και τη σύνδεση ορισμένων αστρικών γεγονότων, αλλά και αθλητικών αγώνων, που αναγράφονται πάνω στο μηχανισμό, ώστε να μπορέσουμε να συμπληρώσουμε το παζλ», μας λέει. Εντύπωση προκάλεσε ότι, μεταξύ των γνωστών πανελλήνιων στεφανιτών αγώνων, όπως οι Ολυμπιακοί, τα Πύθια, τα Ισθμια

και τα Νέμεα, αναφέρονται και οι αγώνες της Δωδώνης, που γίνονταν στην πόλη «Νάια». Αγώνες όχι τόσο σημαντικοί όσο οι προηγούμενοι, οπότε, μόνο κάποιος που είχε ειδικό ενδιαφέρον γι' αυτούς, κάποιος που ζει στην περιοχή, θα σημείωνε την ημερομηνία που τελούνταν.

«Καταφέραμε να ταυτίσουμε τους 7 από τους 12 μήνες του ημερολογίου με το ημερολόγιο της βορειοδυτικής Ελλάδας», υπογραμμίζει η Μ. Αναστασίου.

Σύμφωνα με τον καθηγητή του τμήματος Φυσικής του ΑΠΘ, Ιωάννη Σειραδάκη, που επιβλέπει τη διατριβή, τα αστρικά φαινόμενα αλλάζουν θέση σύμφωνα με το σημείο πάνω στη Γη από το οποίο τα παρατηρεί κανείς. «Αυτός που τα σημείωσε πάνω στον μηχανισμό, τα σημείωσε όπως τα έβλεπε από το γεωγραφικό πλάτος από το οποίο τα παρατηρούσε. Και αυτό επίσης ταιριάζει με την περιοχή της ΒΔ Ελλάδας», προσθέτει ο Ι. Σειραδάκης. Από την έρευνα διαπιστώθηκε ότι αυτά τα γεγονότα ταυτίζονται περισσότερο με το ημερολόγιο της βορειοδυτικής Ελλάδας, παρά με της Αθήνας ή της Ρόδου ή της Μικράς Ασίας. «Ο μηχανισμός συμπίπτει κατά 100% με το ημερολόγιο της Κέρκυρας και του Βουθρωτού και κατά 85% με το ημερολόγιο της Δωδώνης», προσθέτει ο Ι. Σειραδάκης. Τα νέα ευρήματα συνδυάστηκαν με το ναυάγιο στο οποίο βρέθηκε ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων. «Στο ναυάγιο βρέθηκαν επίσης αγάλματα, νομίσματα και άλλα αντικείμενα από αυτές τις πόλεις», υπογραμμίζει ο Ι. Σειραδάκης.

Ενα ακόμη νέο στοιχείο που προέκυψε από την έρευνα της Μ. Αναστασίου είναι ο τρόπος της κατασκευής ενός από τους δείκτες του μηχανισμού, αυτού της σπειροειδούς έλικας του Μέτωνα. Όπως διαπιστώθηκε, ο δείκτης δεν είναι στερεωμένος στο κέντρο της έλικας, αλλά είναι ελεύθερος να πηγαиноέρχεται για να μπορεί να παρακολουθεί τη σπείρα.

<http://www.enet.gr/?i=news.el.texnes&id=110891>

[επιστροφή](#)

Την πραγματικότητα μπορούμε να την δούμε με πολλούς τρόπους

Το κείμενο που ακολουθεί αφορά μια ερώτηση που ήταν θέμα σε εξετάσεις Φυσικής στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης:

«Να περιγράψετε πώς μπορούμε να μετρήσουμε το ύψος ενός ουρανοξύστη χρησιμοποιώντας ένα βαρόμετρο».

Ένας φοιτητής απάντησε: «Δένετε ένα μακρύ σπάγκο στο λαιμό του βαρόμετρου και στη συνέχεια κατεβάζετε το βαρόμετρο από την ταράτσα μέχρι να εγγίζει το έδαφος. Το ύψος του κτιρίου θα ισούται με το μήκος του νήματος συν το μήκος του βαρόμετρου».

Αυτή η πρωτότυπη απάντηση εξόργισε τόσο τον εξεταστή, ώστε αυτός έκοψε το φοιτητή στο συγκεκριμένο μάθημα. Ο φοιτητής προσέφυγε στις αρχές του Πανεπιστημίου, ισχυριζόμενος ότι η απάντησή του ήταν αναμφίβολα σωστή και ότι αδικώς κόπηκε.

Το Πανεπιστήμιο όρισε έναν άλλο εξεταστή να διερευνήσει το θέμα και να αποφασίσει εάν έπρεπε να κοπεί ο φοιτητής ή όχι. Ο κριτής αυτός θεώρησε ότι η απάντηση που δόθηκε ήταν πράγματι σωστή, αλλά δεν φανέρωνε καμία αξιοσημείωτη γνώση Φυσικής.

Για να διαλευκανθεί τελειώς το θέμα, αποφασίστηκε να καλέσουν το φοιτητή και να του αφήσουν έξι λεπτά, μέσα στα οποία αυτός θα έπρεπε να δώσει μια προφορική απάντηση που να μην είναι τόσο απλοϊκή, αλλά να δείχνει κάποια εξοικείωση με τις βασικές αρχές της Φυσικής.

Για πέντε λεπτά ο φοιτητής έμενε σιωπηλός, βαθιά απορροφημένος στις σκέψεις του. Ο εξεταστής του θύμισε ότι ο χρόνος τελειώνει και ο φοιτητής απάντησε ότι είχε στο μυαλό του μερικές ιδιαίτερα σχετικές απαντήσεις, αλλά δε μπορούσε να αποφασίσει ποια να χρησιμοποιήσει. Στην προτροπή να βιαστεί, απάντησε ως εξής:

«Κατ' αρχήν, θα μπορούσαμε να ανεβάσουμε το βαρόμετρο στην ταράτσα του ουρανοξύστη, να το αφήσουμε να πέσει και να μετρήσουμε το χρόνο που κάνει μέχρι να φτάσει στο έδαφος.

Το ύψος του κτιρίου μπορεί να υπολογιστεί τότε από τον τύπο: $H = (gt^2)/2$. Όμως, δε θα το συνιστούσα γιατί θα ήταν κρίμα για το βαρόμετρο».

«Μια άλλη εναλλακτική απάντηση» είπε ο φοιτητής «είναι η εξής: Εάν υπάρχει ηλιοφάνεια, θα μπορούσαμε να μετρήσουμε το ύψος του βαρόμετρου, να το στήσουμε όρθιο στο έδαφος και μετά να μετρήσουμε το μήκος της σκιάς του. Στη συνέχεια μετρούμε το μήκος της σκιάς του ουρανοξύστη, και με απλό τρόπο μπορούμε να υπολογίσουμε το πραγματικό ύψος του ουρανοξύστη με αριθμητική αναλογία».

«Αλλά, εάν θα θέλατε να αντιμετωπίσετε το θέμα με ιδιαίτερα επιστημονικό τρόπο, θα μπορούσατε να δέσετε ένα μικρού μήκους νήμα στο βαρόμετρο και να το θέσετε σε ταλάντωση σαν εκκρεμές, πρώτα στο έδαφος και μετά στην ταράτσα του ουρανοξύστη. Το ύψος θα μπορούσε να βρεθεί μετρώντας και συγκρίνοντας τις δύο περιόδους, οι οποίες είναι αντιστρόφως ανάλογες των τετραγωνικών ριζών των επιταχύνσεων της βαρύτητας στο έδαφος και στο ύψος του ουρανοξύστη. Η επιτάχυνση της βαρύτητας εξαρτάται με τη σειρά της από το ύψος από την επιφάνεια της γης και συνεπώς γνωρίζοντας την επιτάχυνση της βαρύτητας στην ταράτσα βρίσκουμε το ζητούμενο ύψος».

«Α!»είπε πάλι ο φοιτητής, «Υπάρχει κι ένας άλλος τρόπος, όχι κακός: Αν ο ουρανοξύστης διαθέτει εξωτερική σκάλα κινδύνου, θα ήταν ευκολότερο να ανεβεί κανείς τη σκάλα βάζοντας διαδοχικά σημάδια επαναλαμβάνοντας το μήκος του βαρόμετρου. Μετά θα ήταν εύκολο να υπολογίσει το ύψος του ουρανοξύστη προσθέτοντας όλα αυτά τα μήκη».

Αλλά, αν απλώς θα θέλατε να είστε ιδιαίτερα βαρετός δίνοντας μια ορθόδοξη απάντηση, θα μπορούσατε να μετρήσετε την ατμοσφαιρική πίεση στην ταράτσα και στο έδαφος και να μετατρέψετε τη διαφορά των millibars σε ανάλογη διαφορά σε μέτρα.»

«Όμως, επειδή ως φοιτητές παροτρυνόμαστε συνέχεια να ασκούμε την ανεξαρτησία του μυαλού μας και να εφαρμόζουμε επιστημονικές μεθόδους, αναμφίβολα ο καλύτερος τρόπος θα ήταν να χτυπήσουμε την πόρτα του θυρωρού και να του πούμε:

Αν θα ήθελες να έχεις ένα ωραίο καινούριο βαρόμετρο, θα σου χαρίσω αυτό αν μου πεις το ύψος του ουρανοξύστη».

Ο φοιτητής ήταν ο Niels Bohr, ο μόνος Δανός που τιμήθηκε με το βραβείο Νόμπελ Φυσικής.

Ελήφθη από: Ηλιόσποροι Δίκτυο Πληροφόρησης- Δράσης Νέων για την Πολιτική και Κοινωνική Οικολογία /// www.iliosporoi.net

[επιστροφή](#)

Ειδήσεις από την Επαρχία Ικαρίας

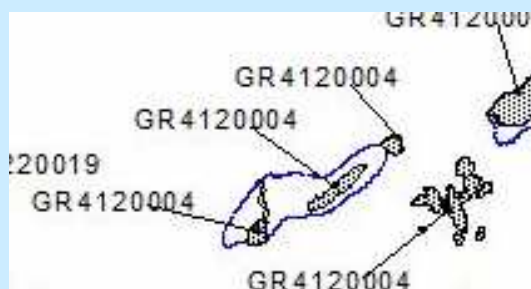
ακούσαμε, αλλά δεν υπήρχε ούτε επιβεβαίωση ούτε διαψευση. Τα επαναφέρουμε και σε αυτό το τεύχος. Εσείς, ακούσατε τίποτε;

- Ακούσαμε ότι ο Δήμος Αγίου Κηρύκου σχεδιάζει να περάσει τις σωληνώσεις του βιολογικού του Φάρου μέσα από την άμμο, στην παραλία. Αληθεύει; Μάλιστα, σήμερα οι σωλήνες νερού για την υδροδότηση του Φάρου ήδη περνάνε από εκεί. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να σκάψουν πολύ βαθιά στην άμμο γιατί οι σωλήνες αποχέρευσης πάντα τοποθετούνται ΚΑΤΩ από τους σωλήνες ύδρευσης. Εκτός από το ότι γενικά απαγορεύονται τέτοια έργα κάτω από τη γραμμή αιγιαλού, ειδικά στο Φάρο υπάρχει το τοπικό ενδημικό κρινάκι της άμμου. Είναι δυνατό να σκάβουν εκεί; Ας περάσουν ΟΛΕΣ οι σωληνώσεις στον παράλληλο δρόμο πίσω από την παραλία. Αν υπάρχουν εκεί ιδιοκτησίες που διασπούν τη συνέχεια του δρόμου, να βρεθεί λύση. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα σκάβουμε την άμμο!
- Ακούσαμε ότι ο Δήμος Ευδήλου αδιαφορεί για τη φύτευση με ιδιωτικά αμπέλια που έκαναν «σύντροφου» δημότες σε κοινοτική προστατευόμενη περιοχή που έχει αναλάβει η Γεωπονική Σχολή για φύτευση αρωματικών φυτών και ικαριακής χλωρίδας, παραβιάζοντας τη σύμβαση που έχει υπογράψει. Μάλιστα, ακούσαμε ότι κάποιοι φύτεψαν και ελιές. Η σκοπιμότητα είναι προφανής: Ιδιωτικοποίηση της δημόσιας-δημοτικής έκτασης. Αληθεύει; Τι λέει το ίδιο το Πανεπιστήμιο;
- Ακούσαμε ότι οι Δήμοι της Ικαρίας σκοπεύουν να παραδώσουν τις παραλίες της Ικαρίας σε ιδιώτες, υλοποιώντας μια κυβερνητική απόφαση της ΝΔ, για την οποία έχουν εναντιωθεί όλοι οι κεντρικοί φορείς (ΤΕΕ, ΔΣΑ κλπ). Αληθεύει;

επιστροφή

Οι περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 της Επαρχίας Ικαρίας

	SITECODE	CATEGORY	SITE_NAME	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΠΟΥ	AREA (ha)
257	GR4120004	SCI	ΙΚΑΡΙΑ - FOURNOI ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΟΝΙ	ΙΚΑΡΙΑ - ΦΟΥΡΝΟΙ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΤΙΑ ΖΩΝΗ	12908,99
258	GR4120005	SPA	NISOS ΙΚΑΡΙΑ (ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)	ΝΗΣΟΣ ΙΚΑΡΙΑ (ΝΟΤΙΟΔΥΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ)	7405,00
259	GR4120006	SPA	NISOS FOURNOI ΚΑΙ NISIDES THIMAINA, ALATSONISI, THIMAINAKI, STRONGYLO, PLAKA, MAKRONISI, MIKROS ΚΑΙ MEGALOS ANTHROPOFAGOS, AGIOS MINAS	ΝΗΣΟΣ ΦΟΥΡΝΟΙ ΚΑΙ ΝΗΣΙΔΕΣ ΘΥΜΑΙΝΑ, ΑΛΑΤΣΟΝΙΣΙ, ΘΥΜΑΙΝΑΚΙ, ΣΤΡΟΓΓΥΛΟ, ΠΛΑΚΑ, ΜΑΚΡΟΝΗΣΙ, ΜΙΚΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΣ, ΑΓΙΟΣ ΜΗΝΑΣ	4587,00

ΠΗΓΗ: http://www.minenv.gr/1/12/121/12103/g1210300/00/2009/SCI_Aigaio.jpg

επιστροφή

**Μάθημα φρεσκαρίσματος ελληνικής:
"Ελληνική γλώσσα και ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνικής ταυτότητας."**

Ικαρία, Πάσχα 2010 (29/3 – 6/4/2010)

Το μάθημα περιλαμβάνει 8 διαλέξεις και workshop στα ελληνικά (3 ώρες την ημέρα) και 8 γλωσσικά εργαστήρια (1 ώρα την ημέρα) για την ανάπτυξη των δεξιοτήτων των μαθητών στην Ελληνική. Απευθύνεται σε προχωρημένους χρήστες τόσο του προφορικού (κυρίως ακουστική κατανόηση) όσο και του γραπτού λόγου, οι οποίοι θέλουν να φρεσκάρουν τα ελληνικά τους και να διευρύνουν τις γνώσεις τους πάνω στο θέμα. Το μάθημα μπορεί να &g! amma;ίνει στα Ισπανικά, για Ισπανούς σπουδαστές της νέας ελληνικής, αν μέχρι 5/2/2010 έξι ή περισσότεροι Ισπανόφωνοι μας το ζητήσουν.

Δίδακτρα

Για ένα άτομο, με διαμονή σε ιδιαίτερο δίκλινο δωμάτιο: 990€

Για δύο άτομα, με διαμονή σε δίκλινο δωμάτιο: 1680€

Τα δίδακτρα με διαμονή συμπεριλαμβάνουν ενοικίαση αυτοκινήτου.

Ένα άτομο, χωρίς διαμονή: 690€

Εγγραφές μέχρι 12/2/2010

Περισσότερες πληροφορίες

http://www.greekingreece.gr/?page_id=1081

Μιχάλης Καβουριάρης

Εταιρεία Ελληνικής Γλώσσας και Τέχνης

www.greekingreece.gr

επιστροφή

Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων ΣΧΟΟΑΠ- Στο δρόμο του Διαλόγου

"Όπως είναι γνωστό, ένα ΣΧΟΟΑΠ θέτει κάποιους σωστούς κανονιστικούς πολεοδομικούς και χωροταξικούς όρους που μπορούν να υποστηρίξουν την κατάλληλη τοπική ανάπτυξη. Ωστόσο, δεν αρκεί. Απαιτείται να συνταχθεί από την ίδια την τοπική κοινωνία ένα Τοπικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (ΤΑΠ) που να αξιοποιεί το ΣΧΟΟΑΠ και να συνυπολογίζει και τα συγκεκριμένα κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα της κάθε περιοχής.

Σε τέτοια κατεύθυνση θα πρέπει να κινηθεί η Ικαρία. Η τοπική κοινωνία θα πρέπει να υποστηρίξει τη διαμόρφωση ενός κατάλληλου ΣΧΟΟΑΠ και στη συνέχεια ενός ΤΑΠ, αλλά και των απαιτούμενων μελετών διαχείρισης του φυσικού χώρου (Προστατευόμενες περιοχές, περιοχές υπερβόσκησης, ζώνες προστασίας των πηγών ύδρευσης κλπ), ώστε να δρομολογήσει την ανάπτυξη που της ταιριάζει.

Η απόρριψη του ΣΧΟΟΑΠ σημαίνει επιστροφή της χρηματοδότησης που έχει λάβει η αυτοδιοίκηση της Ικαρίας και υιοθέτηση της σημερινής κατάστασης της ασυδοσίας και της ανεξέλεγκτης καταστροφής του δημόσιου πλούτου από ιδιωτικά συμφέροντα, μικρά ή μεγάλα."

Ο Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων θεωρώντας, όπως, όλοι μας άλλωστε, φορείς και τοπική κοινωνία, ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός αποτελεί ένα εργαλείο στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της Ικαρίας με προοπτικές βιωσιμότητας και αειφορίας, πήρε την πρωτοβουλία, τον Δεκέμβριο του 2008, να συστήσει Ομάδα Αξιολόγησης από διακεκριμένους Επιστήμονες σχετικών ειδικοτήτων προκειμένου να καταθέσει τεκμηριωμένες προτάσεις σχετικά με τη Μελέτη «Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης Δήμων Αγίου Κηρύκου, Ευδήλου και Ραχών» (ΣΧΟΟΑΠ – Β1 Στάδιο).

Η Ομάδα Αξιολόγησης του ΣΙΕΠ συμμετείχε στις Διαβουλεύσεις για τη Μελέτη στους 3 Δήμους της Ικαρίας τον Ιανουάριο του 2009, και στη συνέχεια εργάστηκε εντατικά για 3 μήνες. Μετά από συνολικά 10 συναντήσεις εργασίας μέσης διάρκειας 4 ωρών, συνέθεσε Εκθεση Αξιολόγησης (κείμενο 35 σελίδων περίπου), το οποίο κατέθεσε τον Απρίλιο 2009, ως βάση για συζήτηση, στους 3 Δήμους, που είναι και οι Εργοδότες του έργου εκπόνησης της Μελέτης ΣΧΟΟΑΠ, σε συναρμόδιους Τοπικούς Φορείς (Νομαρχία, Επαρχείο, Πολεοδομικό Γραφείο Ικαρίας), στην Ομάδα Μελέτης και στη συνέχεια δημοσιοποίησε στην Ικαριακή κοινωνία (το πλήρες κείμενο της αξιολόγησης είναι ανηρτημένο από τον Απρίλιο 2009 στο δικτυακό τόπο των Ικαριακών Συλλόγων www.ikarianet.gr).

Η Αξιολόγηση της Μελέτης (του αρχικού κειμένου του Β1 Σταδίου) θέτει κατευθυντήριες γραμμές και διατυπώνει τεκμηριωμένες προτάσεις με στόχο αφενός να έχουν ολοκληρωμένο χαρακτήρα και να μην αποτελούν αποσπασματικές αναφορές σε μεμονωμένα σημεία της Μελέτης και αφετέρου να έχουν την εξειδίκευση που χρειάζεται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αναγκών και ιδιαιτεροτήτων της Ικαρίας, που κατά κοινή ομολογία αποτελούσε τη βασικότερη ίσως έλλειψη της Μελέτης.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι Κύριοι Άξονες Ανάπτυξης, στους οποίους κατέληξε η Ομάδα Αξιολόγησης, και στην κατεύθυνση των οποίων πρότεινε, στη συνέχεια, ένα πλέγμα αλληλένδετων ενεργειών για την επίτευξή τους:

Διατήρηση/Ανάδειξη/Αξιοποίηση φυσικής και πολιτιστικής ταυτότητας της Ικαρίας.

Διατήρηση/Ανάδειξη οικιστικής και αρχιτεκτονικής φυσιογνωμίας της Ικαρίας.

Γ. Ηπια τουριστική ανάπτυξη σε όλο το νησί με έμφαση σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού: ιαματικό τουρισμό, οικοτουρισμό, αγροτουρισμό, κλπ.

Δ. Στήριξη της πολυδραστηριότητας που υπάρχει στην Ικαρία.

Η προσπάθεια αυτή του Συλλόγου είχε σκοπό να συμβάλλει στο Δημόσιο διάλογο-διαβούλευση, ο οποίος είναι εξαιρετικά χρήσιμος για την αξιόπιστη εκπόνηση μιας τόσο σημαντικής μελέτης που θα υποθηκεύσει το μέλλον του νησιού μας για αρκετά χρόνια.

Παρότι, στο διορθωμένο κείμενο του Β1 σταδίου, η Ομάδα Μελέτης υιοθέτησε αρκετές από τις παρατηρήσεις της Εκθεσης Αξιολόγησης (όπως, για παράδειγμα, την καθιέρωση όρων δόμησης με στόχο τη διατήρηση της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής μορφής – μοναδικής στο Αιγαίο – στα σύγχρονα καριώτικα σπίτια), υπάρχει ακόμα μεγάλο περιθώριο για βελτιώσεις (όπως, για παράδειγμα, η κατάργηση των περιοχών Προτεραιότητας για Τουριστική Ανάπτυξη, και η στόχευση στην Ηπια Τουριστική Ανάπτυξη με ρεαλιστικές αρτιότητες και έμφαση στις εναλλακτικές μορφές τουρισμού: ιαματικό τουρισμό, οικοτουρισμό, αγροτουρισμό κλπ).

Ο Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων, παρακολουθώντας τις τελευταίες εξελίξεις απόρριψης της Μελέτης και από τους 3 Δήμους της Ικαρίας, πιστεύει ότι ο Διάλογος πρέπει να συνεχιστεί. Το θέμα του χωροταξικού σχεδιασμού είναι εξαιρετικά κρίσιμο για το μέλλον της Ικαρίας και μας αφορά όλους, φορείς και τοπική κοινωνία.

Η ανάπτυξη εποικοδομητικού προβληματισμού αποτελεί ζητούμενο σε ένα τόσο σημαντικό θέμα, όπως ο χωροταξικός σχεδιασμός, και σε καμμία περίπτωση δε δυναμιτίζει τη διαδικασία συναίνεσης που είναι απαραίτητο να επιτευχθεί για την ευρεία αποδοχή και επιτυχία ενός τέτοιου εγχειρήματος.

Ο Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων, με ευαισθησία και ευθύνη, προτίθεται να συμβάλλει ενεργά προς την κατεύθυνση του Διαλόγου, της τεκμηριωμένης κριτικής και αντιπαράθεσης, της Δημόσιας Διαβούλευσης, στοχεύοντας όχι στην «μοιραία» αποδοχή μιας Μελέτης που η τοπική κοινωνία πιστεύει πως γίνεται «για εμάς, χωρίς εμάς», αλλά στην αξιοποίηση μιας τέτοιας δυνατότητας «από εμάς, για εμάς».

Στο πλαίσιο αυτό ο Σύλλογος Ικαρίων Επιστημόνων σκοπεύει να προχωρήσει στη **διοργάνωση ημερίδας την άνοιξη του 2010 για τις Μελέτες ΣΧΟΟΑΠ, με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων**: Τοπικών Φορέων, Μελετητών, ΥΠΕΧΩΔΕ, Ικαριακών Συλλόγων και Πολιτών, καθώς και άλλων περιοχών της Ελλάδας που έχουν καταφέρει να ωριμάσουν μία τέτοια διαδικασία, **για την ολοκληρωμένη ενημέρωση όλων μας.**

επιστροφή

Η δημιουργία ενός τοπικού χωροταξικού σχεδίου, το οποίο θα ρυθμίζει την πολεοδομία και θα καθορίζει τις χρήσεις γης είναι απαραίτητο για την Ικαρία. Στο σχέδιο αυτό πρέπει να αποτυπώνεται με σαφήνεια το είδος της χωρικής και οικιστικής ανάπτυξης του νησιού, την οποία επιθυμούμε και η οποία ταιριάζει στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του, όπως είναι η αραιοκατοίκηση και αραιοδόμηση των οικισμών.

Πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την υφιστάμενη, πραγματική κατάσταση και να την διαχειρίζεται ορθολογικά με γνώμονα: α) την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, β) τη διατήρηση και αξιοποίηση των πολιτισμικών στοιχείων και γ) την ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Η προσπάθεια εφαρμογής ενός γενικού μοντέλου ανάπτυξης, το οποίο υπαγορεύεται από κατευθυντήριες γραμμές που απορρέουν από τη μελέτη του υπόλοιπου Ελλαδικού χώρου, θα είναι καταστροφικό για την Ικαρία.

Το σχέδιο, με απλά λόγια, πρέπει να είναι συμβατό με τα ιδιότυπα στοιχεία του τόπου και να μη θέτει ανορθόδοξους φραγμούς στην οικιστική ανάπτυξη, να είναι δηλαδή εφαρμόσιμο. Σε αντίθετη περίπτωση θα οδηγήσει στην υποχρεωτική παρέκκλιση και παρανομία, από την πλευρά των κατοίκων, φέρνοντας τα ακριβώς αντίθετα αποτελέσματα από αυτά στα οποία υποτίθεται ότι αποσκοπεί.

Η τσιμεντοποίηση των οικισμών, ειδικά κατά τις δεκαετίες 1970 και 1980, η άναρχη δόμηση των τουριστικών οικισμών, που τους μετέτρεψε σε μαχαλάδες μέσα σε δύο δεκαετίες, με την παράλληλη έλλειψη βασικών υποδομών, το χτίσιμο των ακινήτων εκεί ακριβώς που τελειώνει η ασφαλτος, χωρίς πρόβλεψη πεζοδρομίων, η συνύπαρξη στην ίδια περιοχή ξενοδοχείων με βιοτεχνίες, με μάνδρες οικοδομικών υλικών, με συνεργεία αυτοκινήτων, με κλαμπ διασκέδασης, το χτίσιμο των παρόχθιων ζωνών, η ανέγερση μεταλλικών αντιαισθητικών επαγγελματικών κτιρίων κατά μήκος των δρόμων και μέσα σε οικισμούς, η τοποθέτηση μεταλλικών εμποροκιβωτίων σε όλη την επικράτεια του νησιού, η παράνοια της αρχής, που ακολουθούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες, ότι όλες οι εκτάσεις μπορεί να είναι δάση αλλά και να μην είναι, αποτελούν μερικά μόνο παραδείγματα γιατί η Ικαρία έχει άμεση ανάγκη από ένα Σχέδιο Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης. Αυτό το σχέδιο δρομολογήθηκε το 2004 και τώρα βρισκόμαστε ένα βήμα πριν από την «ολοκλήρωση» του, δηλαδή την απόρριψή του! Γιατί στην πορεία όλοι το φοβήθηκαν. Οι Δημοτικοί Αρχόντες διαπίστωσαν ότι «εναρμονίζεται και στηρίζει τη νέα διοικητική δομή της χώρας που προωθεί το σχέδιο Καποδίστριας II», «δε βάζει στο επίκεντρο την ικανοποίηση των αναγκών του εργαζόμενου», «δεν προβλέπει χωροθέτηση περιοχών εργατικών κατοικιών» και «ένα ΣΧΟΟΑΠ πρέπει να στοχεύει στη συνδυασμένη ικανοποίηση του συνόλου των λαϊκών αναγκών», δηλαδή μεταξύ άλλων «στη διεύρυνση του λαϊκού εισοδήματος και των δικαιωμάτων των εργαζομένων» (!!!). Με λίγα λόγια το απέρριψαν, γιατί εκτίμησαν ότι θα έχουν εκλογικό κόστος. Οι μηχανικοί το καταδίκασαν, γιατί θα ξεβλοεύονταν από αυτά που ήξεραν. Και εμείς οι «προοδευτικοί» πολίτες το αναθεματίσαμε, γιατί δε θα χτίζουμε όπου και όπως μας βολεύει. Όμως η Ικαρία εξακολουθεί να το χρειάζεται, γιατί κάθε μέρα που περνάει διακυβεύεται η φυσιογνωμία και το μέλλον της.

Από τις αρχές του 2009 είχε γίνει αντιληπτό από εμάς ότι οι Δημοτικές Αρχές είχαν πάρει την απόφαση να το απορρίψουν. Αυτό ήταν ολοφάνερο, ειδικά στο Δήμο Ραχών, από την άρνηση της πλειοψηφίας να συζητηθεί το Σχέδιο σε ειδικές συνεδριάσεις του Δ.Σ. με την συμμετοχή ειδικών και σε συνεργασία με το Σύλλογο Ικαρίων Επιστημόνων. Πέρα από τις γενικόλογες, άστοχες, υπερβολικές εκτιμήσεις τους, εστιάζουν την κριτική τους κυρίως στο σημείο της Μελέτης που αφορά στους όρους δόμησης και στην κατάργηση όλων των παρεκκλίσεων ως προς την αρτιότητα. Συμφωνούμε με αρκετές παρατηρήσεις (σε αυτές θα αναφερθούμε παρακάτω), όμως βλέπουμε και πολλά θετικά σημεία στη Μελέτη. Δε θεωρούν οι Δημοτικές Αρχές αναγκαία για παράδειγμα ; την οργάνωση χρήσεων της γης την προστασία των παρόχθιων και παραρεμάτιων ζωνών, των αρχαιολογικών χώρων (ΠΕΠ) τη σαφή οριοθέτηση εκτάσεων που μπορούν να βόσκονται τις πολεοδομικές μελέτες για Αρμενιστή, Καρκινάγρι και Κάτω Ράχες τη μελέτη κατασκευής περιφερειακής οδού Αρμενιστή

τη μελέτη και κατασκευή πεζοδρομίων ;

Δε θεωρούν απαραίτητο να τεθούν επιτέλους κανόνες για το πού θα χτίζουμε, τι θα χτίζουμε και πώς θα το χτίζουμε ;

Η ΑΣΥΣΠ σε συνεργασία με την ομάδα εργασίας του Συλλόγου Ικαρίων Επιστημόνων διατύπωσε και κατέθεσε τις παρατηρήσεις και τις ενστάσεις της τον Ιανουάριο του 2009, όταν έγινε η παρουσίαση του Β1 σταδίου της Μελέτης. Πολλές από αυτές έγιναν δεκτές και αυτό φαίνεται από το τροποποιημένο Σχέδιο της Μελέτης που παρουσιάστηκε τον Ιούνιο του 2009. Απεναντίας η Δημοτική Αρχή ουδέποτε παρουσίασε τις παρατηρήσεις και τις αντιπροτάσεις της κατά τη διάρκεια όλης αυτής της διαδικασίας.

Στη συνέχεια παραθέτουμε κάποια σημεία της Μελέτης που, κατά τη γνώμη μας, εξακολουθούν να αποτελούν πρόβλημα και κάνουμε προτάσεις για τη βελτίωσή της.

Προβλήματα - Προτάσεις

- Η μελέτη συνεχίζει να αγνοεί υπαρκτούς παλαιούς συνοικισμούς, όπως τις Ανάσκελες, το Καψάλι, το Γιαννικάτο, το Μαγκουράτο, τους Βουδαντάδες. Χρειάζεται να επανακαθοριστούν τα όρια των οικισμών, ώστε να συμπεριληφθούν όλοι οι παλαιοί συνοικισμοί σε αυτούς.
- Δεν προτείνεται από τη Μελέτη κανένα «αρχιτεκτονικό πρότυπο» συμβατό με την ιδιαίτερη τοπική αρχιτεκτονική. Αυτό κρίνεται αναγκαίο ώστε να διασωθεί αυτό το κομμάτι της παράδοσής μας.
- Απαιτείται να επαναπροσδιοριστούν τα όρια των παραλιακών οικισμών σύμφωνα με την πραγματική τους σημερινή έκταση, αλλά και με μια προοπτική πενήνταετούς τουλάχιστον ανάπτυξής τους.
- Ένα θέμα που πρέπει να αντιμετωπίσει η Μελέτη είναι η οριοθέτηση αιγιαλού και παραλίας σε όλους τους παράλιους οικισμούς, αλλά και σε όλη την παράκτια τουριστική ζώνη Γιαλισκαρίου- Αρμενιστή - Να. Αυτό αποτελεί βασικότερη προϋπόθεση για την επίλυση ποικίλων προβλημάτων, που προκύπτουν από την έλλειψή της, αλλά και για την ορθολογική ανάπτυξη αυτών των περιοχών.
- Η απαιτούμενη, ως προς την αρτιότητα σε όλες τις εκτός οικισμών περιοχές, επιφάνεια των 12, 10 και 8 στρεμμάτων για οικοδόμηση είναι απαγορευτική για την πλειονότητα των κατοίκων του νησιού, διότι είναι ιδιοκτήτες μικρών κλήρων, κάτι που αποτελεί ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της ιδιοκτησιακής κατάστασης στην Ικαρία. Εάν το σχέδιο παραμείνει ως έχει, θα οδηγήσει στη συγκέντρωση της γης στα χέρια λίγων οικονομικά ισχυρών, με τις στρεβλώσεις που αυτό συνεπάγεται. Γι' αυτό η πρότασή μας είναι να μειωθεί η αρτιότητα ανά περίπτωση στο μισό.
- Να οριστούν περισσότερες Περιοχές Ειδικής Προστασίας (ΠΕΠ), πέραν των αρχαιολογικών και δασικών, όπως περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, πολιτιστικής αξίας, υγροβιότοποι, natura.
- Προτείνουμε την κατάργηση των περιοχών έντονης τουριστικής ανάπτυξης (ΠΟΑ 4) και μετατροπή τους σε περιοχές ήπιας τουριστικής ανάπτυξης (ΠΟΑ 3).
- Να μην αυξηθεί τόσο ο συντελεστής δόμησης εντός των ορίων των οικισμών, γιατί η αύξηση θα οδηγήσει σε αλλοίωση της φυσιογνωμίας τους.
- Να οριστούν ζώνες εξόρυξης οικοδομικών υλικών, κάτι που δεν προβλέπει η μελέτη.
- Επιτακτική ανάγκη είναι να αρχίσει σύντομα μια διαδικασία αποτύπωσης και οριοθέτησης των δασών και των δασικών εκτάσεων.
- Η μελέτη πρέπει να διατυπώνει εξειδικευμένες προτάσεις για ζώνες δασοπονίας, γεωργίας και βόσκησης, προτάσεις που αποτελούν προτεραιότητα για το Δήμο μας, λόγω των προβλημάτων που δημιουργεί ο έντονος ανταγωνισμός μεταξύ κτηνοτροφικής και γεωργικής δραστηριότητας.
- Ένα σημείο της μελέτης που θέλει επανεξέταση είναι η οριοθέτηση της ΠΟΑΠΔ (ΒΙΟΠΑ-χονδρεμπόριο).
- Για τις υπερβοσκημένες περιοχές το Σχέδιο πρέπει να κάνει συγκεκριμένες προτάσεις προς την κατεύθυνση της προστασίας και της αποκατάστασής τους.

- Προτείνουμε η παράκτια ζώνη Νας – Βαθυποταμιά να αλλάξει χρήση από ΠΕΠΔ 3 σε ΠΟΑ 3.
- Στους γενικούς όρους δόμησης είναι απαραίτητο, ως αφετηρία μέτρησης των υψών, να λαμβάνεται το διαμορφωμένο έδαφος και όχι το φυσικό. Λόγω των έντονων κλίσεων του εδάφους στην πλειοψηφία των οικοπέδων του νησιού, η διάταξη αυτή είναι προβληματική ως προς τη δόμηση. Επίσης να επιτρέπεται η πρόσβαση στο υπόγειο από εξωτερικό χώρο, ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως χώρος στάθμευσης.
- Να απαγορευθεί η τοποθέτηση μεταλλικών εμπορευματοκιβωτίων (κοντέινερς).
- Στις περιοχές ΠΕΠΔ 1 να επιτρέπονται εγκαταστάσεις με δραστηριότητες που προωθούν τον αγροτουρισμό.

Συμπερασματικά καλούμε το Δημοτικό Συμβούλιο να μην απορρίψει τη Μελέτη ΣΧΟΟΑΠ, γιατί αυτό σημαίνει ότι θα παραμείνουμε στην ίδια απαράδεκτη κατάσταση για πολλά χρόνια, μέχρις ότου να μας δοθεί μια δεύτερη ευκαιρία για την εκπόνηση ενός παρόμοιου Σχεδίου. Όμως τότε, πιστεύουμε, θα είναι πολύ αργά για την οργάνωση του χώρου και την προστασία του περιβάλλοντος. Γι' αυτό, έστω και την ύστατη ώρα αξίζει να κάνουμε προτάσεις, ώστε να γίνει η Μελέτη λειτουργική και εφαρμόσιμη.

Εκτός αν προτιμάτε να χτίζουμε όπως-δήποτε, όπου-δήποτε, ότι-δήποτε.

Ράχες 28/1/2009

ΑΣΥΣΠ

επιστροφή

Διαβάστε στο [kanorapas.gr/press \(/\)](http://kanorapas.gr/press/)

Ο Δήμος Αγίου Κυρήκου απαντά στις καταγγελίες των συλλόγων Καταφυγίου και Οξέ για τον ΧΑΔΑ

- Συνάντηση αντιπροσωπείας δήμου Αγίου Κηρύκου με τον Βουλευτή Σάμου
- Ο «Μύθος» ζει ... μέσα από τα παιδιά!
- Δρομολόγια
- Το εγχειρίδιο του καλού ανακυκλωτή
- Επιθεώρηση ρουτίνας στη Σάμο αποκάλυψε σημαντικές ενάλιες αρχαιότητες
- Αντιδράσεις από τους συλλόγους Καταφυγίου και Οξέ για την παρούσα κατάσταση του ΧΑΔΑ Αγίου Κηρύκου.
- Άδεια σχολεία στην Ικαρία
- Μελέτη για την Υπερβόσκηση
- Ενημέρωση Επαγγελματιών δήμου Αγίου Κηρύκου
- Πρόγραμμα Συλλογής Ανακυκλώσιμων Δήμου Αγίου Κηρύκου
- Έργα υποδομής στο Δήμο Αγίου Κηρύκου
- Καλοκαίρι 2009: Κίνηση Λιμένος Ευδήλου

Διαβάστε επίσης στα ΑΡΘΡΑ&ΑΠΟΨΕΙΣ:

- «Στο βάθος κήπος» ... με ικαριώτικες ερμηνείες!

Διαβάστε επίσης στα ΤΡΕΧΟΝΤΑ

- Οι δικές μας ... στιγμές
- Διαδώστε το kanorapas.gr/press και την εγγραφή για αποστολή newsletter.
- Στείλτε μας ειδήσεις, φωτογραφίες, βίντεο και δείτε το δικό σας ρεπορτάζ στην Εφημερίδα «Κάβο Πάπας» ή στο kanorapas.gr/press.
- Περιμένουμε τα δικά σας άρθρα και τις απόψεις.

Εφημερίδα «Κάβο Πάπας» του συλλόγου Ικαρίας «Κάβο Πάπας»

the ikarian free press www.kanorapas.gr/press Μαΐζωνος 66, Αθήνα Τηλ – Φαξ: 210 5221129

επιστροφή

Τάκης Μηλιάδης (1945-2009)

Με μεγάλη θλίψη πληροφορηθήκαμε πρόσφατα, εμείς οι παλιότεροι Φιλοθεάτες, το χαμό του αγαπημένου μας Τάκη Μηλιάδη, γόνου της γνωστής δημοσιογραφικής οικογένειας που εγκαταστάθηκε στη Φιλοθέη στις αρχές της δεκαετίας του 1950, όταν κτίστηκαν στην περιοχή γύρω από το Πέτρινο Περίπτερο τα πρώτα δημοσιογραφικά σπίτια. Ο Τάκης ήταν μια έντονη προσωπικότητα που για πολλά χρόνια ήταν το «σήμα κατατεθέν» της νεολαίας της Φιλοθέης.

Ιδιαίτερα συμπαθής και με έμφυτη την αίσθηση του χιούμορ ήταν αδύνατον να περάσει απαρατήρητος. Συνέδεσε το όνομα του με όλες τις δραστηριότητες της νεολαίας της Φιλοθέης. Το μικρό χωμάτινο γηπεδάκι στην οδό Αρνέλου, δίπλα από το σπίτι του, που γνώρισε θρυλικές μέρες τη δεκαετία του 1960, ήταν γνωστό σαν το «**γήπεδο του Μηλιάδη**.» Φοβερές ποδοσφαιρικές συναντήσεις έγιναν εκεί, κυρίως στις αναμετρήσεις των ομάδων της Άνω με τη Κάτω Φιλοθέη, μέχρι να πέσει το πηκτό σκοτάδι και να μην φαίνεται ούτε η μπάλα. Δεν υπάρχει μνήμη από τη Φιλοθέη εκείνης της εποχής που ο Τάκης να μην είναι μέσα. Ιδιαίτερη εντύπωση μου είχε προκαλέσει το γεγονός ότι όποτε συναντούσα κάποιο παλιό Φιλοθεάτη ένα από τα πράγματα που αναπόφευκτα θα με ρωτούσε ήταν: «Τι κάνει ο Τάκης ο Μηλιάδης;» Τόσο έντονη προσωπικότητα. Αδύνατον να περάσει απαρατήρητος, θυμάμαι που μου έλεγε: «Θεόφραστε, σε θυμάμαι στα βαφτίσια σου στην Αγία Φιλοθέη και το κλάμα που έριξες, δεν λέγεται.» Το θυμάμαι χαρακτηριστικά και με μεγάλη συγκίνηση. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια ο Τάκης είχε φύγει από τη Φιλοθέη. Μόλις πέθανε η μητέρα του πούλησε το σπίτι στη Φιλοθέη και εγκαταστάθηκε στην Ικαρία, τόπο καταγωγής των γονιών του. Απ'ό,τι πληροφορήθηκα και εκεί έγινε ιδιαίτερα αγαπητός και ξεχώρισε. Αρθρογραφούσε σε τοπική εφημερίδα και τα άρθρα του ουδέποτε πέρασαν απαρατήρητα. Προκάλεσαν έντονες συζητήσεις στην τοπική κοινωνία. Η τελευταία περίοδος της ζωής του δεν ήταν ευχάριστη και ασφαλώς κάτι τέτοιο δεν του άξιζε. Λυπήθηκα Βαθύτατα που πληροφορήθηκα καθυστερημένα το θάνατο του. Απλά θα ήθελα να πάω μέχρι την Ικαρία να παραβρεθώ στην ώρα του ύστατου αποχαιρετισμού και να ακουμπήσω λίγα λουλουδία στον τάφο του αγαπημένου μου φίλου. Ίσως να έχω και κάποιες τύψεις που τα τελευταία χρόνια δεν τον είδα για να του εκφράσω από κοντά τη φιλία και την αγάπη μου. Τάκη, ας είναι ελαφρύ το χόμα που σε σκεπάζει. Πάντα θα σε θυμόμαστε.

Θ.Ο

<http://www.philothei.gr/magazine/200901/p29.asp>

[επιστροφή](#)

αλληλογραφία

Δεν είχαμε γράμματα. Ένα τηλεφώνημα μόνο. Σκοτώθηκε ο Γόνος!

Αυτός ο άνθρωπος που ήταν αγαπητός, όλο ζωή, καλός φίλος, καλός χωριανός, γλετζές, χορευταράς, γελαστός, φωνακλάς, με εξαιρετικό χιούμορ, με κρίση και ήπιο χαρακτήρα.

Ήταν γνωστός σε όλη την Ικαρία.

Είχε πάει, λέει, σε μια κηδεία στο Περδίκι. Γύριζε με το μηχανάκι του από το δρόμο του Φάρου. Δεν έφτασε ποτέ στο Χρυσόστομο. Βγήκαν οι χωριανοί και τον αναζητούσαν. Τον βρήκαν μετά από 2-3 μέρες έξω από το δρόμο, λίγο μετά το Φάρο. Είχε χτυπήσει στο κεφάλι.

Μεγάλη θλίψη έπεσε όχι μόνο στο Χρυσόστομο, αλλά και σε όλη την Ικαρία.

Μαύρισε η καρδιά όλων.

Καλό σου ταξίδι φίλε!

Θα γράψουμε περισσότερα στο επόμενο τεύχος.

[επιστροφή](#)

Καλή αντάμωση στο επόμενο τεύχος.

Στείλτε μας άρθρα ή σχόλια δικά σας για δημοσίευση.

Στείλτε μας τη γνώμη σας για την ηλεκτρονική έκδοση. igiann@tee.gr

Στείλτε μας ηλεκτρονικές διευθύνσεις ενδιαφερομένων να λαμβάνουν το ηλεκτρονικό περιοδικό.